

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย” ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 3 ข้อ ได้แก่ 1) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย 2) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย โดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย

ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

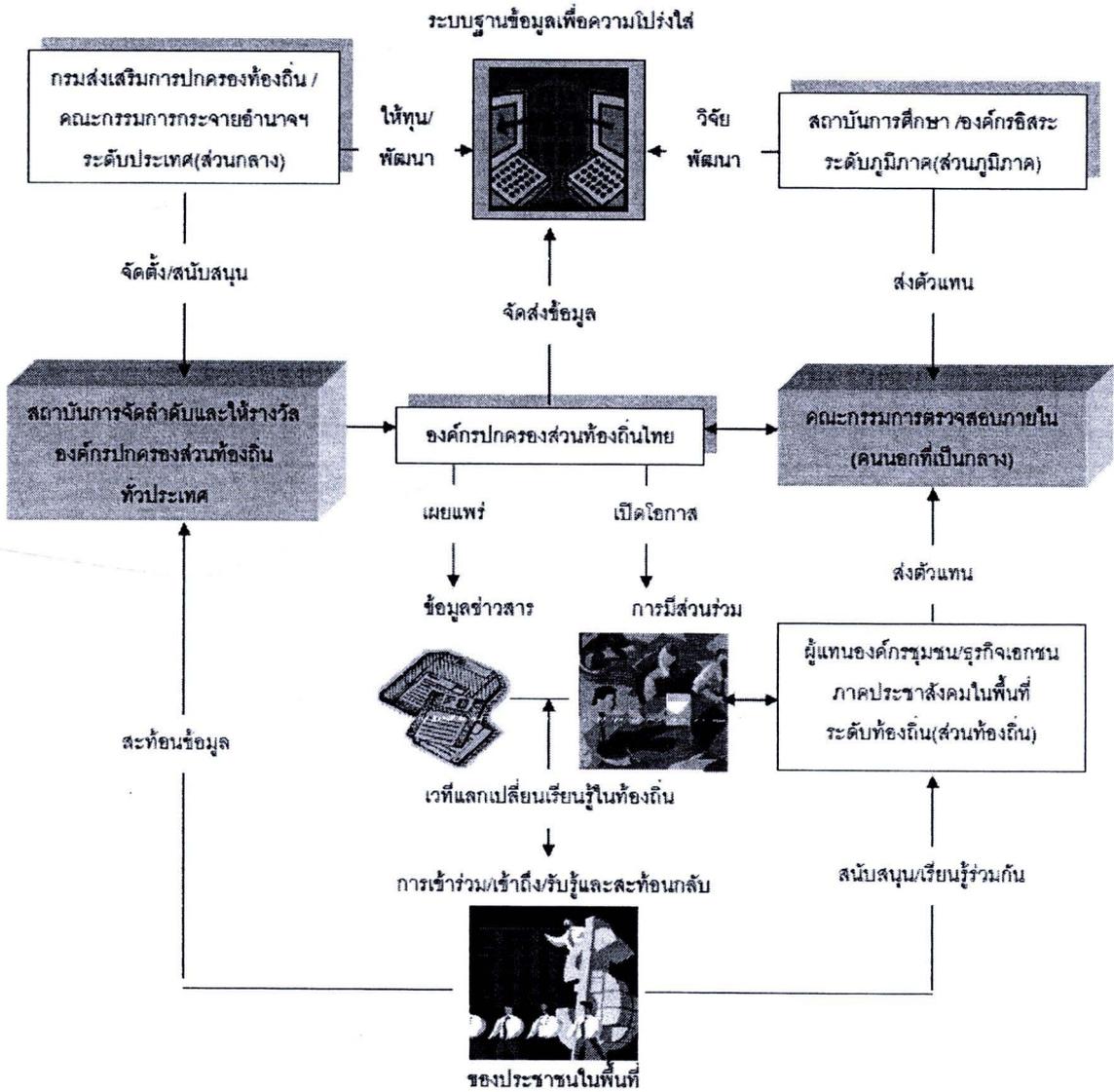
ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย

1. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 18 ท่าน และนำผลการสัมภาษณ์มาดำเนินการวิเคราะห์ผลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อสรุปอุปนัย (Analytic Induction) และการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Synthesis) ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้วิจัยได้สรุปเป็นแผนภาพเค้าโครงความคิด และประเด็นที่น่าสนใจของแต่ละท่านได้ดังนี้

เค้าโครงความคิดของ ศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์



ภาพ 8 เค้าโครงความคิดของ ศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์

ประเด็นที่น่าสนใจ

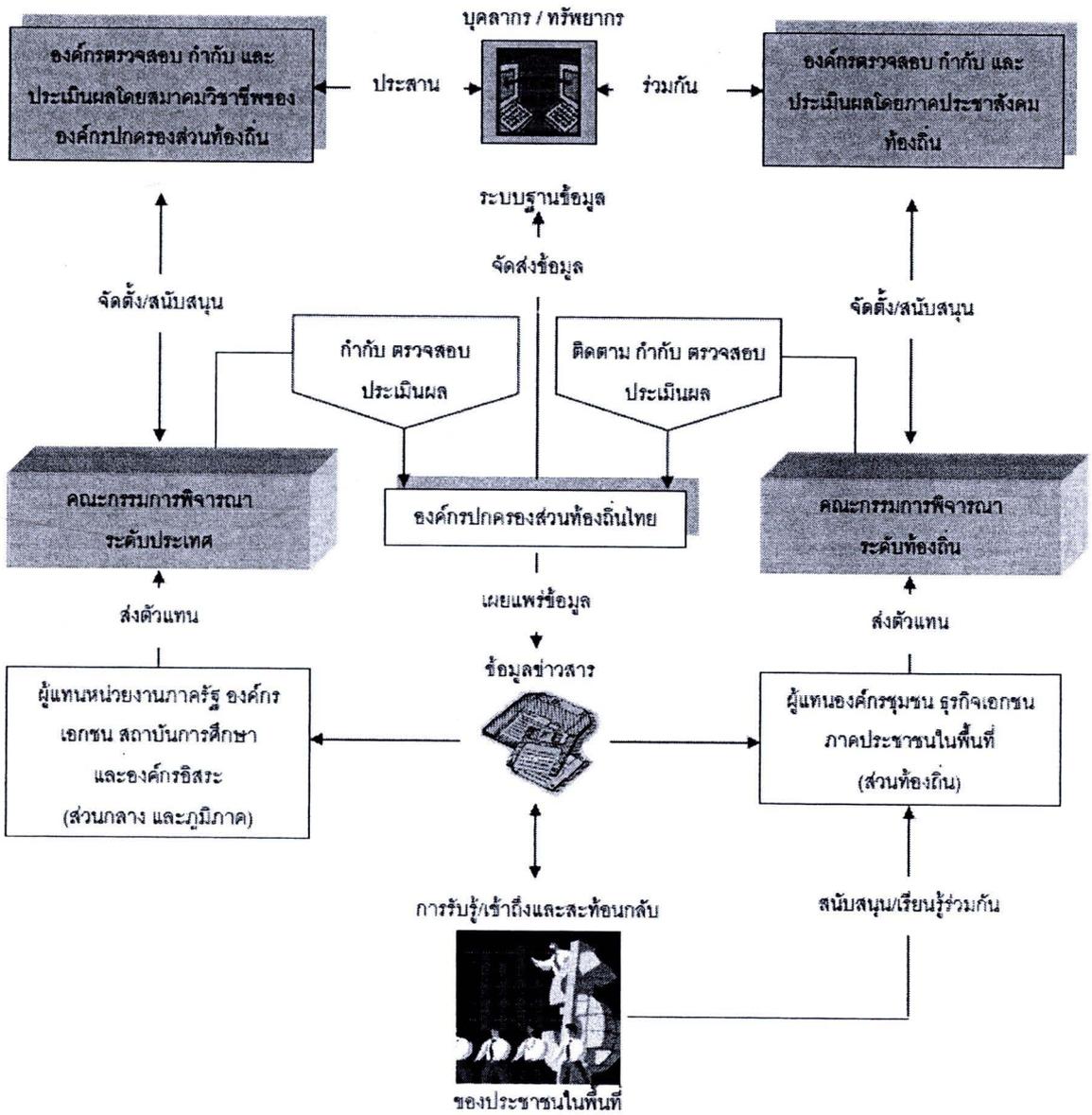
1. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คือ การบริหารอย่างโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
2. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรตระหนักในสิทธิของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และเน้นการให้ข้อมูลที่มีความทันสมัยและมีความสำคัญต่อประชาชน

ตัวอย่าง ข้อมูลด้านการเงินและการคลัง

3. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่
 - 3.1 สถาบันที่ให้การยกย่องแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยดำเนินการตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ และเปรียบเทียบข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อจัดลำดับและให้รางวัล
 - 3.2 คณะกรรมการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ซึ่งประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ เช่น คนนอก คนใน และประชาชนที่เป็นกลางและมีความรู้
 - 3.3 ระบบฐานข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นร่วมกับสถาบันการศึกษา ทำหน้าที่พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสร้างความโปร่งใสตรวจสอบได้ให้แก่ทุกภาคส่วน

4. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีมาตรฐาน 2 แบบ คือ
 - 4.1 มาตรฐานขั้นพื้นฐาน
 - 4.2 มาตรฐานขั้นพัฒนา
 - 4.3 ทั้ง 2 มาตรฐานเป็นการกำหนดร่วมกันระหว่างส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชนในพื้นที่

เค้าโครงความคิดของ รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ พวงงาม

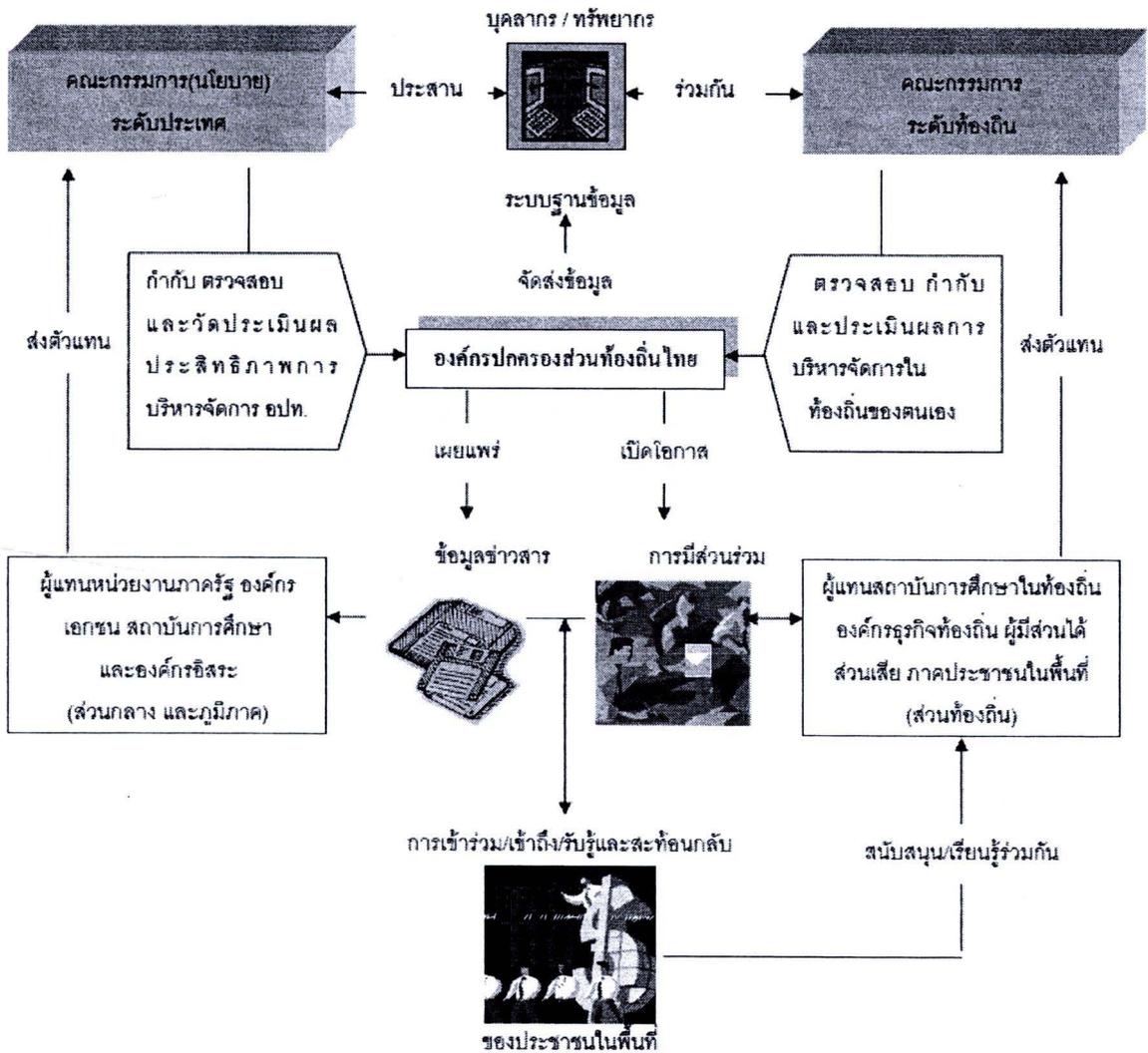


ภาพ 9 เค้าโครงความคิดของ รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ พวงงาม

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. ปรัชญาที่สำคัญของการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) คือ การปกครองตนเองของประชาชน
2. การบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) เป็นแค่ วาทกรรม หนึ่งเท่านั้น เราไม่ควรยึดติดในการมีและพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดี ไม่จำเป็นต้องครบ 6 เรื่อง/องค์ประกอบตามทฤษฎีที่กำหนด และการเกิดการบริหารจัดการที่ดี อาจเกิดขึ้นทีละเรื่อง/องค์ประกอบ ก็ได้แล้วค่อย ๆ ขยายไปสู่เรื่อง/องค์ประกอบอื่น ๆ
3. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นองค์กรเปิด ที่ไม่เป็นทางการ และเปิดตลอด 24 ชั่วโมง
4. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่
 - 4.1 องค์กรตรวจสอบ กำกับ และประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีสมาคมวิชาชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแกนหลักในการดำเนินการ เช่น สันนิบาตเทศบาลฯ สมาคม อบต. ฯลฯ และมีสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ดำเนินการร่วมกันในรูปแบบของกรรมการพิจารณา(ส่วนกลาง-ระดับประเทศและภูมิภาค)
 - 4.2 องค์กรเครือข่ายภาคพลเมืองในพื้นที่/ท้องถิ่น ทำหน้าที่ตรวจสอบ กำกับ และประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง โดยมีประชาชน องค์กรชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ (ส่วนท้องถิ่น-ชาวบ้านจริง ๆ)
 - 4.3 ทั้ง 2 องค์กรทำหน้าที่ประสานกันทั้งระดับส่วนกลางและระดับท้องถิ่น โดยเชื่อมโยงทั้งข้อมูล บุคคล และทรัพยากร
5. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีมาตรฐาน 2 แบบ คือ
 - 5.1 มาตรฐานขั้นต่ำ
 - 5.2 มาตรฐานขั้นพัฒนา
 - 5.3 ทั้ง 2 มาตรฐานเป็นการกำหนดร่วมกันระหว่างส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชนในพื้นที่

เค้าโครงความคิดของ รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ สิริสุนทร



ภาพ 10 เค้าโครงความคิดของ รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ สิริสุนทร

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. หลักการที่สำคัญของการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) คือ การปกครองตนเองของประชาชน เน้นความเป็นสาธารณะรัฐ (หลาย ๆ รัฐในท้องถิ่น) มีอิสระในการบริหารท้องถิ่นของตนเอง
2. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คือ การบริหารความเป็นธรรม และความเท่าเทียมกันของคนทุกระดับและทุกกลุ่ม โดยใช้แนวความคิดที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ Social Control เน้น

กฎหมายในการควบคุม และ Social Networks เน้นการทำงานเครือข่ายแบบมีส่วนร่วม แต่อย่างไรก็ตามการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ก็ไม่ได้มีรูปแบบเฉพาะตายตัวสำหรับทุกท้องถิ่น ดังนั้นควรคำนึงถึงความเหมาะสมในแต่ละบริบทของแต่ละชุมชนท้องถิ่นเป็นสำคัญด้วย

3. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรตระหนักความเป็นธรรม และความเท่าเทียมกันของคนทุกระดับและทุกกลุ่ม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (โดยเฉพาะผู้เสียประโยชน์) เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริหารจัดการท้องถิ่น

4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดี ได้แก่

4.1 ภาครัฐและ/หรือองค์กรอิสระอื่น ๆ ควรทำหน้าที่ตรวจสอบวัดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการท้องถิ่น

4.2 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (โดยเฉพาะผู้เสียประโยชน์) ควรมีส่วนร่วมเข้ามาตรวจสอบการดำเนินการบริหารจัดการท้องถิ่น

4.3 ภาคประชาชน ควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของการบริหารจัดการ และการพัฒนาท้องถิ่น

5. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่

5.1 คณะกรรมการระดับนโยบาย (ส่วนกลางและภูมิภาค) ทำหน้าที่ตรวจสอบ กำกับ และประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ โดยมีสถาบันการศึกษา องค์กรอิสระของรัฐ องค์กรธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรเครือข่ายประชาชน ฯลฯ

5.2 คณะกรรมการระดับท้องถิ่น (ส่วนท้องถิ่นและองค์กรชุมชน) ทำหน้าที่ตรวจสอบ กำกับ และประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง โดยมีสถาบันการศึกษา ในท้องถิ่น องค์กรธุรกิจท้องถิ่น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (โดยเฉพาะผู้เสียประโยชน์ในท้องถิ่น) ประชาชน องค์กรชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ

5.3 การคัดเลือกคณะกรรมการทั้ง 2 ระดับต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์ที่เป็นธรรม

5.4 คณะกรรมการทั้ง 2 ระดับ ทำหน้าที่เชื่อมโยง ประสาน และแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันทั้งในระดับส่วนกลางและระดับท้องถิ่น

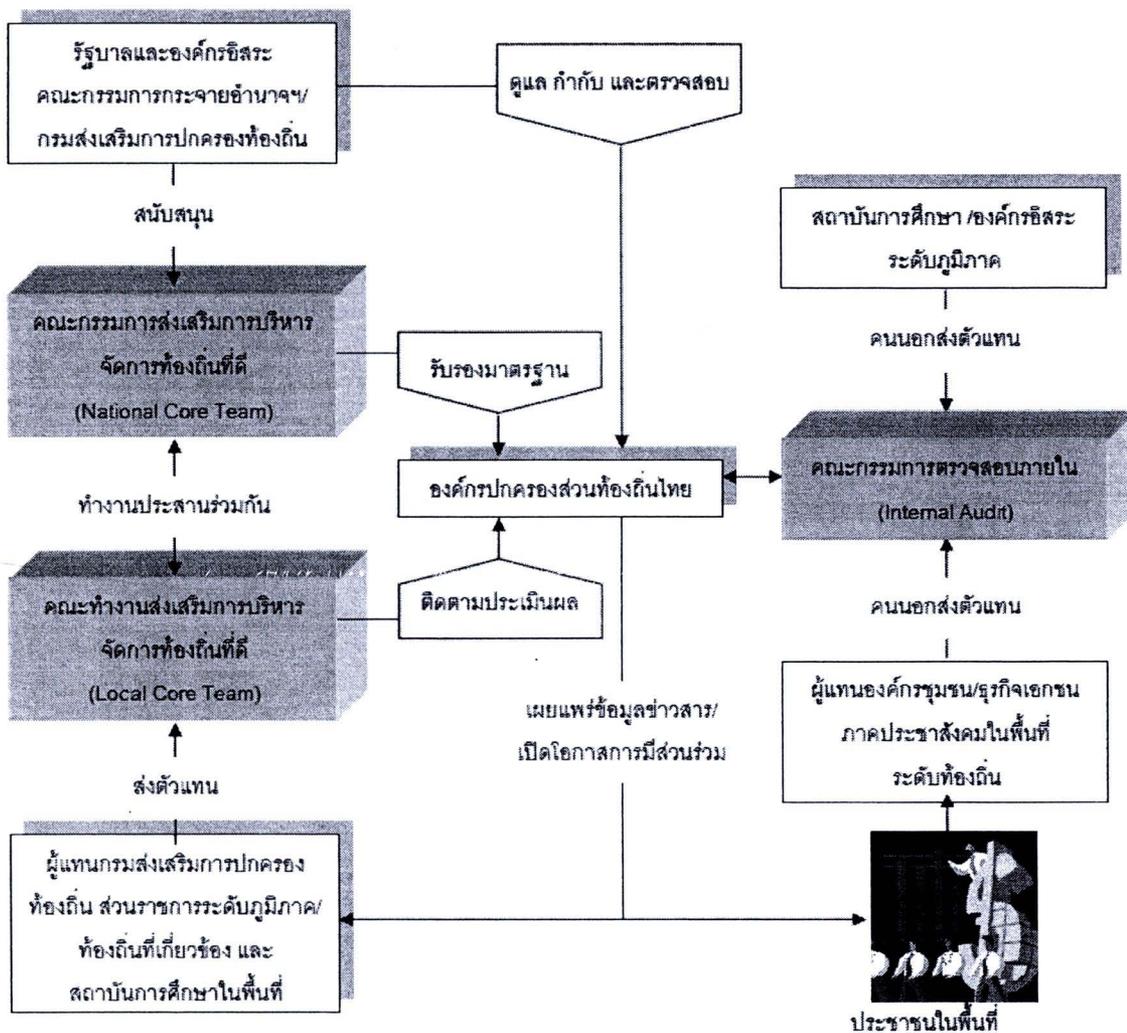
6. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีมาตรฐานตัวชี้วัดที่เน้นความเป็นธรรม และเท่าเทียมกันในทุกระดับและทุกกลุ่มคน โดยสามารถแบ่งได้ 2 แบบ คือ

6.1 มาตรฐานขั้นพื้นฐาน

6.2 มาตรฐานของผู้ด้อยโอกาสในท้องถิ่น



เค้าโครงความคิดของ นายจรินทร์ จักกะพาก



ภาพ 11 เค้าโครงความคิดของ นายจรินทร์ จักกะพาก

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. การบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) คือ การทำตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง
2. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ต้องเป็นระบบที่มีมิติที่หลากหลายสอดคล้องตามความเป็นจริง และเป็นระบบที่ฝ่ายต่าง ๆ ควรปรับบทบาทตามความเป็นจริงในพื้นที่

3. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสร้าง/ส่งเสริมการรับรู้ด้านข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน เพื่อให้ภาคประชาชนได้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สามารถเข้ามามีส่วนร่วมและติดตามตรวจสอบการบริหารและการบริการสาธารณะของท้องถิ่น และที่สำคัญคือ การทำหน้าที่ในการพัฒนาระบบตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองให้มีความเข้มแข็ง

4. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่

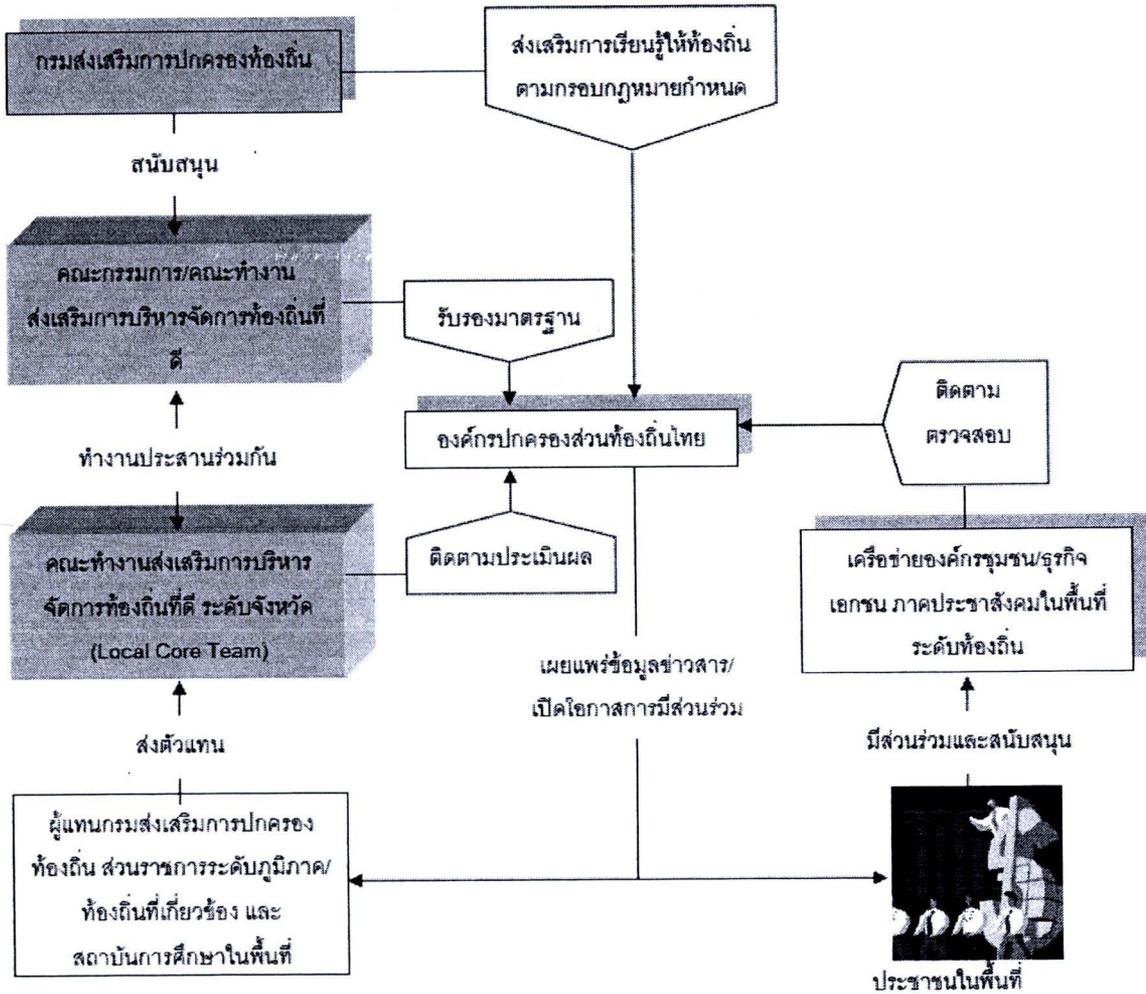
4.1 คณะกรรมการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ซึ่งประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ เช่น คนนอก คนใน และประชาชนที่เป็นกลาง มีความรู้ ความเข้าใจในท้องถิ่นของตนเอง

4.2 คณะกรรมการ/คณะทำงานส่งเสริมการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี (ทีมส่วนกลาง/National Core Team) ทำหน้าที่ส่งเสริม ติดตาม ประเมินและรับรองมาตรฐานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ โดยมีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ผู้ประสานงานหลัก) สถาบันการศึกษา และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

4.3 คณะทำงานส่งเสริมการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี (ทีมจังหวัด/Local Core Team) ทำหน้าที่ส่งเสริม ติดตาม และประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด โดยเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค (เป็นผู้ประสานงานหลัก) สถาบันการศึกษาในพื้นที่ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด

5. การพัฒนามาตรฐานตัวชี้การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีนั้น ควรมีการสร้าง/พัฒนาระบบฐานข้อมูลตัวชี้วัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมา ประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ประเภท คือ ตัวชี้วัดด้านประสิทธิภาพของการบริการสาธารณะ และตัวชี้วัดด้านความพึงพอใจของประชาชน

เค้าโครงความคิดของ ดร.อััจฉรา วงศ์เอก



ภาพ 12 เค้าโครงความคิดของ ดร.อััจฉรา วงศ์เอก

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. ประเด็นที่สำคัญของการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) คือ เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาวสยาม
2. หลักการบริหารจัดการที่ดี คือ หลักคุณธรรม หรือหลักทศพิธราชธรรม เพราะคุณธรรมเท่านั้นที่แก้ปัญหา Corruption ได้

3. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเปิดเผยข่าวสารข้อมูล ส่งเสริมการรับรู้ด้านข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน และพัฒนาระบบตรวจสอบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อก่อให้เกิดกระบวนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโดยภาคประชาชนในท้องถิ่น

4. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่

4.1 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทำหน้าที่ส่งเสริมการเรียนรู้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกรอบกฎหมาย โดยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

4.2 คณะกรรมการ/คณะทำงานของกรมฯ (ทีมส่วนกลาง/Core Team) ทำหน้าที่ส่งเสริม ติดตาม ประเมิน และรับรองมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

4.3 คณะทำงานระดับจังหวัด (400 ทีม) ทำหน้าที่ส่งเสริม ติดตาม สะท้อนจุดอ่อน จุดแข็ง และประเมินผลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด โดยเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในพื้นที่ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด

5. โครงสร้างและกลไก (Model) ดังกล่าวนี เป็นพัฒนาการจากการทำงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตั้งแต่ช่วงก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน และรูปแบบนี้ จะดำเนินการได้สมบูรณ์แบบในปี 2552 (ถ้าไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง) โดยจะเน้นที่การเป็นรูปแบบของการยกย่อง (คือ การทำให้ได้หน้า) มากกว่า การตรวจสอบ จับผิด และลงโทษ (คือ การทำให้เสียหน้า)

6. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรจะกำกับมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 2 ลักษณะ คือ

6.1 ลักษณะของมาตรฐานที่เลือกได้ตามสภาพความเป็นจริงและเหมาะสม โดยจะเป็นมาตรฐานด้านประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

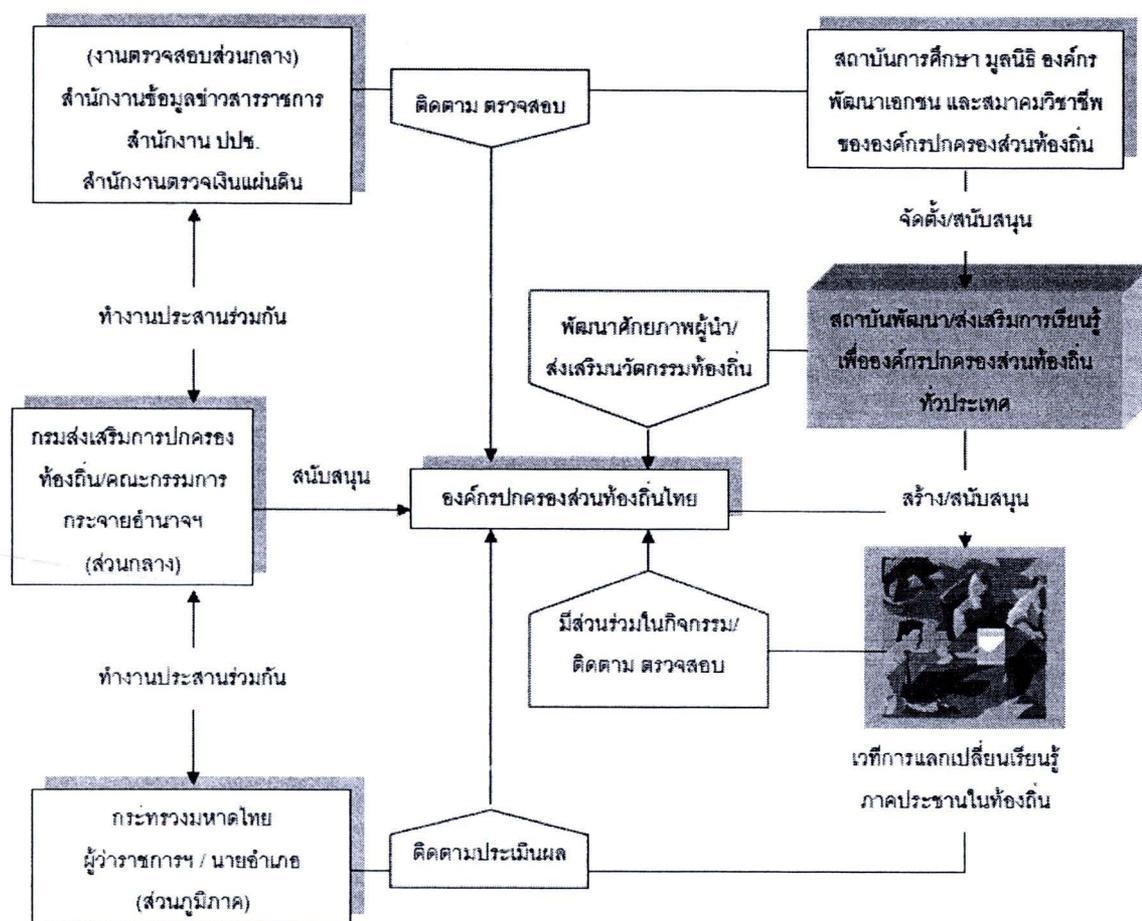
6.2 ลักษณะของมาตรฐานที่บังคับให้ดำเนินการตามที่กำหนด โดยจะเป็นมาตรฐานด้านคุณภาพการบริการสาธารณะ

7. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีมาตรฐาน 2 แบบ คือ

7.1 มาตรฐานขั้นต่ำ (บังคับทางด้านการบริการสาธารณะ)

7.2 มาตรฐานทางเลือก (เลือกได้ในด้านการบริหารจัดการ)

เค้าโครงความคิดของ นายอุตร ตันติสุนทร



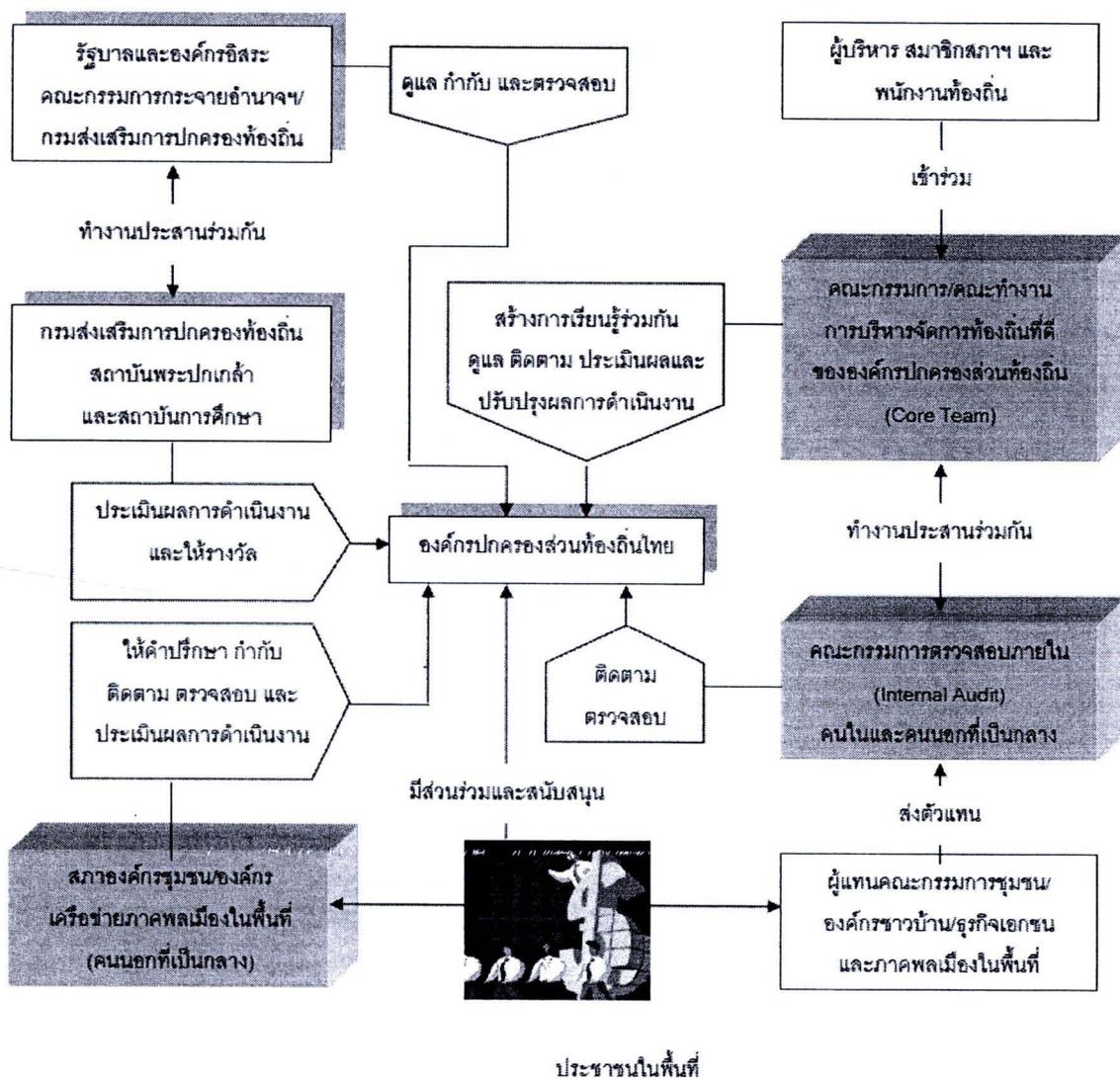
ภาพ 13 เค้าโครงความคิดของ นายอุตร ตันติสุนทร

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. ประเด็นที่สำคัญของการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองตนเองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง
2. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีสิ่งสำคัญที่เป็นรากฐานในการบริหารจัดการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน และความโปร่งใสตรวจสอบได้
3. ผู้นำท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่น ดังนั้น ผู้นำท้องถิ่นต้องมี ศักยภาพเพียงพอในการนำพาหรือพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้มีความเข้มแข็ง และภาคีที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนและส่งเสริมศักยภาพของผู้นำท้องถิ่นร่วมกัน

4. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นองค์กรที่เปิดเผยข้อมูลทุกอย่าง ในทุกขั้นตอนต่อประชาชนในพื้นที่ และเปิดตลอด 24 ชั่วโมง
5. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่
 - 5.1 สถาบันการศึกษาและ/หรือมูลนิธิ องค์กรภาคประชาสังคม ทำหน้าที่ส่งเสริมการเรียนรู้นวัตกรรมใหม่ พัฒนาศักยภาพผู้นำท้องถิ่น ติดตาม ประเมิน และรับรองมาตรฐานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ
 - 5.2 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เรื่อง ท้องถิ่นไทย โดยนำองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกประเทศมาสนทนาร่วมกัน จากทุก ๆ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
6. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีมาตรฐาน 2 แบบ คือ
 - 6.1 มาตรฐานตามหลักกฎหมายกำหนด (รธน.)
 - 6.2 มาตรฐานด้านประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะ

เค้าโครงความคิดของ นายสมศักดิ์ สุริยะเจริญ



ภาพ 14 เค้าโครงความคิดของ นายสมศักดิ์ สุริยะเจริญ

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คือ ระบบที่ใช้คุณธรรมนำการบริหารจัดการ หรือ อาจจะเรียกได้ว่า การใช้หลักทศพิธราชธรรมในการบริหารจัดการท้องถิ่น
2. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี เป็นระบบที่เน้นความเป็นธรรมเชิงโครงสร้าง
3. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี มีความสำคัญในช่วงเริ่มต้นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง แต่เมื่อได้ใช้ไประยะหนึ่ง ระบบจำเป็นต้องมีการพัฒนา จัดโครงสร้าง

และองค์ประกอบให้มีความเหมาะสม ชัดเจนสอดคล้องกับความเป็นจริง และความเป็นอิสระของแต่ละท้องถิ่น

4. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นองค์กรที่มีความสามารถสร้างความเข้าใจร่วมกัน และบูรณาการเชื่อมโยงการดำเนินงานต่าง ๆ เข้าด้วยกัน ระหว่างทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารท้องถิ่น (นักการเมืองท้องถิ่น) ข้าราชการท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ และภาคีที่เกี่ยวข้อง

5. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่

5.1 คณะกรรมการตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ซึ่งประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ เช่น คนใน คนนอก และเครือข่ายประชาชนในพื้นที่

5.2 องค์กรเครือข่ายภาคพลเมืองในพื้นที่/ท้องถิ่น ทำหน้าที่ตรวจสอบ กำกับ และประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง โดยมีประชาชน องค์กรชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใชทางการ

5.3 คณะกรรมการ/คณะทำงานการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงผลการดำเนินงาน โดยผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาฯ และเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

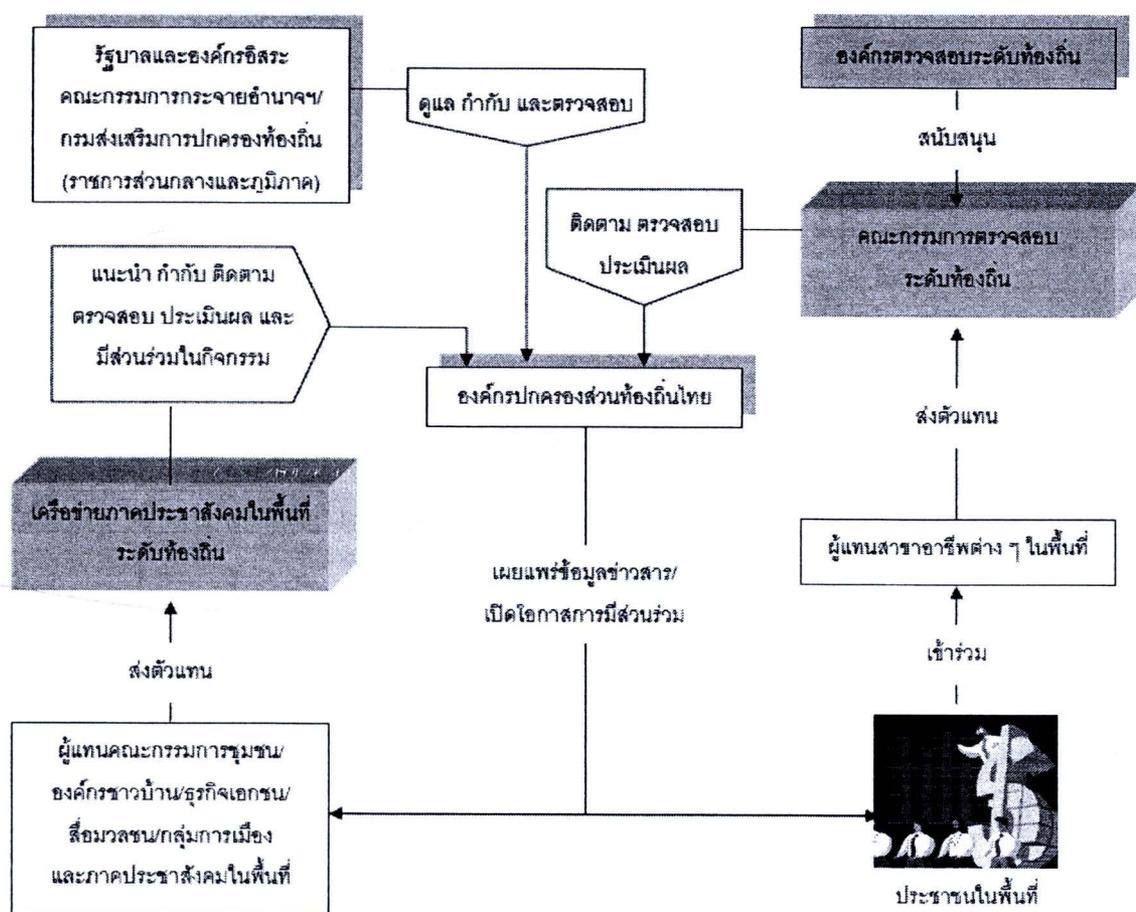
6. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีมาตรฐาน 3 ระดับ คือ

6.1 มาตรฐานขั้นต้น เป็นการวัดผลการดำเนินงาน (บริการสาธารณะ) ว่า ผ่านหรือไม่ผ่าน

6.2 มาตรฐานขั้นกลาง เป็นระดับการพัฒนาคุณภาพการดำเนินการ (การบริหารจัดการ)

6.3 มาตรฐานขั้นสูง เป็นระดับการพัฒนาทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม

เค้าโครงความคิดของ นายชยัน วิพรหมชัย



ภาพ 15 เค้าโครงความคิดของ นายชยัน วิพรหมชัย

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. หลักคิด/แนวความคิดที่สำคัญในการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นของประชาชน เพราะประชาชนเป็นเจ้าของท้องถิ่น
2. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรใช้หลักสำคัญที่เป็นรากฐานในการบริหารจัดการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน และความโปร่งใสตรวจสอบได้
3. ผู้นำท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่น ดังนั้น ท้องถิ่นต้องมีผู้นำท้องถิ่นที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน ได้แก่ รู้จริง เข้าใจงาน ติดตามผล
4. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรตระหนักถึงประชาชนเป็นหลัก

5. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่

5.1 องค์กรตรวจสอบระดับท้องถิ่น โดยมีประชาชนสาขาอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่น เข้ามาดำเนินการร่วมกันในรูปแบบของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง

5.2 เครือข่ายภาคพลเมืองในพื้นที่/ท้องถิ่น ทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ กำกับ และ ประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง โดยมีประชาชน องค์กรชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เ็นทางการ

6. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีมาตรฐาน 2 แบบ คือ

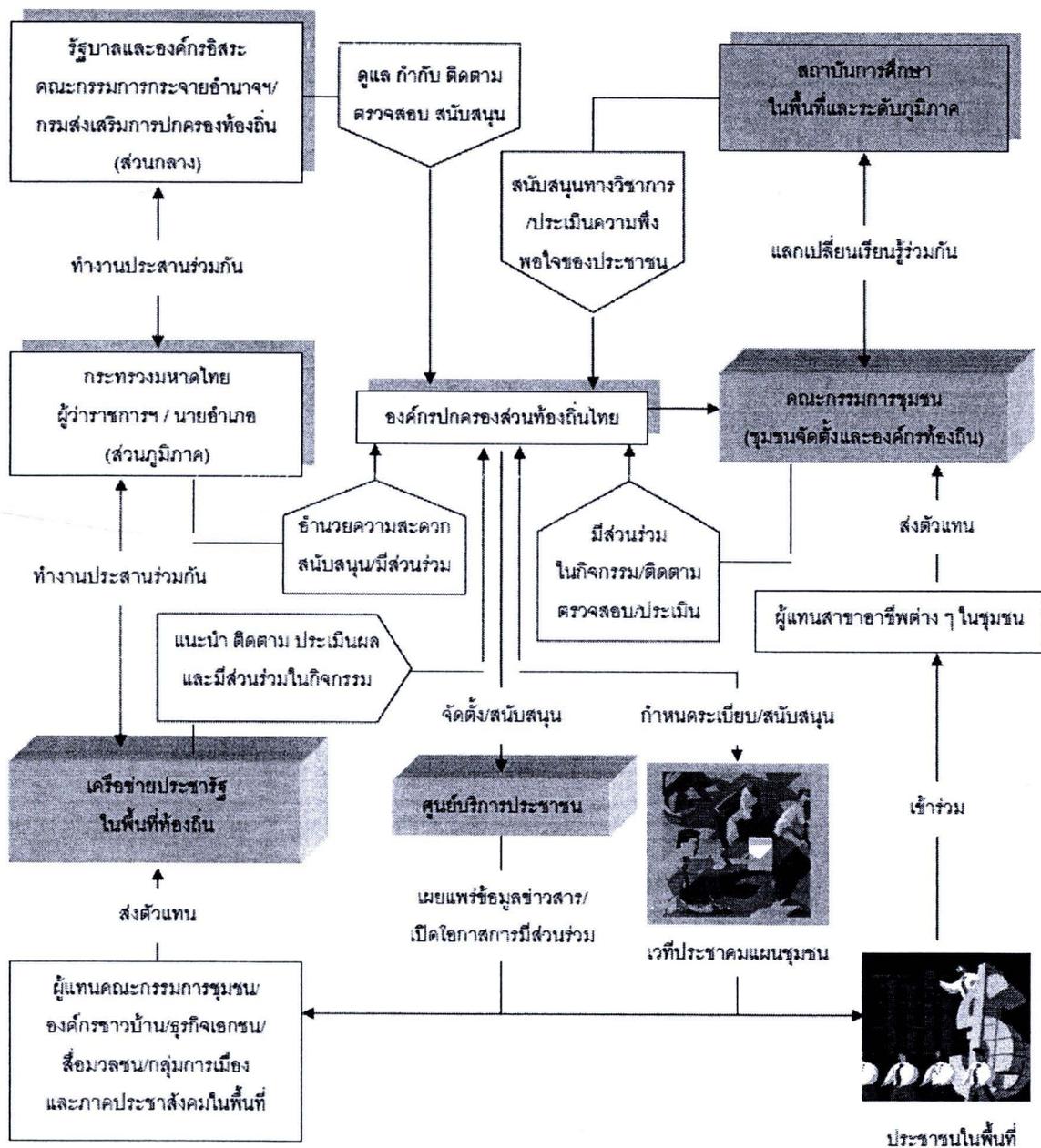
6.1 มาตรฐานขั้นพื้นฐาน

6.2 มาตรฐานขั้นพัฒนา

6.3 ทั้ง 2 มาตรฐานเป็นการกำหนดร่วมกันระหว่างส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชนในพื้นที่



เค้าโครงความคิดของ นางเปรมฤดี ชามพูนท

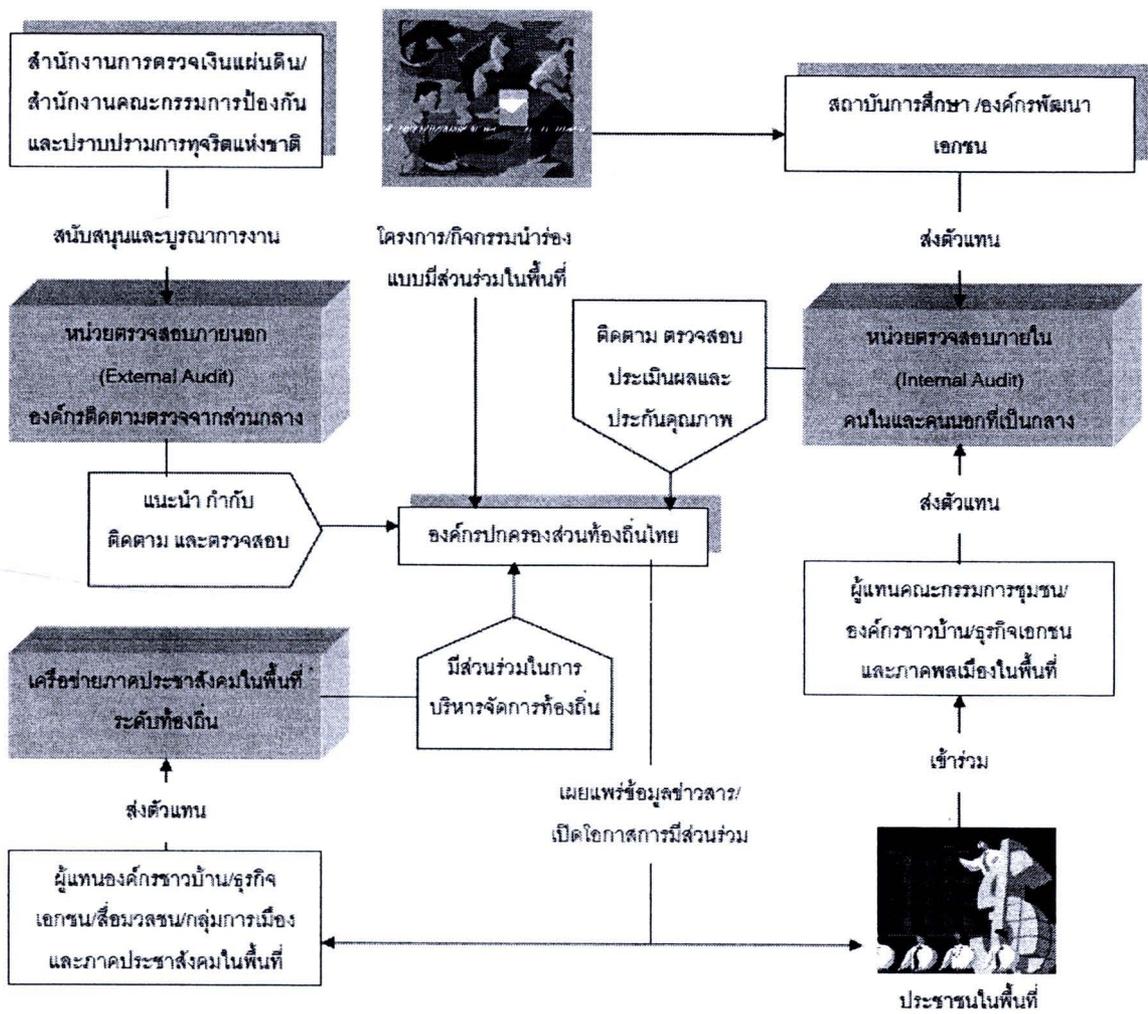


ภาพ 16 เค้าโครงความคิดของ นางเปรมฤดี ชามพูนท

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. หลักการที่สำคัญในการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คือ การมีส่วนร่วมของชุมชน และความเป็นองค์กรที่โปร่งใสตรวจสอบได้
2. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี เป็นทฤษฎีความรู้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำมาใช้ได้ทุกหลัก ทุกข้อ เพราะว่าเป็นเกณฑ์ที่ประชาชนพึงได้
3. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา ที่เน้นผลงานเป็นตัวตั้ง และเป็นองค์กรแห่งการสื่อสารระหว่างท้องถิ่น
4. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่
 - 4.1 ชุมชนจัดตั้ง โดยให้ประชาชนสาขาอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนท้องถิ่น เข้ามาดำเนินการร่วมกันในรูปแบบของคณะกรรมการชุมชน มีบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้แทนชุมชน ประชุม ติดต่อ ติดตาม ประสานงาน แนะนำ ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง (เป็นกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนกับเทศบาล)
 - 4.2 ศูนย์บริการประชาชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง ทำหน้าที่สื่อสารสร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ (เป็นกลไกการสร้าง ความโปร่งใส ตรวจสอบได้)
 - 4.3 เครือข่ายประชารัฐในท้องถิ่น ทำหน้าที่ดำเนินการโครงการและกิจกรรมร่วมกัน เรียนรู้ร่วมกัน ติดตามผลการดำเนินงาน และประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง
 - 4.4 สถาบันการศึกษาในพื้นที่ ทำหน้าที่ประเมินผลความพึงพอใจประชาชนในการบริหารและบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 4.5 ระบุว่าด้วยการจัดทำแผนชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ออกระเบียบดังกล่าว ให้ชุมชนที่จัดตั้งขึ้นได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนในการพัฒนาชุมชนของตนเอง
5. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีมาตรฐานเดียว คือ มาตรฐานที่ประชาชนได้ประโยชน์สูงสุด
6. รางวัลของความสำเร็จขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เครื่องมือการทำงานอย่างหนึ่งเพื่อเรียกความเชื่อมั่น และศรัทธาของประชาชนเป็นหลัก

เค้าโครงความคิดของ นายจักรวาล ตั้งประกอบ



ภาพ 17 เค้าโครงความคิดของ นายจักรวาล ตั้งประกอบ

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. เป้าหมายของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ก็เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก
2. หลักการที่สำคัญในการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ความโปร่งใสตรวจสอบได้ และความคุ้มค่า
3. การบริหารจัดการท้องถิ่นให้ดีขึ้น ต้องกำหนดตั้งแต่วิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ วิธีการต่าง ๆ และตัวชี้วัดให้ชัดเจนว่าจะทำการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี
4. การบริหารจัดการท้องถิ่นนั้น การบริหารจัดการข้อมูลเป็นสิ่งที่จำเป็น ส่วนสิ่งที่ยิ่งกว่า คือ การนำข้อมูลของประชาชนที่มีอยู่มาใช้ประโยชน์

5. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องทำให้ประชาชนเป็นหุ้นส่วนเป็นเจ้าของร่วมกันในท้องถิ่น และการสร้างช่องทางในการติดต่อสื่อสาร/การรับส่งข่าวสารข้อมูล

6. การพัฒนาท้องถิ่นจะเกิดขึ้นได้นั้น ต้องเริ่มจากความต้องการของประชาชนก่อน และผู้บริหารท้องถิ่นเอาด้วย

7. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่

7.1 หน่วยตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ซึ่งประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ เช่น คนนอก คนใน และประชาชนที่เป็นกลาง มีความรู้ ความเข้าใจในท้องถิ่นของตนเอง

7.2 องค์กรตรวจสอบภายนอก โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.)

7.3 เครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่/ท้องถิ่น ทำหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น ตรวจสอบ กำกับ และประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง โดยมีคณะกรรมการชุมชน ประชาชน องค์กรชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล ฯลฯ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ

7.4 โครงการนำร่อง โดยสถาบันการศึกษา องค์กรธุรกิจ และองค์กรพัฒนาเอกชน ในพื้นที่/ท้องถิ่น ทำหน้าที่ดำเนินกิจกรรมและส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน สนับสนุนความรู้ และให้คำปรึกษา

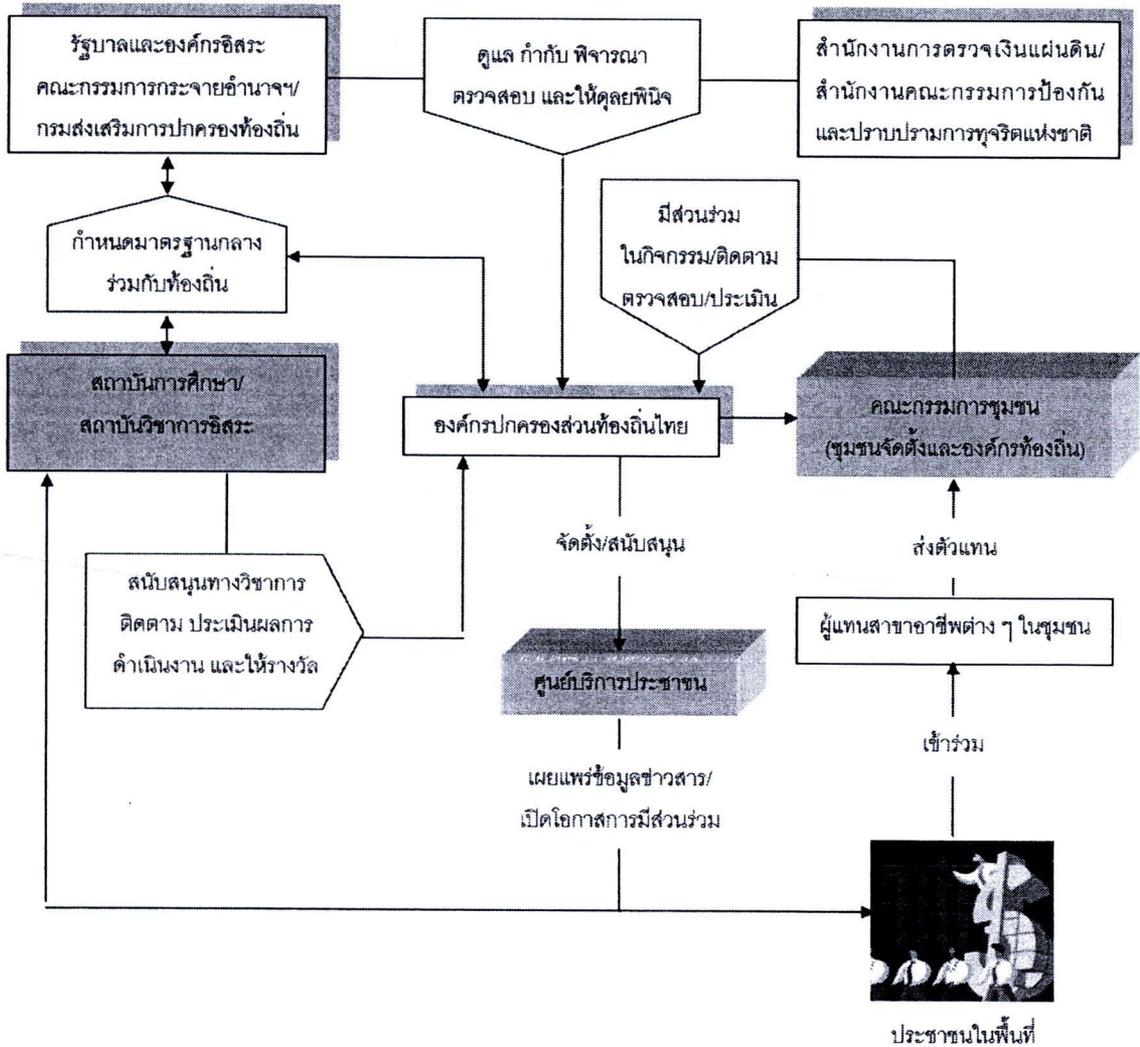
8. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีมาตรฐาน 2 แบบ คือ

8.1 มาตรฐานขั้นพื้นฐาน

8.2 มาตรฐานขั้นพัฒนา

8.3 ทั้ง 2 มาตรฐานเป็นการกำหนดร่วมกันระหว่างส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชนในพื้นที่

เค้าโครงความคิดของ นายไพฑูรย์ คล้ายอ่อง



ภาพ 18 เค้าโครงความคิดของ นายไพฑูรย์ คล้ายอ่อง

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. หลักการที่สำคัญในการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ความโปร่งใส และช่องทางในการตรวจสอบ
2. แนวคิดในการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีนั้น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำงานได้สะดวกขึ้น เพราะสามารถดำเนินการตามกรอบที่กำหนดไว้ได้เลย เนื่องจากบางกรณีปัญหาของชาวบ้านขัดกับระเบียบที่มีอยู่ ทำให้การทำงานแก้ไขปัญหาระงับตัวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป็นอุปสรรค ดังนั้นการมีเป้าหมาย กรอบ กติกาเรื่องการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีเกิดขึ้น จึงเป็น เครื่องมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

3. ผู้นำท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่น ดังนั้น ท้องถิ่นต้องมีผู้นำ ท้องถิ่นที่มีวิสัยทัศน์ก้าวหน้า มีภาวะผู้นำสูง และเครือข่ายกว้างขวาง

4. วิธีการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีนั้น ต้องเน้นที่การพัฒนาพนักงานท้องถิ่น โดยการอบรมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจ (ความก้าวหน้าในหน้าที่) เพิ่มแรงผลักดัน (การให้รางวัล) และการให้ค่าตอบแทนที่คุ้มค่า (การขึ้นเงินเดือน)

5. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นองค์กรที่ผู้บริหาร พนักงาน สมาชิกสภา และประชาชนในชุมชนพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมด้วยกัน

6. การแก้ไขปัญหาของชาวบ้านเป็นเรื่องที่รอไม่ได้ โดยเฉพาะปัญหาภัยพิบัติ และความด้อยโอกาสของประชาชน

7. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่

7.1 ชุมชนจัดตั้ง โดยให้ประชาชนสาขาอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนท้องถิ่น เข้ามา ดำเนินการร่วมกันในรูปแบบของคณะกรรมการชุมชน มีบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้แทนชุมชน ประชุม ติดตาม ติดตาม ประสานงาน แนะนำ ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง (เป็นกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนกับเทศบาล)

7.2 ศูนย์บริการประชาชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง ทำหน้าที่สื่อสาร สร้างความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ (เป็นกลไกการสร้างโปร่งใส ตรวจสอบได้)

7.3 สถาบันการศึกษาในพื้นที่/สถาบันการศึกษาอิสระ ทำหน้าที่ให้การอบรมความรู้ และประเมินผลความพึงพอใจประชาชนในการบริหารและบริการสาธารณะขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

8. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีมาตรฐาน 2 แบบ คือ

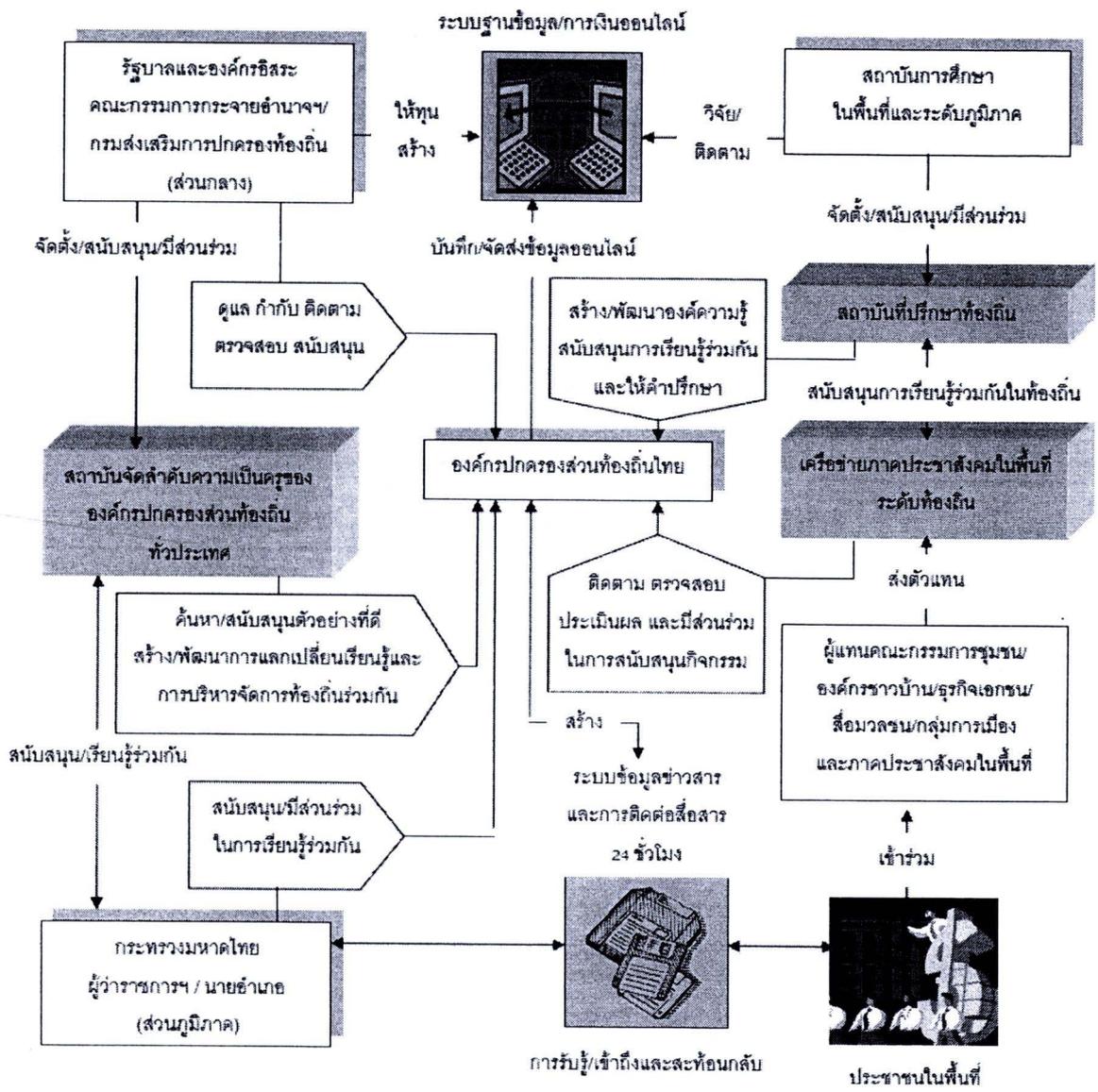
8.1 มาตรฐานขั้นพื้นฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพชีวิต ด้านการบริการ สาธารณะ และด้านการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า (ต้องมีรายละเอียดชัดเจน)

8.2 มาตรฐานกลางที่ใช้ร่วมกันในการพัฒนาและการบริหารจัดการท้องถิ่น

8.3 ทั้ง 2 มาตรฐานเป็นการกำหนดร่วมกันระหว่างส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และภาค ประชาชนในพื้นที่

9. รางวัลความสำเร็จขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแค่ตัวชี้วัดของการทำงานว่า ประสบผลสำเร็จหรือไม่เท่านั้น

เค้าโครงความคิดของ ดร.ชนิษฐา กาญจนรังสินนท์



ภาพ 19 เค้าโครงความคิดของ ดร.ชนิษฐา กาญจนรังสินนท์

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. แนวคิดในการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีนั้น มี 2 ประการสำคัญ คือ
 - 1.1 การบริหารทรัพยากรสาธารณะ ให้มีความคุ้มค่าและโปร่งใส
 - 1.2 การบริหารราชการท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม ทำให้ประชาชนและเครือข่ายภาคีต่าง ๆ สามารถเข้ามาร่วมดำเนินการได้อย่างมีระบบและแบบแผน (โครงสร้าง/หน้าที่) อย่างชัดเจน

2. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี เป็นเรื่องของการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง (Organization Develop Improvement)

3. ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีการสร้างระบบการตรวจสอบแบบคู่ขนานอัตโนมัติ คือ การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการท้องถิ่น เช่นเดียวกับระบบออนไลน์ของธนาคารในปัจจุบัน

4. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสร้าง/พัฒนาระบบการสื่อสารในท้องถิ่นให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้ามามีส่วนในการติดตามรับรู้ข่าวสารข้อมูลการดำเนินงานต่าง ๆ และควรมี/ลงทุนในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้อย่างชัดเจน

5. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่

5.1 สถาบันจัดลำดับความเป็นครูขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ตั้งแต่ระดับบุคคล ชุมชน อบต. เทศบาล และ อบจ. โดยจัดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการบริหารจัดการท้องถิ่น

5.2 ระบบการตรวจสอบแบบคู่ขนานอัตโนมัติ โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการท้องถิ่น (เป็นกลไกการสร้าง ความโปร่งใส ตรวจสอบได้)

5.3 ระบบการสื่อสารในท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่ในการเปิดช่องทางรับส่งและติดตามข่าวสารข้อมูลการดำเนินงานต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนทั่วไป

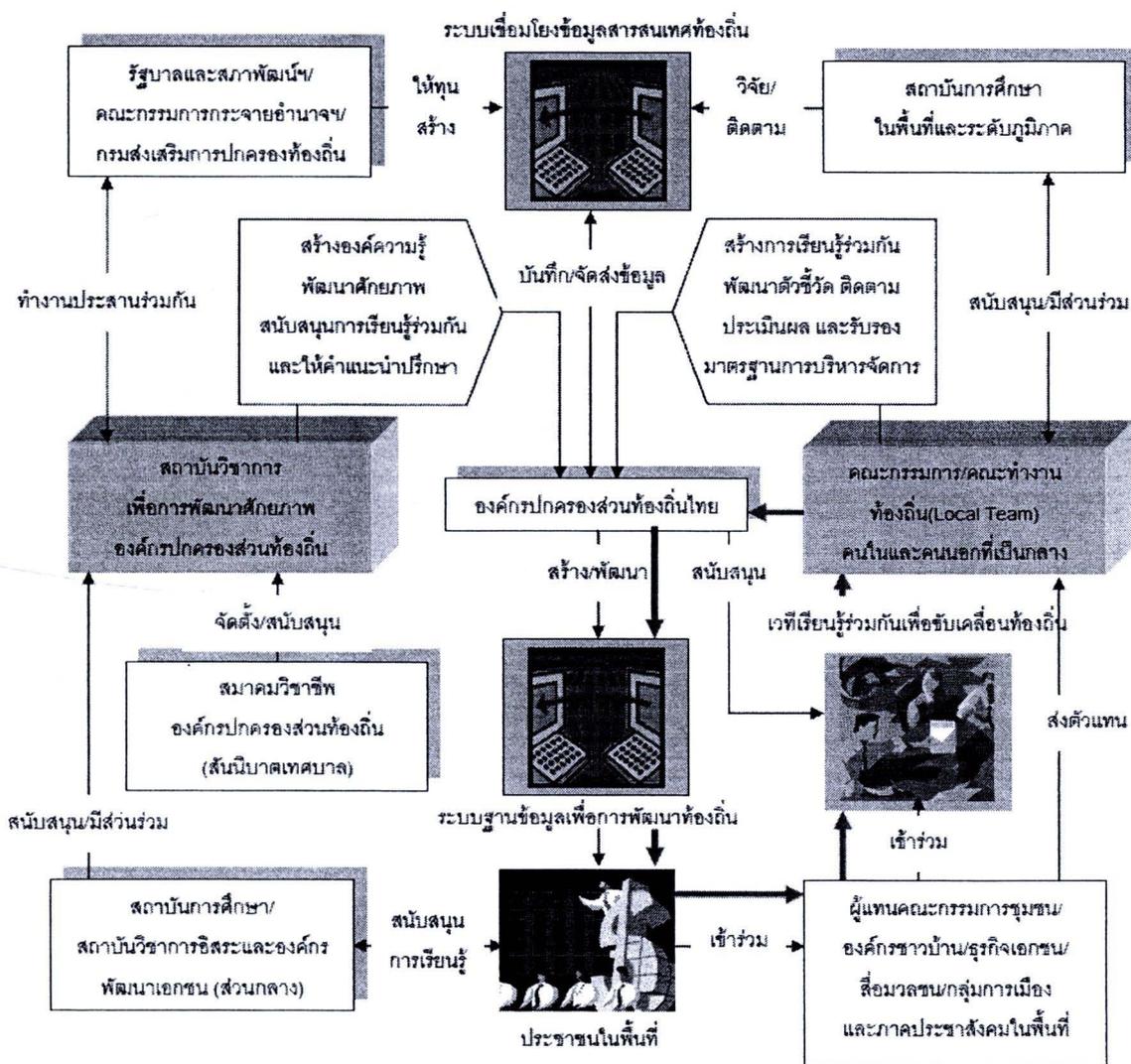
5.4 เครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่/ท้องถิ่น ทำหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น ตรวจสอบ กำกับ และประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง โดยมีคณะกรรมการชุมชน ประชาชน องค์กรชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล ฯลฯ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใชทางการ

5.5 สถาบันที่ปรึกษาท้องถิ่น โดยสถาบันการศึกษาในพื้นที่ทำหน้าที่พัฒนาองค์ความรู้ ดำเนินกิจกรรมและส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน สนับสนุนองค์ความรู้ และให้คำปรึกษาแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และประชาชนในพื้นที่

6. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีที่สำคัญนั้น ควรเป็นตัวชี้วัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมในพื้นที่ และวัดจำนวนคนทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ เพราะเป็นการทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเป็นพยานในการทำความดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

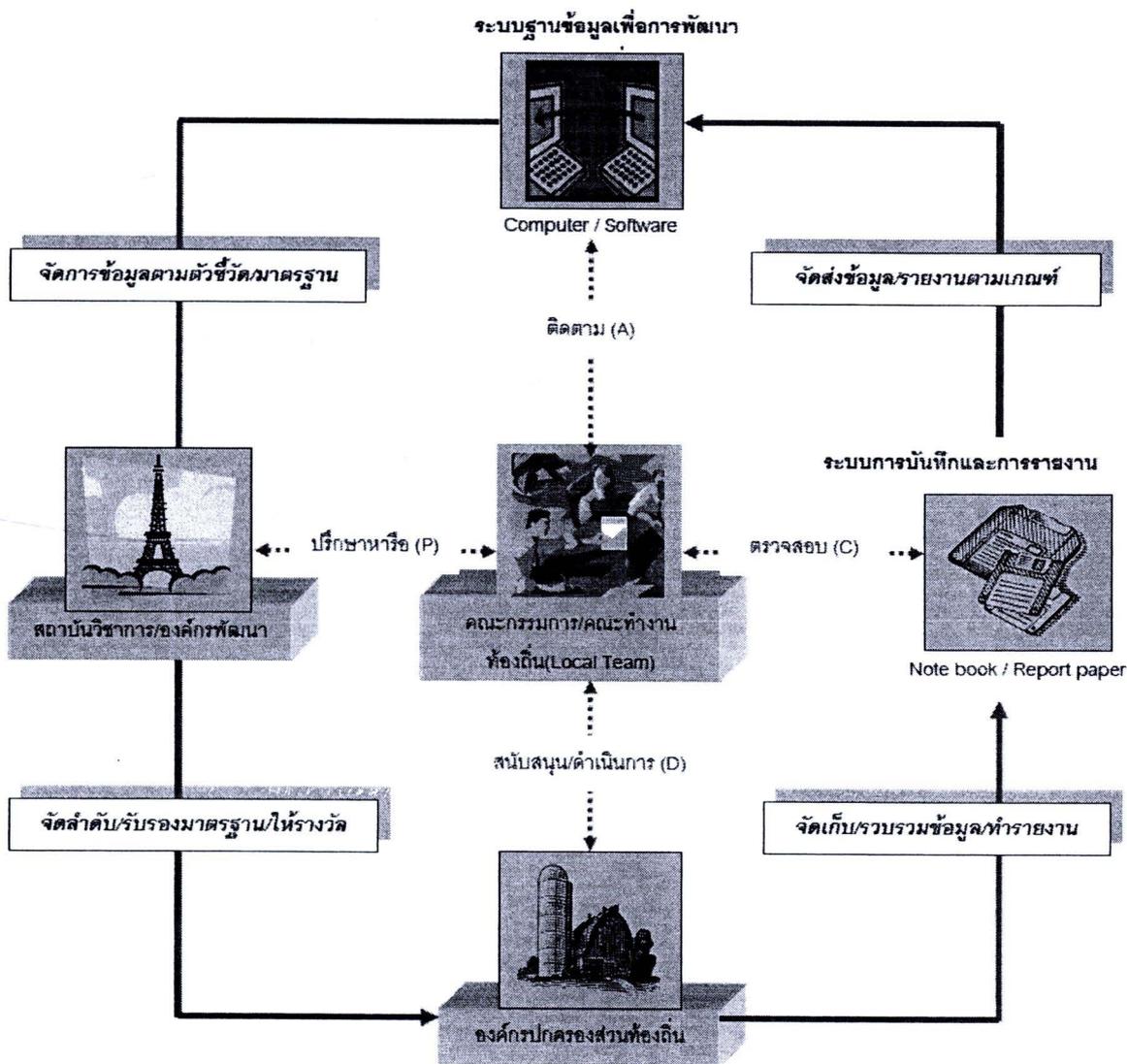
7. คำถามสำคัญที่ต้องตอบให้ได้ หรือหาคำตอบให้ชัดเจน คือ วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คืออะไร

เค้าโครงความคิดของ นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป



ภาพ 20 เค้าโครงความคิดของ นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป

รูปแบบการใช้ข้อมูลสร้างปัญญาในท้องถิ่น
หรือเรียกว่า ระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี



ภาพ 21 รูปแบบการใช้ข้อมูลสร้างปัญญาในท้องถิ่นหรือเรียกว่า ระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี



ประเด็นที่น่าสนใจ

1. หลักในการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีนั้น มี 2 ประการสำคัญ คือ
 - 1.1 การมีประชาธิปไตยชุมชน คือ การที่ประชาชนสามารถปกครองตนเอง และชุมชนท้องถิ่นได้
 - 1.2 การใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ในเรื่องการมีส่วนร่วม และความโปร่งใสตรวจสอบได้
2. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี เป็นเรื่องของการมีส่วนร่วมในการคิด การทำงาน การขับเคลื่อนชุมชน และการใช้ประโยชน์ร่วมกันในท้องถิ่น
3. การพัฒนาการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี จะเกิดอย่างยั่งยืนได้นั้น ต้องอาศัยสันนิบาตเทศบาล (หรือสมาคมขององค์กรปกครองท้องถิ่นระดับต่าง ๆ) ควรจัดตั้ง สถาบันวิชาการเพื่อการพัฒนาศักยภาพของเทศบาล (หรือในองค์กรปกครองท้องถิ่นระดับอื่น ๆ ด้วย) เพื่อช่วยกันสร้างการเรียนรู้ และความเข้มแข็งร่วมกันในหมู่องค์กรปกครองท้องถิ่น
4. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรสร้าง/พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ดีของตนเอง โดยทำการบันทึก รวบรวมข้อมูล และรายงานให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ข่าวสารข้อมูลผลการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้อย่างชัดเจน
5. เนื่องด้วยข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจ สังคม และอื่น ๆ (ข้อมูลในเชิงตัวเลข) ของเทศบาล (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ในปัจจุบันยังมีความไม่สมบูรณ์และไม่บูรณาการภายในท้องถิ่น เนื่องจากไม่ได้มีการบันทึกและรายงาน ดังนั้นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรลงทุน/ดำเนินการสร้าง/พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้บูรณาการเชื่อมโยงกัน พัฒนาศักยภาพบุคลากร และสนับสนุนอุปกรณ์ต่าง ๆ
6. บทบาทของภาคประชาสังคมท้องถิ่นในการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คือ
 - 6.1 ระดับประชาชน (บุคคล) ต้องติดตาม ตรวจสอบการใช้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 6.2 ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน (คณะกรรมการ) ต้องรวมกลุ่ม ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อกำหนดทิศทางของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่
 - 6.3 เครือข่ายองค์กรในท้องถิ่น ต้องเข้าร่วมในกระบวนการนโยบาย เพื่อมีส่วนในการวางแผนพัฒนา 1 ปี และ 3 ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่

7.1 สถาบันวิชาการเพื่อการพัฒนาศักยภาพของเทศบาล (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) โดยสันนิบาตเทศบาลเป็นผู้จัดตั้งและดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนศักยภาพและกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน ของเทศบาล (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ทั่วประเทศ

7.2 คณะกรรมการ/คณะทำงานของท้องถิ่น (Core Team หรือ Local Team) ทำหน้าที่ส่งเสริมความรู้ กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาตัวชี้วัด/มาตรฐานที่สอดคล้องกับท้องถิ่น ติดตาม ประเมิน และให้รางวัลรับรองมาตรฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ได้แก่ คนในและคนนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเครือข่ายภาครัฐ และภาคประชาชนที่เป็นกลางและมีความรู้ (เป็นกลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนกับเทศบาล)

7.3 ระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ดี โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ลงทุนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำการบันทึก รวบรวมข้อมูล และรายงานให้ประชาชนทั่วไปได้รับรู้ข่าวสารข้อมูลผลการดำเนินงานต่าง ๆ (เป็นกลไกการสร้างความโปร่งใสตรวจสอบได้)

7.4 ระบบเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศท้องถิ่น โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทำหน้าที่ลงทุน/ดำเนินการสร้าง/พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้บูรณาการเชื่อมโยงกัน พัฒนาศักยภาพบุคลากร และอื่นๆ

7.5 เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่น จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีการติดตาม ตรวจสอบการทำงาน และนำแผนการพัฒนาท้องถิ่น มาสนทนาร่วมกันเพื่อเสนอแนะต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

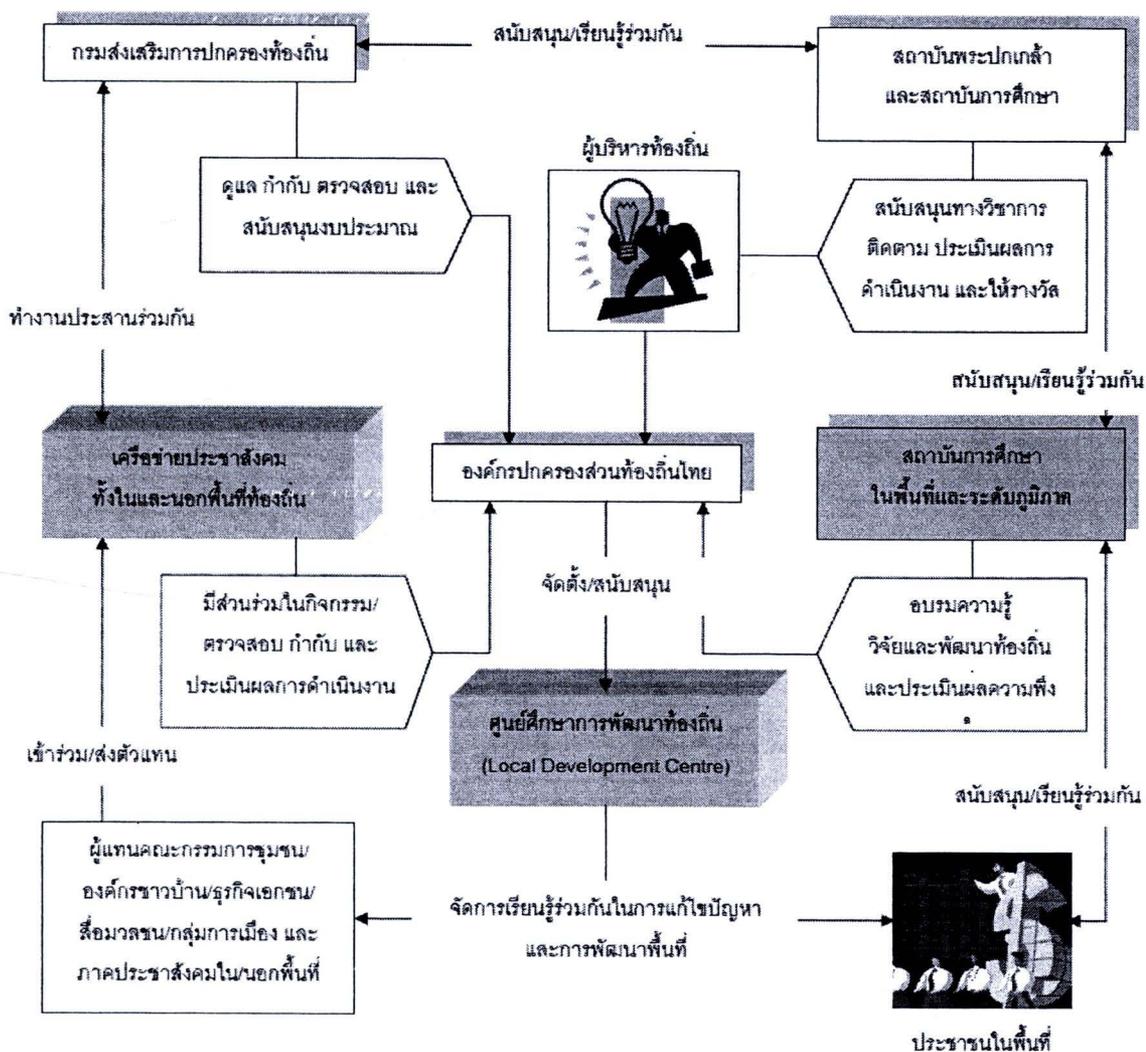
8. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีนั้น นอกจากเป็นการวัดตามมาตรฐานทางวิชาการของสำนักต่าง ๆ แล้ว ควรมีลักษณะในการวัด 2 ประเภท คือ

8.1 การวัดในลักษณะของการจัดอันดับสูง-ต่ำ (ดีหรือควรปรับปรุง)

8.2 การวัดในลักษณะของการแบ่งแยกประเภท/ลำดับชั้น (จัดประเภท)

8.3 การกำหนดมาตรฐานการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของท้องถิ่น และการพัฒนาลักษณะในการวัดมาตรฐานนั้น จำเป็นต้องมีหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้ามาร่วมพัฒนาด้วยกัน

เค้าโครงความคิดของ นายสมพงษ์ พัดปุย



ภาพ 22 เค้าโครงความคิดของ นายสมพงษ์ พัดปุย

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. หลักสำคัญของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี (Local Good Governance) คือ การปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่น
2. การบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) เป็นเรื่อง UNDP ได้ทำการส่งเสริมมาเป็นเวลานานแล้ว ซึ่งโดยหลักการทั้ง 6 องค์ประกอบเป็นเรื่องที่ดีและสามารถยอมรับได้ แต่ในการนำมาใช้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทย หรือกับประเทศไทยยังคงเป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบัน

3. ปัญหาของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี มีอยู่ 3 ประเด็น ได้แก่

3.1 การทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภาคประชาชนในพื้นที่ยังมีช่องว่างอยู่ คือมันยังไม่สามารถเชื่อมต่อเป็นเนื้อเดียวกันได้ระหว่างท้องถิ่นกับประชาชน

3.2 การสื่อสารข้อมูลข่าวสารระหว่างกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนในพื้นที่

3.3 การทำงานบริหารท้องถิ่นที่เป็นอยู่ ยังอยู่ในระบบราชการเดิม (ระบบการทำงานไม่เคยเปลี่ยนแปลง)

4. ผู้นำท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นและการขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นผู้นำท้องถิ่นควรมีลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ เป็นผู้นำที่มีคุณภาพ และเป็นผู้นำที่มีคุณลักษณะที่ดี ควบคู่กัน

5. การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีนั้น ต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาตัวผู้นำท้องถิ่น (นายกฯ) โดยการเปิดโอกาสให้เขาเหล่านี้ ได้เกิดการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นและองค์กรเครือข่ายอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง

6. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดตั้งองค์กรการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนในพื้นที่ และภาคร่วมพัฒนาท้องถิ่น

7. เท่าที่ผ่านมาการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริงนั้น เพราะประเทศไทยขาดองค์ความรู้ การจัดการความรู้ และผู้ให้ความรู้ที่ดี (คนถ่ายทอดที่ดีไม่มี)

8. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่

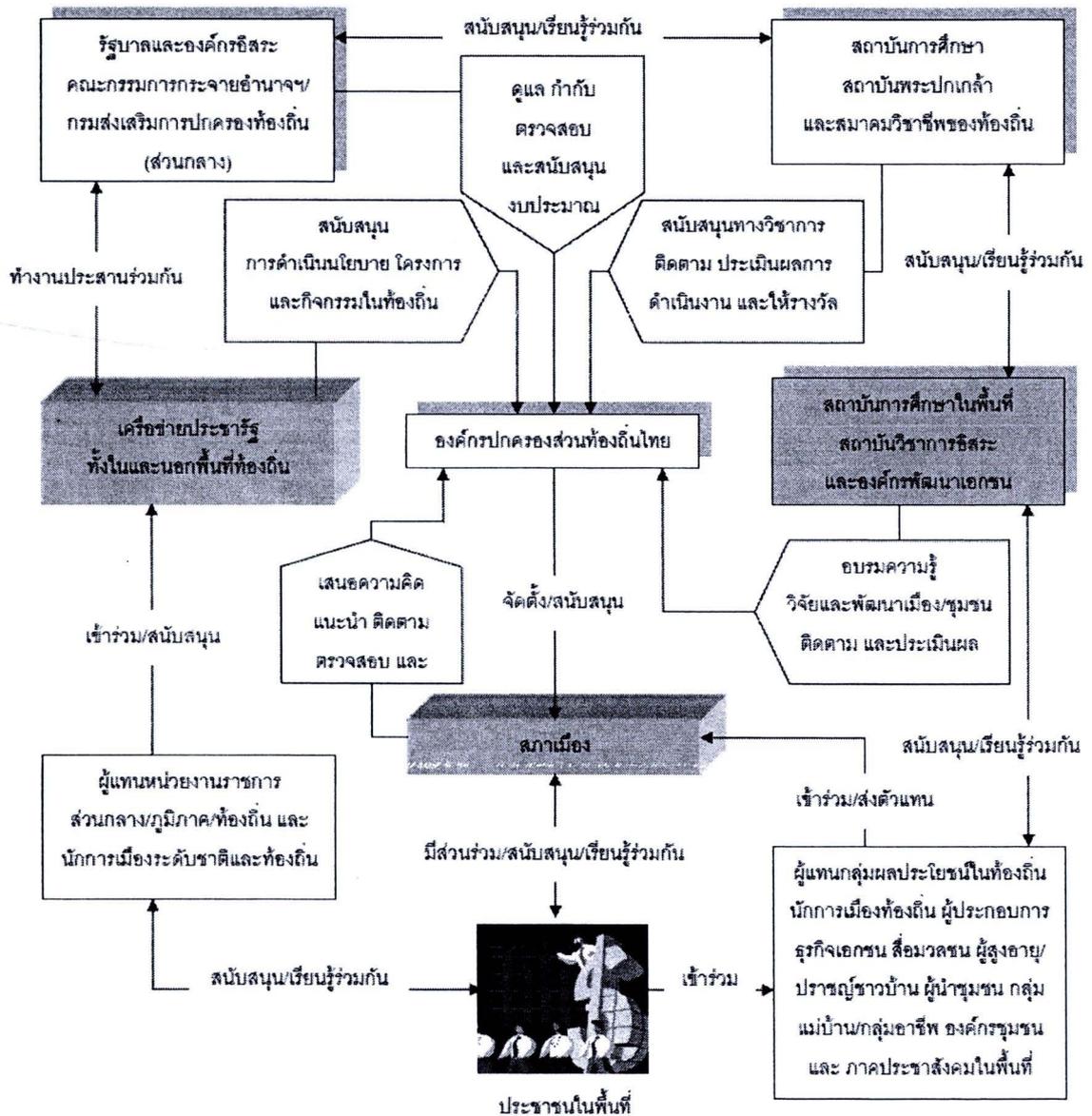
8.1 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดตั้งขึ้นเอง เพื่อทำหน้าที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น

8.2 สถาบันการศึกษาในพื้นที่ ทำหน้าที่อบรมให้ความรู้ วิจัยและพัฒนา แก้ไขปัญหาร่วมกับท้องถิ่น และประเมินผลความพึงพอใจของประชาชน

8.3 เครือข่ายภาคประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่ ทำหน้าที่ในการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้การบริหารจัดการท้องถิ่นร่วมกัน ตรวจสอบ กำกับ และประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีภาคร่วมพัฒนาท้องถิ่น สันนิบาตเทศบาล (หรือสมาคมขององค์กรปกครองท้องถิ่นประเภทอื่น ๆ) คณะกรรมการชุมชน ประชาชน องค์กรชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาล ฯลฯ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ

9. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ที่สำคัญที่สุด คือ ความดี และความมั่งคั่ง ส่วนมาตรฐานที่เรามีอยู่นั้นเป็นปัญหา เพราะเป็นมาตรฐานแบบที่เอามาจากภายนอกท้องถิ่น (Outside In)

เค้าโครงความคิดของ นายสุนิช ศิล่าอ่อน

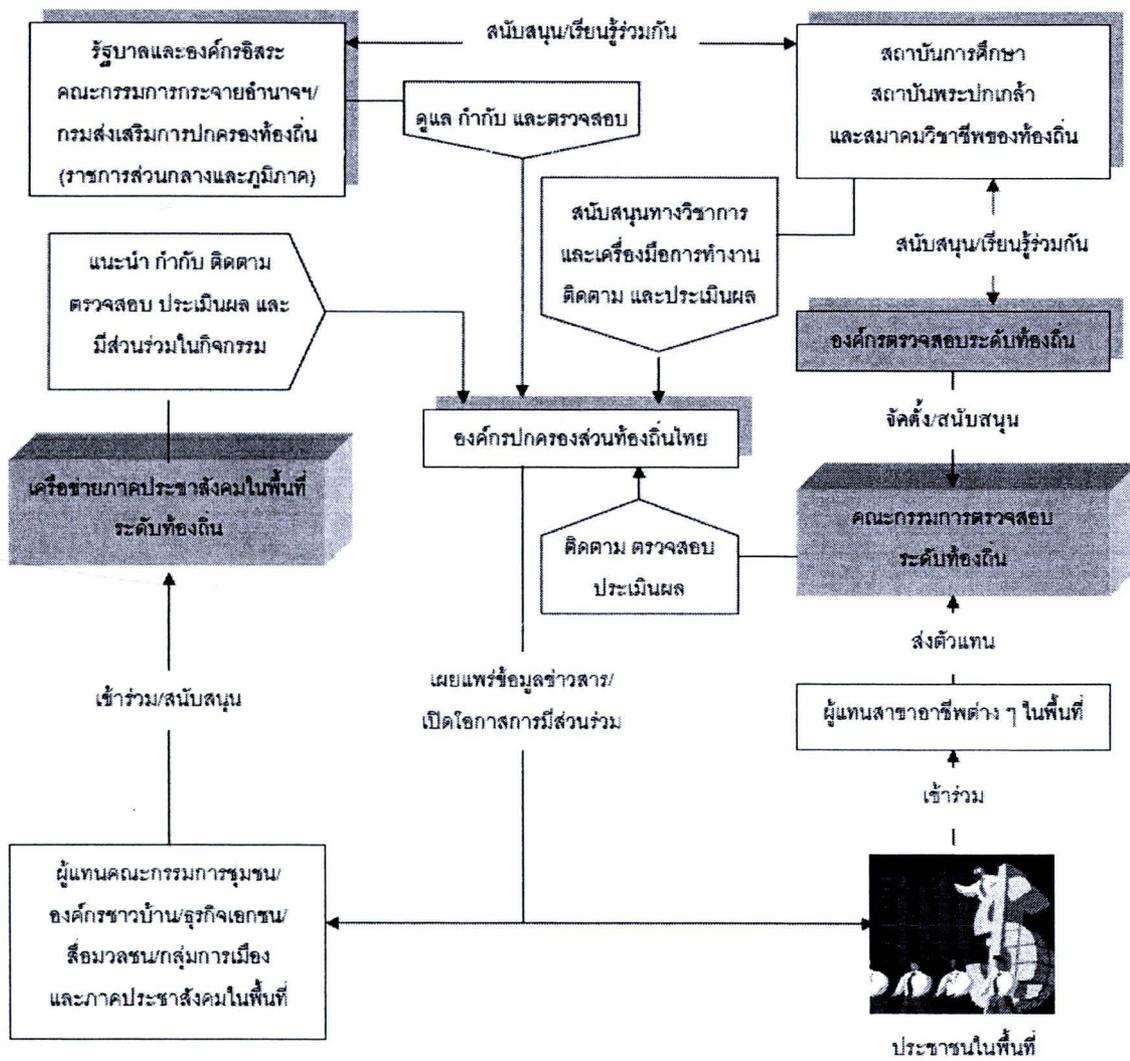


ภาพ 23 เค้าโครงความคิดของ นายสุนิช ศิล่าอ่อน

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. หลักการที่สำคัญในการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คือ ผู้นำที่ดี กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ความโปร่งใส และช่องทางในการติดตามตรวจสอบ
2. แนวคิดในการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีนั้น เป็นแค่การจัดระเบียบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานตามหลักวิชาการที่เป็นสากล จากรัฐบาลกลางเท่านั้น แต่แท้ที่จริงแล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบันก็ดำเนินการบริหารจัดการท้องถิ่นตามหลักทศพิธราชธรรมอยู่เช่นกัน
3. ผู้นำท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่น ดังนั้น ท้องถิ่นต้องมีผู้นำท้องถิ่นที่เป็นนักคิด นักพูด และนักวางแผนที่ดี
4. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีนั้น ต้องสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดกฎระเบียบเป็นสำคัญ เพราะส่งผลให้เกิดความตั้งใจที่ดี ประพฤติปฏิบัติดี และรับผิดชอบในหน้าที่ได้ดี
5. วิธีการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีนั้น ต้องเน้นที่การทำงานร่วมกันกับกลุ่ม/หน่วย/คณะบุคคลภายใน และบุคคล องค์กร และหน่วยงานภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องบริหารจัดการท้องถิ่นแบบเปิดโอกาส/สร้างช่องทางให้ประชาชนได้เกิดการมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อท้องถิ่นของตนเอง
7. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่
 - 7.1 สภาเมือง โดยมีกลุ่มผลประโยชน์ในท้องถิ่น นักการเมืองท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ธุรกิจเอกชน สื่อมวลชนท้องถิ่น ผู้สูงอายุ/ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชน กลุ่มแม่บ้าน/กลุ่มอาชีพ องค์กรชุมชน และอื่น ๆ มีบทบาทหน้าที่ในการเข้ามาประชุมปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเสนอความคิด แนะนำ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง (เป็นกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนกับเทศบาล)
 - 7.2 เครือข่ายประชารัฐในท้องถิ่นและส่วนกลาง ประกอบด้วยหน่วยงานราชการ ส่วนกลาง/ภูมิภาค/ท้องถิ่น และนักการเมืองระดับชาติ/ท้องถิ่น ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมร่วม และมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 7.3 สถาบันการศึกษาในพื้นที่ สถาบันการศึกษาอิสระ และองค์กรพัฒนาเอกชน ทำหน้าที่ศึกษาวิจัยสนับสนุนกระบวนการพัฒนาเมือง/ชุมชน ให้การอบรมความรู้ ติดตาม ตรวจสอบการทำงาน และประเมินผล/ให้รางวัลแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
8. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คือ มาตรฐานตามหลักทศพิธราชธรรมนั่นเอง
9. รางวัลความสำเร็จขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแค่การกระตุ้นให้คนทำงาน และอยากที่จะแข่งขันกับคนอื่น และเทศบาลอื่น ๆ เท่านั้น เนื่องจากรางวัลเป็นเพียงแค่เครื่องมือในการทำให้เกิดการแข่งขันระหว่างคนและองค์กร

เค้าโครงความคิดของ นายทศพล งานไพโรจน์



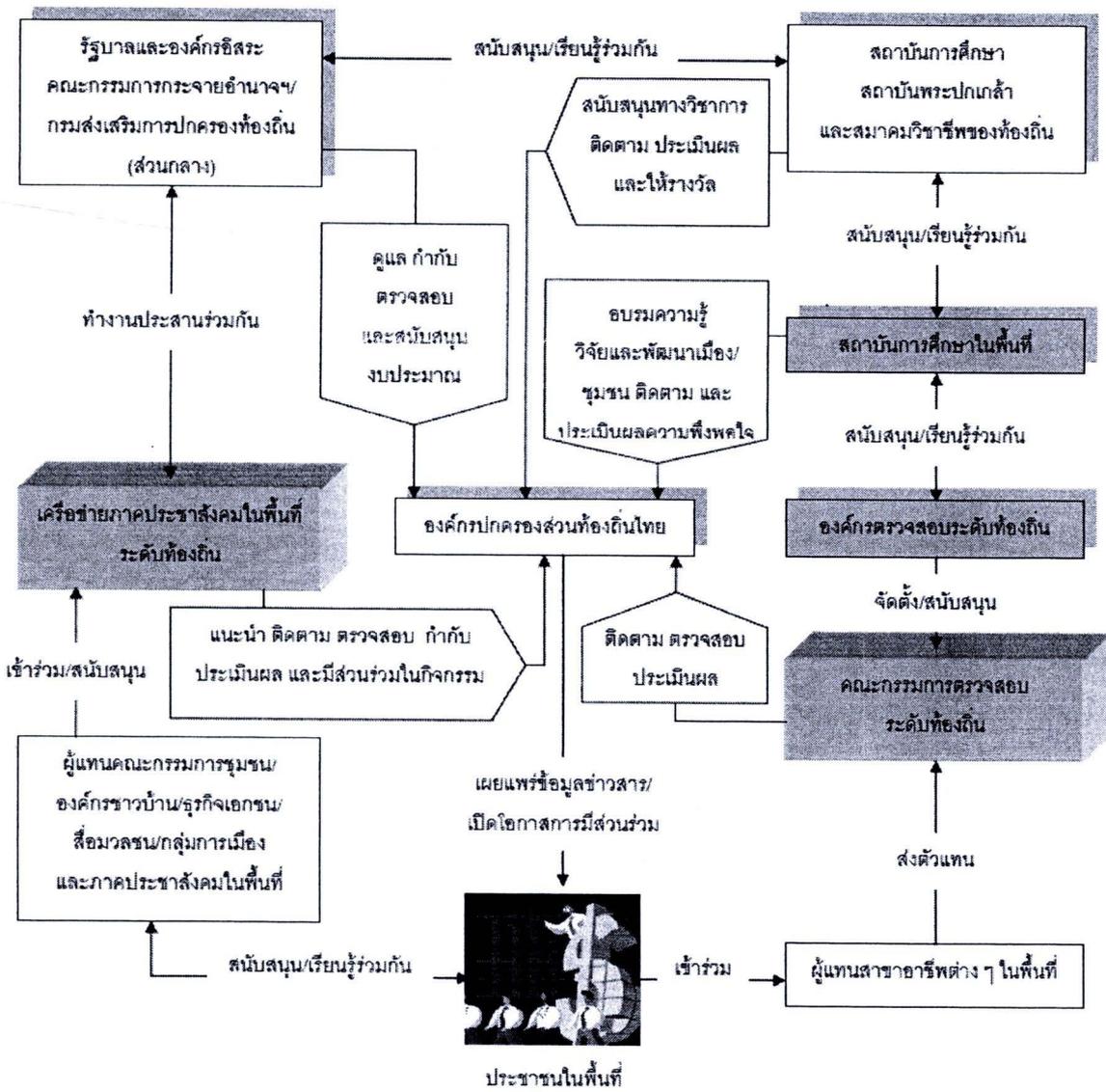
ภาพ 24 เค้าโครงความคิดของ นายทศพล งานไพโรจน์

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. หลักคิด/แนวความคิดที่สำคัญในการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คือ หลักทศพิธราชธรรม
2. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรเริ่มจากการมีส่วนร่วมของพนักงานท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่ และมีความโปร่งใสตรวจสอบได้จากกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ
3. หลักในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดี ได้แก่
 - 3.1 การมีส่วนร่วมของพนักงานท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่
 - 3.2 นายกฯ คณะผู้บริหาร และสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องยึดหลักการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี
 - 3.3 การสร้างนวัตกรรม (โครงการ) ทางสังคมใหม่ในท้องถิ่น
 - 3.4 การบูรณาการงาน โครงการ และกิจกรรมเข้าด้วยกัน
 - 3.5 การทำงานร่วมกันแบบเป็นพี่เป็นน้อง ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในองค์กร
 - 3.6 โครงสร้างการบริหารจัดการท้องถิ่นแบบกระจายอำนาจการตัดสินใจ
4. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีลักษณะโครงสร้างการบริหารจัดการแบบใช้วิธีการกระจายอำนาจการตัดสินใจจากตัวนายกฯ เช่น การเซ็นอนุมัติการใช้จ่ายเงิน ฯลฯ และการใช้วิธีการบริหารจัดการแบบโครงการ (Project Management)
5. ผู้นำท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่น ดังนั้น ท้องถิ่นต้องมีผู้นำที่มีปรัชญา/แนวความคิดเรื่องทศพิธราชธรรม (ของในหลวง) มีวิธีการบริหารจัดการที่ดี ใช้เครื่องมือ (กฎ ระเบียบ) ในการบริหารเป็น และไม่รำคาญเสียงของชาวบ้าน
6. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องสร้างระบบการบริหารจัดการท้องถิ่นอย่างยั่งยืน (คือ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีความเป็นพี่เป็นน้องกันในการทำงานร่วมกัน) และยึดวัฒนธรรมชุมชน วิถีชีวิตของประชาชนและชุมชนเป็นหลัก
7. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่
 - 7.1 องค์กรตรวจสอบระดับท้องถิ่น โดยมีประชาชนสาขาอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นเข้ามาดำเนินการร่วมกันในรูปแบบของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง
 - 7.2 เครือข่ายภาคพลเมืองในพื้นที่/ท้องถิ่น ทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ กำกับ และประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง โดยมีประชาชน องค์กรชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใชทางการ

8. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีมาตรฐาน 2 แบบ คือ
- 8.1 มาตรฐานขั้นพื้นฐาน
 - 8.2 มาตรฐานขั้นพัฒนา
 - 8.3 ทั้ง 2 มาตรฐานเป็นการกำหนดร่วมกันระหว่างส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชนในพื้นที่

เค้าโครงความคิดของ นายทองศักดิ์ ทวีทอง



ภาพ 25 เค้าโครงความคิดของ นายทองศักดิ์ ทวีทอง

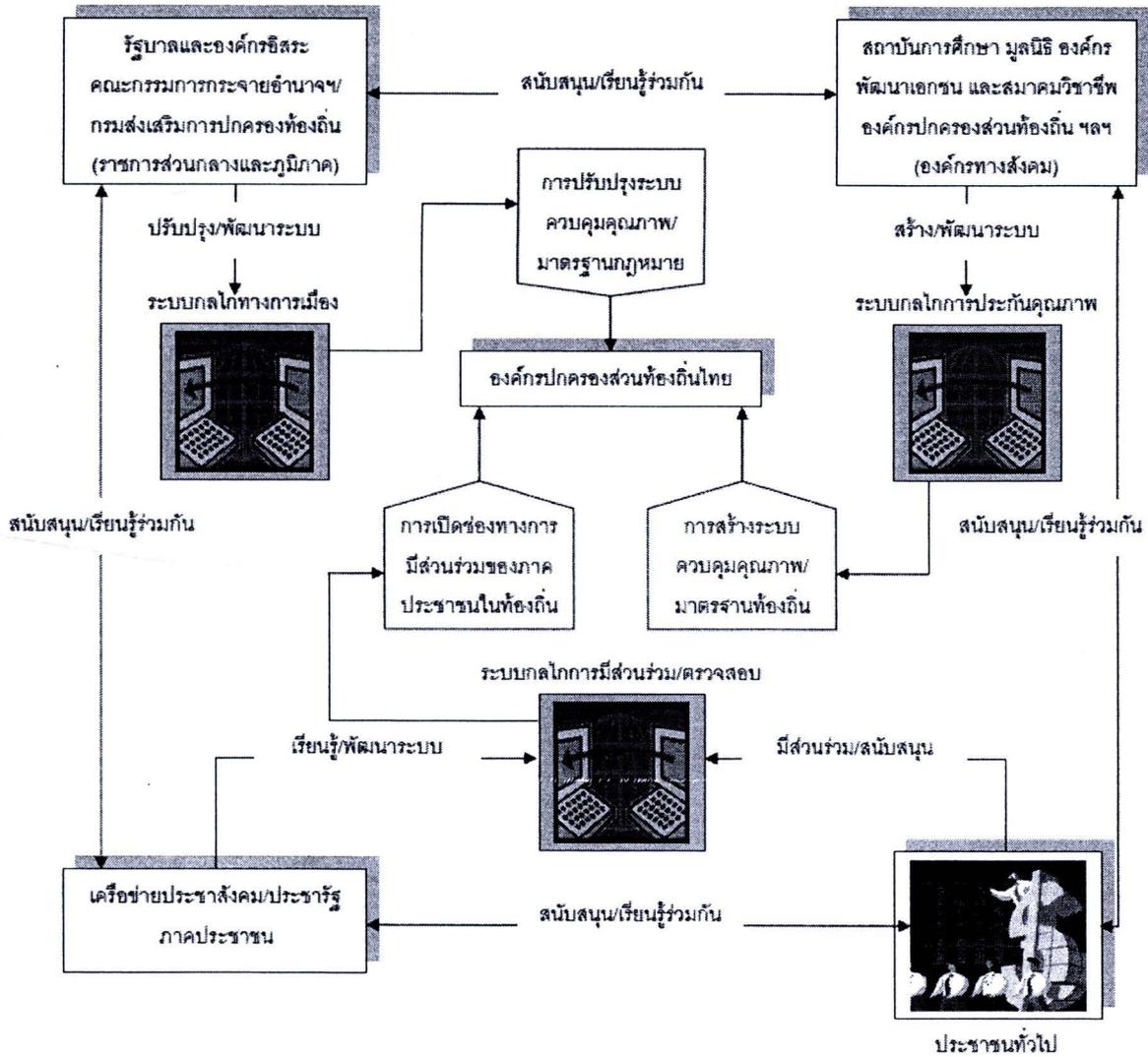
ประเด็นที่น่าสนใจ

1. หลักคิด/แนวความคิดที่สำคัญในการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คือ การทำให้ประชาชนมีความสุข
2. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรใช้หลักสำคัญที่เป็นรากฐาน คือ หัวใจที่จะทำให้ประชาชนมีความสุข ดังนั้นในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเริ่มจากการทำให้คนในหน่วยงานอยากทำงานให้ประชาชนมีความสุข (การระเบิดจากภายใน) และพยายามสร้างช่องทางในการมีส่วนร่วมให้ประชาชน
3. การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดี ได้แก่
 - 3.1 ผู้บริหาร สมาชิกสภาฯ พนักงานท้องถิ่นต้องทำงานเต็มที่
 - 3.2 ผู้บริหาร สมาชิกสภาฯ พนักงานท้องถิ่นต้องทำงานตามหน้าที่
 - 3.3 นายกฯ คณะผู้บริหาร และสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องดูแลพนักงานท้องถิ่น ประชาชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใกล้เคียงให้มีความสุข
4. ผู้นำท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่น ดังนั้น ท้องถิ่นต้องมีผู้นำที่กล้ากระจายอำนาจในการตัดสินใจ ให้ทีมงาน พนักงาน และประชาชน
5. การทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรใช้วิธีการประชุมแบบไม่มีวาระ/ไม่เป็นทางการ และการบริหารจัดการแบบโครงการ (Project Management) ในการดำเนินงานทั้งภายในและภายนอกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อทำให้เกิดการกระจายอำนาจสู่พนักงานเทศบาล ประชาชนและชุมชน เพราะการกระจายอำนาจนำไปสู่การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีได้
6. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่
 - 6.1 สถาบันการศึกษาในพื้นที่ ทำหน้าที่อบรมให้ความรู้ จัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน จัดให้มีการศึกษาดูงาน วิจัยและพัฒนา แก้ไขปัญหาพร้อมกับท้องถิ่น และประเมินผลความพึงพอใจของประชาชน
 - 6.2 องค์กรตรวจสอบระดับท้องถิ่น โดยมีประชาชนสาขาอาชีพต่าง ๆ ในท้องถิ่นเข้ามาดำเนินการร่วมกันในรูปแบบของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง
 - 6.3 เครือข่ายภาคพลเมืองในพื้นที่/ท้องถิ่น ทำหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ กำกับ และประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเอง โดยมีประชาชน องค์กรชาวบ้าน กลุ่มแม่บ้าน ฯลฯ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ

7. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรมีมาตรฐาน 2 แบบ คือ
 - 7.1 มาตรฐานขั้นพื้นฐาน
 - 7.2 มาตรฐานขั้นพัฒนา
 - 7.3 ทั้ง 2 มาตรฐานเป็นการกำหนดร่วมกันระหว่างส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชนในพื้นที่
8. รางวัลความสำเร็จขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแค่เครื่องมือในการทำงานเท่านั้น ไม่ใช่เป้าหมาย (เป้าหมาย คือ ความสุขของพี่น้องประชาชน) และการได้รางวัลเป็นเพียงแค่การวัดว่าเราทำตามหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมายให้หรือไม่ ถ้าทำได้ก็มีโอกาสได้รางวัลอยู่แล้ว



เค้าโครงความคิดของ รศ.ดร.เดชา สังขวรรณ



ภาพ 26 เค้าโครงความคิดของ รศ.ดร.เดชา สังขวรรณ

ประเด็นที่น่าสนใจ

1. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรเน้นที่ผู้มิใช่บทบาทภาครัฐ (Non-State Actors) เป็นสำคัญนั้น ก็คือ ภาคประชาสังคมทั้งหมด
2. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ต้องประกอบด้วยแนวคิดที่สำคัญคู่กัน คือ ธรรมาภิบาล (Good Governance) กับ ประชาสังคม (Civil Society)
3. การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีนั้น เน้นหลักการสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

- 3.1 การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- 3.2 การมีความเท่าเทียมและบูรณาการ
- 3.3 และมีความเป็นธรรมกับยุติธรรมชุมชน
4. ในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ควรเป็นการสร้างธรรมาภิบาลด้านความเป็นธรรมในท้องถิ่น ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดเรื่องสิทธิชุมชนอีกประการหนึ่งด้วย
5. แนวทางการทำหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เกิดการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี มีขั้นตอนดังต่อไปนี้
 - 5.1 การกำหนดเป้าหมาย
 - 5.2 การกำหนดยุทธวิธี
 - 5.3 การกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินการ
 - 5.4 การกำหนดผลลัพธ์ และผลกระทบ
 - 5.5 การกำหนดแนวทางการติดตามและประเมินผล
6. โครงสร้างและกลไกที่สำคัญต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ได้แก่
 - 6.1 ระบบกลไกทางการเมือง เป็นเรื่องของการมีระบบควบคุมคุณภาพของการใช้กฎระเบียบ (การบังคับใช้กฎหมาย) และคุณภาพของกฎระเบียบ (ตัวบทกฎหมาย) เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมเกิดขึ้น
 - 6.2 ระบบกลไกการประกันคุณภาพ เป็นเรื่องของการมีระบบควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน
 - 6.3 ระบบกลไกการมีส่วนร่วม/ตรวจสอบของภาคประชาสังคม เป็นเรื่องของการสร้างช่องทางการเข้ามามีมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่น ติดตามการดำเนินงาน ตรวจสอบ และประเมินผล
7. มาตรฐานของการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี มีด้วยกัน 6 เรื่องคือ
 - 7.1 มาตรฐานด้านความรับผิดชอบ
 - 7.2 มาตรฐานด้านระบบกลไกทางการเมือง/ราชการ
 - 7.3 มาตรฐานด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล
 - 7.4 มาตรฐานด้านคุณภาพของกฎระเบียบ
 - 7.5 มาตรฐานด้านนิติธรรม
 - 7.6 มาตรฐานด้านการควบคุมตรวจสอบการทุจริต

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทยจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 18 ท่าน ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาปรับใช้เป็นองค์ประกอบของร่างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย โดยประเด็นดังกล่าว ประกอบด้วย 1) การบริหารที่มีความโปร่งใส 2) การบริหารที่สามารถตรวจสอบได้ 3) การมุ่งเน้นการปกครองตนเอง 4) การเน้นการปกครองแบบสาธารณรัฐ 5) มีอิสระในการทำงาน 6) เน้นการทำงานตามกฎหมาย 7) มุ่งเน้นผลประโยชน์ของประชาชน 8) การปกครองโดยระบบคุณธรรม 9) มุ่งเน้นความคุ้มค่า และ 10) การมีผู้นำที่ดี และเพื่อให้มีความชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจในประเด็นที่ได้จากการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน ผู้วิจัยจึงนำประเด็นดังกล่าวมาสรุปไว้ดังตารางที่ 9 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 9 (ต่อ)

ผู้ให้แนวคิด	ประเด็นสำคัญที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน								
	โปร่งใส	ตรวจสอบได้	ปกครองตนเอง	เน้น สาธารณรัฐ	มีอิสระ ทำตามกฎ	เพื่อประชาชน เป็นหลัก	ปกครอง โดยธรรม	ความคุ้มค่า	ผู้นำที่ดี
นายอุดร ตันตสุนทร			การปกครอง ตนเองของ ประชาชน โดย ประชาชน			เพื่อประชาชน อย่างแท้จริง			
นายสมศักดิ์ สุริยะเจริญ							ระบบที่ใช้ คุณธรรม นำการบริหาร จัดการ หรือ อาจจะเรียกได้ว่า การใช้หลัก ทศพิธราชธรรม ในการบริหาร จัดการท้องถิ่น		

ตาราง 9 (ต่อ)

ผู้ให้แนวคิด	ประเด็นสำคัญที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน								
	โปร่งใส	ตรวจสอบได้	ปกครองตนเอง	เน้นสถานะรัฐ	มีอิสระทำตามกฎ	เพื่อประชาชนเป็นหลัก	ปกครองโดยธรรม	ความคุ้มค่า	ผู้นำที่ดี
นายชยัน วิพรหมชัย			องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นของประชาชน	เน้น		เพราะประชาชนเป็นเจ้าของท้องถิ่น			
นางแม่รมฤดี ขามพูนท	ความเป็นองค์กรที่โปร่งใส	ความเป็นองค์กรที่ตรวจสอบได้	การมีส่วนร่วมของชุมชน						
นายจักรวาล ตั้งประกอบ									
นายไพฑูริย์ คล้ายอ่อง	ความเป็นองค์กรที่โปร่งใส	มีช่องทางในการตรวจสอบ							ผู้นำที่ดี

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเด็นสำคัญที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน										
ผู้ให้แนวคิด	ไปรษณีย์	ตรวจสอบได้	ปกครองตนเอง	เน้น	มีอิสระ	ทำตามกฎ	เพื่อประชาชนเป็นหลัก	ปกครองโดยธรรม	ความคุ้มค่า	ผู้นำที่ดี
ดร.ขวัญฤตา กาญจนรังสีสินนท์	การบริหาร ทรัพยากร สาธารณะ ให้มี ความโปร่งใส		การบริหาร ราชการท้องถิ่น แบบมีส่วนร่วม ทำให้ประชาชน และเครือข่ายภาคี ต่าง ๆ สามารถ เข้าร่วม ดำเนินการได้	เน้น สาธารณะรัฐ					การบริหาร ทรัพยากร สาธารณะ ให้มีความ คุ้มค่า	
นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป	ความโปร่งใส	ตรวจสอบได้	การมี ประชาธิปไตย ชุมชน คือ การที่ ประชาชน สามารถปกครอง ตนเองและชุมชน ท้องถิ่นได้							

ตาราง 9 (ต่อ)

ประเด็นสำคัญที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน										
ผู้ให้แนวคิด	ไปรษณีย์	ตรวจสอบได้	ปกครองตนเอง	เน้น	มีอิสระ	ทำตามกฎ	เพื่อประชาชนเป็นหลัก	ปกครองโดยธรรม	ความคุ้มค่า	ผู้นำที่ดี
นายสมพงษ์ ทัตปุย			การปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่น	การปกครอง						
นายสุวิมล ศิลลาอ่อน	ความโปร่งใส	ช่องทางในการติดตามตรวจสอบ	กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน	กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน						ผู้นำที่ดี
นายศุภพล งานไพโรจน์								หลักทศพิธราชธรรม		
นายทนงศักดิ์ ทวีทอง							การทำให้ประชาชนมีความสุข			
รศ.ดร. เตชะ สังขวรรณ	ธรรมาภิบาล (Good Governance)	ธรรมาภิบาล (Good Governance)	ประชาสังคม (Civil Society)	ประชาสังคม (Civil Society)			ประชาสังคม (Civil Society)			

ตาราง 10 ผลการรวมความถี่ขององค์ประกอบในด้านปรัชญาการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี
ในประเทศไทยจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ให้แนวคิด	ไปหรือไม่	ตรวจสอบ ได้	ปกครอง ตนเอง	เน้น สาธารณรัฐ	มีอิสระ	ทำตามกฎ	เพื่อประชาชน		ผู้นำที่ดี
							เป็นหลัก	ปกครอง โดยธรรม	
ศ.ดร.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	✓	✓							
รศ.ดร.โกวิทย์ พวงงาม			✓						
รศ.ดร.พัชรินทร์ สิริสุนทร			✓	✓	✓				
นายจรินทร์ จักกะพาก						✓			
ดร.อัจฉรา วงศ์เอ็ก							✓		✓
นายอุดร ตันติสุนทร			✓				✓		
นายสมศักดิ์ สุริยะเจริญ								✓	
นายชัยน วิพรหมชัย			✓				✓		
นางเบรมเกติ ชามพูนท	✓	✓	✓						
นายจักรวาล ตั้งประกอบ							✓		
นายไพฑูรย์ คล้ายออง	✓	✓							✓
ดร.ขวัญวิภา กาญจนรังสีนนท์	✓		✓						✓
นพ.พลเดช ปิ่นประทีป	✓	✓	✓						

ตาราง 10 (ต่อ)

ผู้ให้แนวคิด	ไปรษณีย์	ตรวจสอบได้	ปกครอง ตนเอง	เน้น สาธารณรัฐ	มีอิสระ ทำตามกฎ	เพื่อประชาชน เป็นหลัก	ปกครอง โดยธรรม	ความคุ้มค่า	ผู้นำที่ดี
นายสมพงษ์ ทรัพย์			✓						
นายสุวิทย์ ศิลานอน	✓	✓	✓						✓
นายทศพล งานไพโรจน์							✓		
นายทรงศักดิ์ ทวีทอง						✓			
รศ.ดร.เดชา สังขวรรณ	✓	✓	✓			✓			

จากตาราง 9 และ 10 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบในด้านปรัชญาการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทยจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 18 ท่าน รวม 10 องค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นร่วมกันมากที่สุด คือ การปกครองตนเอง ($n = 10$) รองลงมา คือ ความโปร่งใส ($n = 7$)

ผู้วิจัยได้นำผลการสังเคราะห์ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 18 ท่าน มาดำเนินการยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย โดยนำผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาดำเนินการสังเคราะห์ผลเพื่อให้ได้ร่างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย ซึ่งเป็นร่างรูปแบบที่ได้จากความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด ดังนี้

1.3 ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทยจากผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 18 ท่าน ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาดำเนินการสังเคราะห์ผลเพื่อให้ได้ร่างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย ซึ่งเป็นร่างรูปแบบที่ได้จากความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

(ร่าง) รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทยที่ได้จากการสังเคราะห์ความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญทั้ง 18 คน มี 5 รูปแบบ ดังต่อไปนี้

รูปแบบที่ 1 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยภาครัฐ (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาครัฐ)

รูปแบบที่ 2 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยภาคประชารัฐ/ภาคประชาสังคม (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาคประชารัฐ/ภาคประชาสังคม)

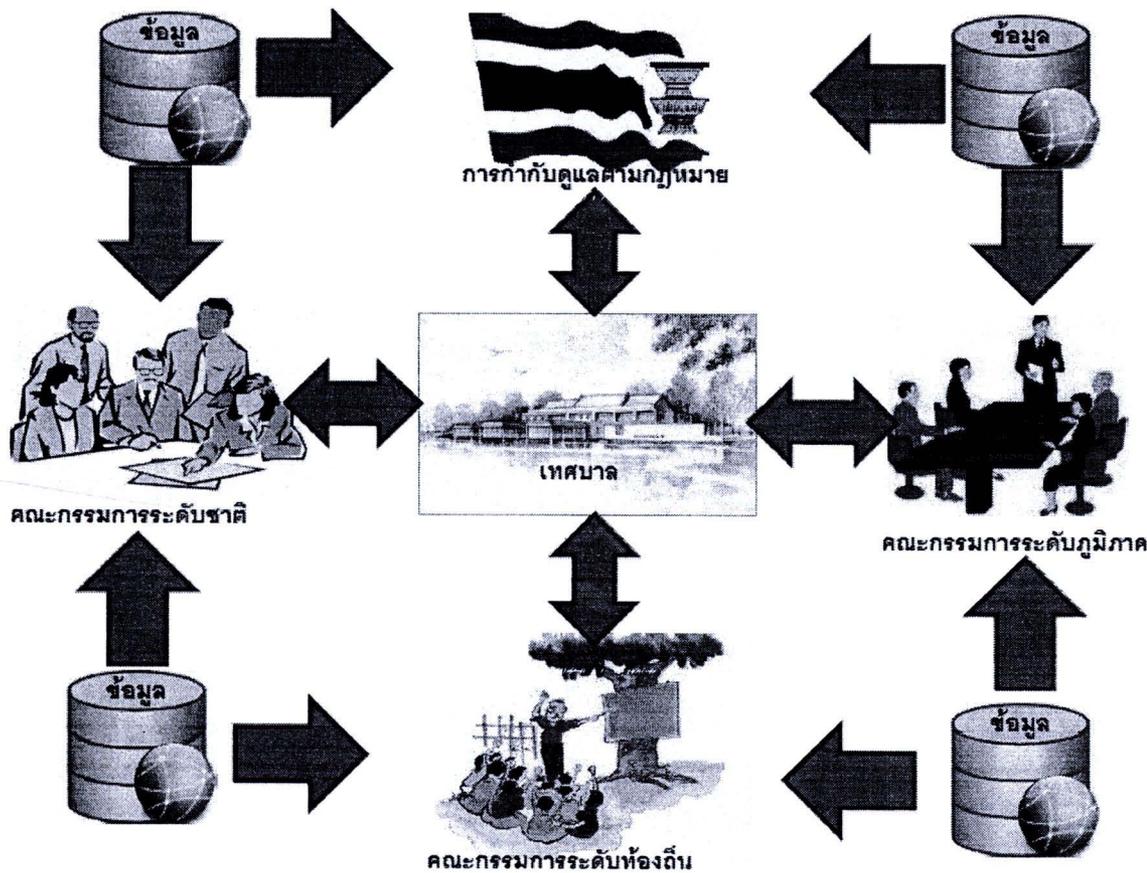
รูปแบบที่ 3 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยภาคประชาชา/องค์กรภาคประชาชน (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาคประชาสังคม/องค์กรภาคประชาชน)

รูปแบบที่ 4 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยองค์กรของตนเอง (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยองค์กรของตนเอง)

รูปแบบที่ 5 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยระบบคุณภาพ (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยระบบคุณภาพ)

(ร่าง) รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทยที่ได้จากการสังเคราะห์ความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 รูปแบบ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

รูปแบบที่ 1 การกำกับดูแลเทศบาล โดยภาครัฐ
(การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาครัฐ)



ภาพ 27 รูปแบบที่ 1 การกำกับดูแลเทศบาล โดยภาครัฐ (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาครัฐ)

องค์ประกอบและรายละเอียด

1. หลักการ/แนวคิดของการรวมศูนย์อำนาจในการปกครอง

เป็นการกำหนดเป็นแบบแผน การควบคุม กำกับ ตรวจสอบ และจัดระเบียบในการปกครองภายในรัฐ สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประชาชนทั่วทุกพื้นที่อยู่ภายใต้มาตรฐานอันเดียวกัน (กฎหมายที่บังคับใช้ตามบทบัญญัติ) หรือที่เรียกว่า “การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) โดยรัฐ (ภาครัฐ)”

2. ความสัมพันธ์กับหลักการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี (Good Governance)

การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยภาครัฐ มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ซึ่งประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า แต่อย่างไรก็ตามหากจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยภาครัฐ จะมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับหลักนิติธรรม เนื่องจากการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยภาครัฐนั้น เป็นการดำเนินงานที่เน้นการปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดกรอบของภารกิจ อำนาจหน้าที่ต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ อย่างชัดเจน จึงทำให้การดำเนินงานต่างๆ จะต้องเป็นไปตามที่กำหนด นั้นแสดงให้เห็นว่า การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยภาครัฐ มีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับหลักนิติธรรมดังที่กล่าวไว้ข้างต้น

3. องค์ประกอบของระบบกลไก

3.1 ระบบการตรวจสอบของภาครัฐ

ระบบการตรวจสอบของภาครัฐ เป็นระบบการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายต่างๆ ภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็น กฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ รวมถึงกฎหมายลำดับรองอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่กำหนดให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินงานจะต้องเป็นไปตามกฎหมายที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ และกรอบการดำเนินการไว้อย่างชัดเจน

3.2 ระบบฐานข้อมูล

ระบบฐานข้อมูล เป็นระบบฐานข้อมูลที่มีการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ โดยจะทำการบันทึก รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ รายงานการประเมินผลการดำเนินงานด้านต่างๆ รวมถึงคุณสมบัติของสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรายงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน องค์กรอื่นๆ รวมถึงประชาชนทั่วไป ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งระบบฐานข้อมูลนี้ถือเป็นกลไกที่สร้างความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย



3.3 คณะกรรมการระดับชาติ

คณะกรรมการส่วนกลาง ควรเป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ จำนวนหนึ่งที่ได้รับสรรหาจากภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้ามาดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์หลัก โดยมีภารกิจและกิจกรรม ดังนี้

ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนกลาง

1. ภารกิจสำคัญควรเป็นเรื่องนโยบาย และยุทธศาสตร์หลัก โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณให้กระจายไปสู่ท้องถิ่น/ภูมิภาค และพิจารณายุทธศาสตร์ปัญหาความเดือดร้อนตลอดจนมีอำนาจในการตัดสินใจในโครงการต่างๆ ภายใต้ข้อเสนอของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่พบว่า โครงการใดๆ ที่ท้องถิ่นเสนอมาขัดต่อนโยบาย ยุทธศาสตร์ หรืออาจมีความไม่โปร่งใส คณะกรรมการประเมินเพื่อการพัฒนาส่วนกลางอาจทำการยับยั้งได้

2. กำหนดกรอบทิศทางของนโยบาย ยุทธศาสตร์ โดยรวมของการประเมินเพื่อการพัฒนา และควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของการประเมินโดยรวม

3. กำหนดวงเงินในการจัดสรรสู่ระดับท้องถิ่นในแต่ละปี

4. ให้ข้อเสนอแนะเพื่อทบทวนโครงการที่ผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น หากมีข้อสงสัยว่าโครงการดังกล่าวมีความไม่โปร่งใส ไม่เหมาะสม หรือขัดต่อนโยบาย โดยภาพรวม

5. ตรวจสอบกลไกการดำเนินงานทั้งระบบ

องค์ประกอบของคณะกรรมการส่วนกลาง

คณะกรรมการควรประกอบด้วยตัวแทนภาคีต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน ตัวแทนท้องถิ่น/ภูมิภาค และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติ

คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนกลาง

1. กรรมการควรเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับ และได้รับการเสนอชื่อเพื่อเป็นตัวแทนของภาคีต่างๆ ในระดับชาติ

2. กรรมการไม่ควรมีส่วนในการพิจารณาโครงการพัฒนาที่ตนเองมีส่วนได้เสีย

3.4 คณะกรรมการระดับภูมิภาค

คณะกรรมการส่วนภูมิภาค ควรเป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ จำนวนหนึ่งที่ได้รับการสรรหาจากระดับภูมิภาค โดยมีภารกิจและกิจกรรม ดังนี้

ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนภูมิภาค

1. จัดตั้งสำนักงานสาขาและดูแลให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น
2. ศึกษาและพิจารณาโครงการระดับภูมิภาคว่ามีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์หลักของการประเมินหรือไม่ ในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงบริบทและยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับภูมิภาคด้วย

3. อนุมัติโครงการในระดับภูมิภาค

4. รักษาทรัพยากรในระดับภูมิภาคเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาโครงการในระดับภูมิภาค

องค์ประกอบของคณะกรรมการส่วนภูมิภาค

คณะกรรมการควรประกอบด้วยตัวแทนภาคต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในระดับภูมิภาค โดยมีสัดส่วนของคณะกรรมการ 1:1:2 (รัฐ: นักวิชาการ: ตัวแทนภาคประชาชน)

คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนภูมิภาค

1. กรรมการควรเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับ และได้รับการเสนอชื่อเพื่อเป็นตัวแทนของภาคต่างๆ ในระดับภูมิภาค

2. กรรมการไม่ควรมีส่วนในการพิจารณาโครงการพัฒนาที่ตนเองมีส่วนได้เสีย

3.5. คณะกรรมการระดับท้องถิ่น

คณะกรรมการส่วนท้องถิ่น ควรเป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ จำนวนหนึ่งที่ได้รับการสรรหาจากท้องถิ่น โดยมีภารกิจและกิจกรรม ดังนี้

ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น

1. จัดตั้งสำนักงานสาขาและดูแลให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น
2. ศึกษาและพิจารณาโครงการของท้องถิ่นว่ามีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์หลักของการประเมินหรือไม่ ในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงบริบทและยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นด้วย

3. อนุมัติโครงการในระดับท้องถิ่น

4. รักษาทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาโครงการในระดับท้องถิ่น

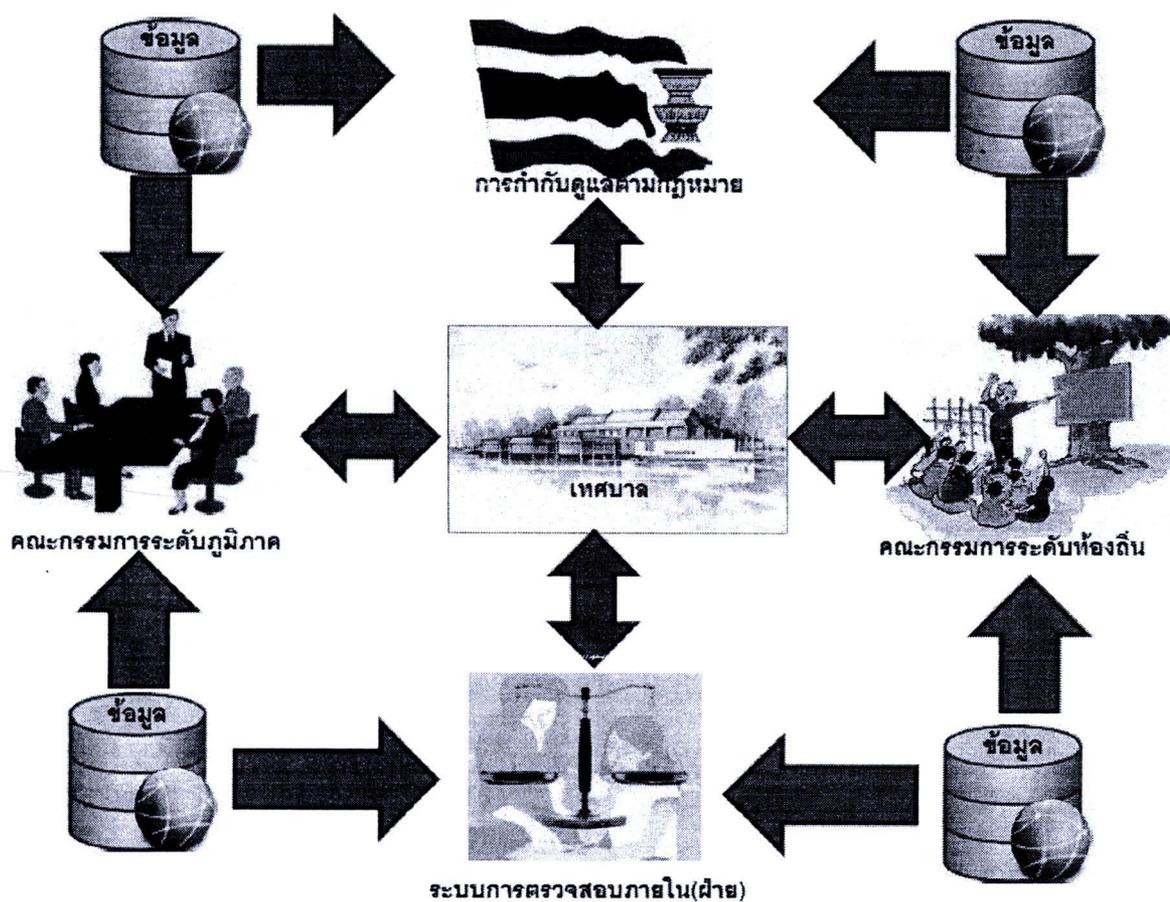
องค์ประกอบของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการควรประกอบด้วยตัวแทนภาคีต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ
องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในระดับท้องถิ่น โดยมี
สัดส่วนของคณะกรรมการ 1:1:2 (รัฐ: นักวิชาการ: ตัวแทนภาคประชาชน)

คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น

1. กรรมการควรเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับ และได้รับการเสนอชื่อเพื่อเป็น
ตัวแทนของภาคีต่างๆ ในท้องถิ่น
2. กรรมการไม่ควรมีส่วนในการพิจารณาโครงการพัฒนาที่ตนเองมีส่วนได้เสีย

รูปแบบที่ 2 การกำกับดูแลเทศบาล โดยภาคประชารัฐ/ภาคประชาสังคม
(การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาคประชารัฐ/ภาคประชาสังคม)



ภาพ 28 รูปแบบที่ 2 การกำกับดูแลเทศบาล โดยภาคประชารัฐ/ภาคประชาสังคม
(การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาคประชารัฐ/ภาคประชาสังคม)

องค์ประกอบและรายละเอียด

1. หลักการ/แนวคิดของการแบ่งอำนาจในการปกครอง

เป็นการกำหนดให้มีองค์กรที่มีหน้าที่เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตาม การบริหารจัดการท้องถิ่นภายใต้มาตรฐานทางกฎหมายที่มีความหลากหลายมากขึ้น หรือที่เรียกว่า “การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) โดยประชารัฐ (ภาคประชาสังคม)”

2. ความสัมพันธ์กับหลักการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี (Good Governance)

การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยภาคภาครัฐ/ภาคประชาสังคม มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ซึ่งประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า แต่อย่างไรก็ตามหากจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยภาคภาครัฐ/ภาคประชาสังคม จะมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับหลักความโปร่งใส เนื่องจากการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยภาคภาครัฐ/ภาคประชาสังคมนั้น เป็นการเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ กำกับดูแล และประเมินผล จึงทำให้การดำเนินงานต่างๆ จะต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้จากภาคส่วนอื่นๆ (ภาคประชาสังคม) ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยภาคภาครัฐ/ภาคประชาสังคมมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับหลักความโปร่งใส

3. องค์ประกอบของระบบกลไก

3.1 ระบบการตรวจสอบของภาครัฐ

ระบบการตรวจสอบของภาครัฐ เป็นระบบการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายต่างๆ ภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็น กฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ รวมถึงกฎหมายลำดับรองอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่กำหนดให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินงานจะต้องเป็นไปตามกฎหมายที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ และกรอบการดำเนินการไว้อย่างชัดเจน

3.2 ระบบฐานข้อมูล

ระบบฐานข้อมูล เป็นระบบฐานข้อมูลที่มีการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ โดยจะทำการบันทึก รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ รายงานการประเมินผลการดำเนินงานด้านต่างๆ รวมถึงคุณสมบัติของสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรายงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน องค์กรอื่นๆ รวมถึงประชาชนทั่วไป ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งระบบฐานข้อมูลนี้ถือเป็นกลไกที่สร้างความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย

3.3 ระบบการตรวจสอบภายใน (ฝ่าย)

ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

งานตรวจสอบภายในเป็นลักษณะงานสนับสนุน ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่งานตรวจสอบ จึงไม่ควรมียอำนาจสั่งการหรือมีอำนาจในการบริหารงานในสายงานที่ตรวจสอบและต้องมีความเป็นอิสระในกิจกรรมที่ตนตรวจสอบเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างอิสระทั้งในการปฏิบัติงานและทัศนคติของผู้ตรวจสอบ ความเป็นอิสระมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่

1. สถานภาพในองค์กรของผู้ตรวจสอบภายในและความสนับสนุนที่ผู้ตรวจสอบภายในได้รับจากฝ่ายบริหาร นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่ส่งผลกระทบต่อระดับคุณภาพ และคุณค่าของบริการที่ผู้ตรวจสอบภายในจะให้แก่ฝ่ายบริหาร ผู้ตรวจสอบภายในควรขึ้นตรงต่อผู้บริหารสูงสุด เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงานได้ในขอบเขตที่กว้าง และเพื่อให้ข้อตรวจพบข้อเสนอนแนะต่างๆ จะได้รับการพิจารณาสั่งการให้บังเกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ

2. ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรเข้าไปมีส่วนได้เสียหรือส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กร ในกิจกรรมที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องตรวจสอบหรือประเมินผล ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความเป็นอิสระทั้งในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบ ดังนั้นจึงไม่ควรเป็นคณะกรรมการใดๆ ในองค์กร หรือหน่วยงานในสังกัดอันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น

คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน

นอกเหนือจากคุณสมบัติตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ผู้ตรวจสอบภายในที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในวิชาชีพ และความรู้ในสาขาวิชาอื่นซึ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและต้องมีคุณสมบัติส่วนตัวที่จำเป็นและเหมาะสม ดังนี้

1. มีความเชี่ยวชาญในหลักวิชาพื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เช่น การบัญชี เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรทั้งจากภายใน และภายนอกองค์กร รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. มีความรู้ ความชำนาญในการปรับใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายใน และเทคนิคการตรวจสอบต่างๆ ที่จำเป็นต่อการตรวจสอบภายใน

3. มีความรอบรู้เข้าใจในหลักการบริหาร เทคนิคการบริหารงานสมัยใหม่ การวางแผนงาน การจัดทำและการบริหารงบประมาณ

4. มีความสามารถในการสื่อสาร ทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ การวิเคราะห์ การประเมินผล และการเขียนรายงาน
5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงาน
6. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี วางตัวเป็นกลาง รู้จักกาลเทศะ ยึดมั่นในอุดมการณ์ หลักการที่ถูกต้อง กล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ได้วิเคราะห์ และประเมินผลจากการตรวจสอบ
7. มีความอดทน หนักแน่น และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
8. มีปฏิภาณไหวพริบ มีความสามารถที่จะวินิจฉัยและตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง เทียบธรรม
9. เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล ติดตามวิวัฒนาการที่ทันสมัยมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และมองปัญหาด้วยสายตาเยี่ยงผู้บริหาร

3.4 คณะกรรมการระดับภูมิภาค

คณะกรรมการส่วนภูมิภาค ควรเป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ จำนวนหนึ่ง ที่ได้รับการสรรหาจากระดับภูมิภาค โดยมีภารกิจและกิจกรรม ดังนี้

ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนภูมิภาค

1. จัดตั้งสำนักงานสาขาและดูแลให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น
2. ศึกษาและพิจารณาโครงการระดับภูมิภาคที่มีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ หลักหรือไม่ ในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงบริบทและยุทธศาสตร์การพัฒนาระดับ ภูมิภาคด้วย
3. อนุมัติโครงการในระดับภูมิภาค
4. รักษาทรัพยากรในระดับภูมิภาคเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนา โครงการในระดับภูมิภาค

องค์ประกอบของคณะกรรมการส่วนภูมิภาค

คณะกรรมการควรประกอบด้วยตัวแทนภาคีต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในระดับภูมิภาค โดยมี สัดส่วนของคณะกรรมการ 1:1:2 (รัฐ: นักวิชาการ: ตัวแทนภาคประชาชน)

คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนภูมิภาค

1. กรรมการควรเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับ และได้รับการเสนอชื่อเพื่อเป็นตัวแทนของภาคีต่างๆ ในระดับภูมิภาค

2. กรรมการไม่ควรมีส่วนในการพิจารณาโครงการพัฒนาที่ตนเองมีส่วนได้เสีย

3.5 คณะกรรมการระดับท้องถิ่น

คณะกรรมการส่วนท้องถิ่น ควรเป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ จำนวนหนึ่ง ที่ได้รับการสรรหาจากท้องถิ่น โดยมีภารกิจและกิจกรรม ดังนี้

ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น

1. จัดตั้งสำนักงานสาขาและดูแลให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น
2. ศึกษาและพิจารณาโครงการของท้องถิ่นว่ามีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์หลักหรือไม่ ในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงบริบทและยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นด้วย
3. อนุมัติโครงการในระดับท้องถิ่น
4. รักษาทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาโครงการ

ในระดับท้องถิ่น

องค์ประกอบของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น

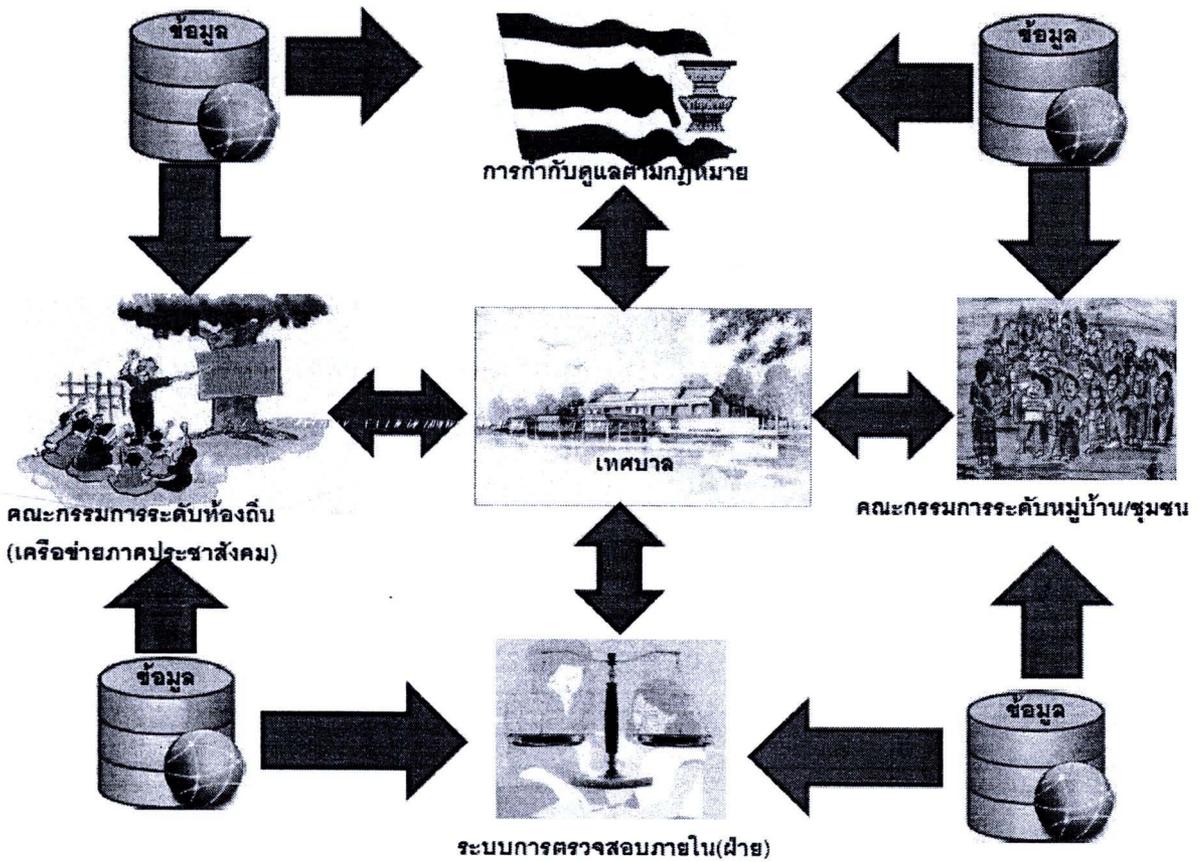
คณะกรรมการควรประกอบด้วยตัวแทนภาคีต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในระดับท้องถิ่น โดยมีสัดส่วนของคณะกรรมการ 1:1:2 (รัฐ: นักวิชาการ: ตัวแทนภาคประชาชน)

คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น

1. กรรมการควรเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับ และได้รับการเสนอชื่อเพื่อเป็นตัวแทนของภาคีต่างๆ ในท้องถิ่น

2. กรรมการไม่ควรมีส่วนในการพิจารณาโครงการพัฒนาที่ตนเองมีส่วนได้เสีย

รูปแบบที่ 3 การกำกับดูแลเทศบาล โดยภาคประชาชา/องค์กรภาคประชาชน
(การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาคประชาสังคม/องค์กรภาคประชาชน)



ภาพ 29 รูปแบบที่ 3 การกำกับดูแลเทศบาล โดยภาคประชาชา/องค์กรภาคประชาชน
(การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาคประชาสังคม/องค์กรภาคประชาชน)

องค์ประกอบและรายละเอียด

1. หลักการ/แนวคิดของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครอง

เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น คือ การมีส่วนร่วมในการกำกับ ตรวจสอบ ติดตามประเมินผล ภายใต้มาตรฐานของภาคประชาชนและภาคประชาสังคมในแต่ละพื้นที่ หรือที่เรียกว่า “การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) โดยประชาชน (องค์กรภาคประชาชน)”

2. ความสัมพันธ์กับหลักการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี (Good Governance)

การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยภาคประชาชน/องค์กรภาคประชาชน มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ซึ่งประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า แต่อย่างไรก็ตาม หากจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยภาคประชาชน/องค์กรภาคประชาชน จะมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับหลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วม เนื่องจากการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยภาคประชาชน/องค์กรภาคประชาชนนั้น เป็นการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ กำกับดูแล และประเมินผล จึงทำให้ การดำเนินงานต่างๆ จะต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้จากภาคส่วนอื่นๆ (ภาคประชาชน) ดังนั้นจึงแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยภาคประชาชน/องค์กรภาคประชาชนมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับหลักความโปร่งใส และหลักการมีส่วนร่วม

3. องค์ประกอบของระบบกลไก

3.1 ระบบการตรวจสอบของภาครัฐ

ระบบการตรวจสอบของภาครัฐ เป็นระบบการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายต่างๆ ภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็น กฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ รวมถึงกฎหมายลำดับรองอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่กำหนดให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินงานจะต้องเป็นไปตามกฎหมายที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ และกรอบการดำเนินการไว้อย่างชัดเจน

3.2 ระบบฐานข้อมูล

ระบบฐานข้อมูล เป็นระบบฐานข้อมูลที่มีการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ โดยจะทำการบันทึก รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ รายงานการประเมินผลการดำเนินงานด้านต่างๆ รวมถึงคุณสมบัติของสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรายงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน องค์กรอื่นๆ รวมถึงประชาชนทั่วไป ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งระบบฐานข้อมูลนี้ถือเป็นกลไกที่สร้างความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย

3.3 ระบบการตรวจสอบภายใน (ฝ่าย)

ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

งานตรวจสอบภายในเป็นลักษณะงานสนับสนุน ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่งานตรวจสอบ จึงไม่ควรมีอำนาจสั่งการหรือมีอำนาจในการบริหารงานในสายงานที่ตรวจสอบ และต้องมีความเป็นอิสระในกิจกรรมที่ตนตรวจสอบเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างอิสระทั้งในการปฏิบัติงานและทัศนคติของผู้ตรวจสอบ ความเป็นอิสระมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่

1. สถานภาพในองค์กรของผู้ตรวจสอบภายในและความสนับสนุนที่ผู้ตรวจสอบภายในได้รับจากฝ่ายบริหาร นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่ส่งผลกระทบต่อระดับคุณภาพ และคุณค่าของบริการที่ผู้ตรวจสอบภายในจะให้แก่ฝ่ายบริหาร ผู้ตรวจสอบภายในควรขึ้นตรงต่อผู้บริหารสูงสุด เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงานได้ในขอบเขตที่กว้าง และเพื่อให้ข้อตรวจพบข้อเสนอนั้นๆ จะได้รับการพิจารณาสั่งการให้บังเกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ
2. ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรเข้าไปมีส่วนได้เสียหรือส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กร ในกิจกรรมที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องตรวจสอบหรือประเมินผล ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความเป็นอิสระทั้งในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบ ดังนั้นจึงไม่ควรเป็นคณะกรรมการใดๆ ในองค์กร หรือหน่วยงานในสังกัดอันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น

คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน

นอกเหนือจากคุณสมบัติตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ผู้ตรวจสอบภายในที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในวิชาชีพ และความรู้ในสาขาวิชาอื่นซึ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและต้องมีคุณสมบัติส่วนตัวที่จำเป็นและเหมาะสม ดังนี้

1. มีความเชี่ยวชาญในหลักวิชาพื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เช่น การบัญชี เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรทั้งจากภายใน และภายนอกองค์กร รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ
2. มีความรู้ ความชำนาญในการปรับใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายในและเทคนิคการตรวจสอบต่างๆที่จำเป็นต่อการตรวจสอบภายใน
3. มีความรอบรู้เข้าใจในหลักการบริหาร เทคนิคการบริหารงานสมัยใหม่ การวางแผนงาน การจัดทำและการบริหารงบประมาณ

4. มีความสามารถในการสื่อสาร ทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ การวิเคราะห์ การประเมินผล และการเขียนรายงาน
5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงาน
6. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี วางตัวเป็นกลาง รู้จักกาลเทศะ ยึดมั่นในอุดมการณ์ หลักการที่ถูกต้อง กล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ได้วิเคราะห์ และประเมินผลจากการตรวจสอบ
7. มีความอดทน หนักแน่น และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
8. มีปฏิภาณไหวพริบ มีความสามารถที่จะวินิจฉัยและตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ได้ อย่างถูกต้อง เทียบธรรม
9. เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล ติดตามวิวัฒนาการที่ทันสมัยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมองปัญหาด้วยสายตาเยี่ยงผู้บริหาร

3.4 คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งได้รับการเลือกโดยกระบวนการประชาคมมาจากกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลาย อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ประชาชนจากคุ้ม ประชาชนจากกลุ่มอาชีพ/องค์กรในชุมชน (ถ้ามี) จากครัวเรือน ประชาญ์ชาวบ้าน เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบดำเนินโครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์

**ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/ชุมชน
ประธาน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้**

1. เป็นผู้แทนคณะกรรมการในการติดต่อประสานงานเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

2. เรียกประชุมคณะกรรมการและประธานที่ประชุม

3. กำกับการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการของหมู่บ้าน/ชุมชน

4. อนุมัติการจัดซื้อจัดจ้าง และเบิกจ่ายเงินตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ

ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน

รองประธาน มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. เป็นผู้ช่วยประธานในกิจการต่างๆ ที่ประธานมอบหมาย

2. ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานในกรณีที่ประธานไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

เลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. เชิญประชุม บันทึกและเปิดประกาศรายงานการประชุมให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน

2. รับ-ส่ง โต้ตอบหนังสือ เก็บรักษาเอกสารรายงานการประชุม

3. รับผิดชอบการดำเนินงานทางธุรการของคณะกรรมการ และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ประธานมอบหมาย

เหรียญกึ่ง มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. เก็บรักษาเงินและสมุดบัญชีของหมู่บ้าน/ชุมชน
2. ความคุม เก็บรักษา และรับผิดชอบการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปตามมติที่ประชุม
3. รายงานฐานะการเงินต่อที่ประชุมคณะกรรมการและที่ประชุมประชาคม

ทุกครั้ง

4. จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของโครงการ
5. จัดเก็บใบเสร็จรับเงินเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเงินทุกฉบับ

ฝ่ายควบคุมและตรวจสอบ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ตรวจสอบรายการวัสดุอุปกรณ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้ถูกต้องตามมติที่ประชุม
2. ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินต้องมีหลักฐานถูกต้องและสามารถตรวจสอบได้
3. ตรวจสอบการดำเนินงานและการบริหารโครงการ และรายงาน
4. รายงานผลการตรวจสอบการดำเนินโครงการในการประชุมทุกครั้ง

3.5 คณะกรรมการระดับท้องถิ่น

คณะกรรมการส่วนท้องถิ่น ควรเป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ จำนวนหนึ่งที่ได้รับการสรรหาจากท้องถิ่น โดยมีภารกิจและกิจกรรม ดังนี้

ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น

1. จัดตั้งสำนักงานสาขาและดูแลให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น
2. ศึกษาและพิจารณาโครงการของท้องถิ่นว่ามีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์หลักหรือไม่ ในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงบริบทและยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นด้วย

3. อนุมัติโครงการในระดับท้องถิ่น

4. รักษาทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาโครงการ

ในระดับท้องถิ่น

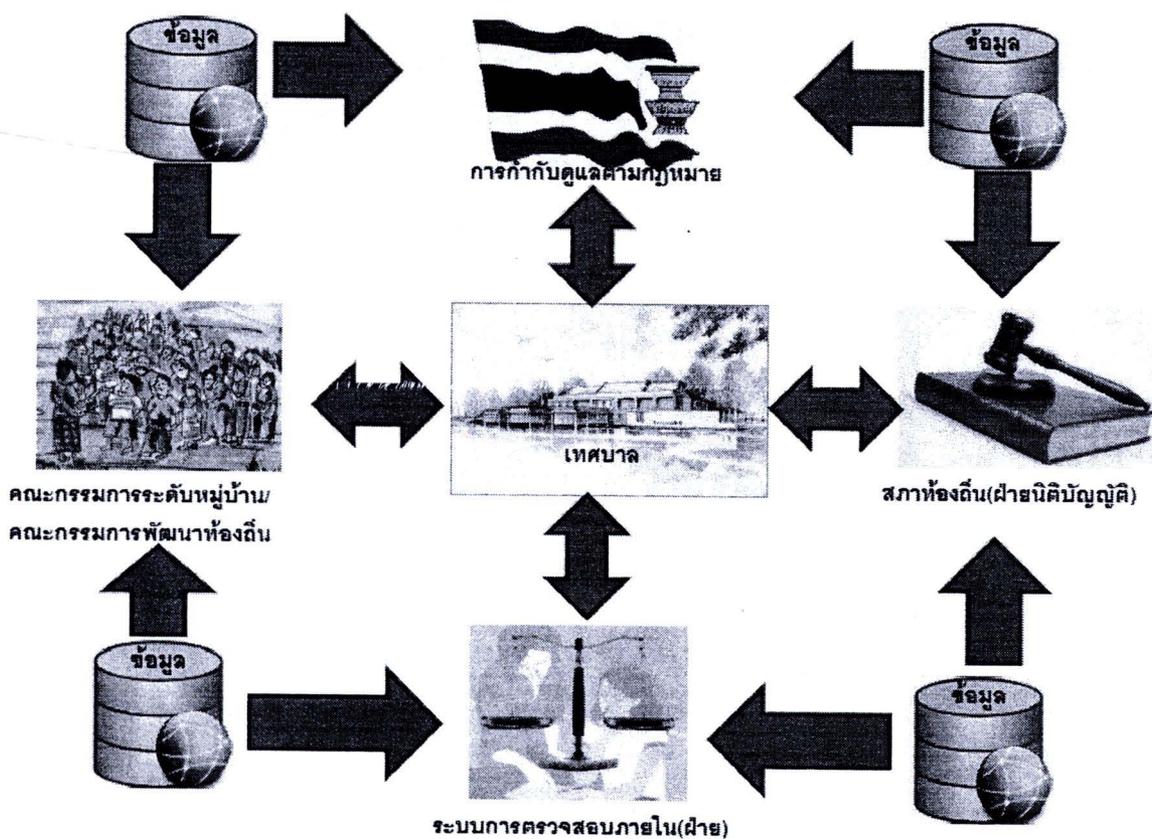
องค์ประกอบของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการควรประกอบด้วยตัวแทนภาคีต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในระดับท้องถิ่น โดยมีสัดส่วนของคณะกรรมการ 1:1:2 (รัฐ: นักวิชาการ: ตัวแทนภาคประชาชน)

คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น

1. กรรมการควรเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับ และได้รับการเสนอชื่อเพื่อเป็นตัวแทนของภาคีต่างๆ ในท้องถิ่น
2. กรรมการไม่ควรมีส่วนในการพิจารณาโครงการพัฒนาที่ตนเองมีส่วนได้เสีย

รูปแบบที่ 4 การกำกับดูแลเทศบาล โดยองค์กรของตนเอง
 (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยองค์กรของตนเอง)



ภาพ 30 รูปแบบที่ 4 การกำกับดูแลเทศบาล โดยองค์กรของตนเอง
 (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยองค์กรของตนเอง)



องค์ประกอบและรายละเอียด

1. หลักการ/แนวคิดของการปกครองตนเอง

เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นได้จัดตั้งโครงสร้างระบบภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นของตนเอง โดยตนเอง และเพื่อตนเอง มีอิสระในการดูแลชีวิตความเป็นอยู่และสามารถจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อปัญหาและความจำเป็น-ภายในชุมชนของตนเอง ภายใต้มาตรฐานของท้องถิ่นแต่ละแห่ง หรือที่เรียกว่า “การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) โดยท้องถิ่น (ภาคท้องถิ่น)”

2. ความสัมพันธ์กับหลักการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี (Good Governance)

การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยองค์กรของตนเอง มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ซึ่งประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า แต่อย่างไรก็ตามหากจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยองค์กรของตนเองจะมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับหลักการสำนึกรับผิดชอบ เนื่องจากการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยองค์กรของตนเองนั้น เป็นการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการตรวจสอบ กำกับดูแล และประเมินผล โดยการดำเนินงานดังกล่าวขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะอาศัยการดำเนินงานโดยองค์กรของตนเอง เพื่อขับเคลื่อนภารกิจต่างๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นจึงทำให้การดำเนินงานต่างๆ จะต้องเป็นไปด้วยความสำนึกรับผิดชอบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยองค์กรของตนเองมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับหลักการสำนึกรับผิดชอบ

3. องค์ประกอบของระบบกลไก

3.1 ระบบการตรวจสอบของภาครัฐ

ระบบการตรวจสอบของภาครัฐ เป็นระบบการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายต่างๆ ภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็น กฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ รวมถึงกฎหมายลำดับรองอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่กำหนดให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินงานจะต้องเป็นไปตามกฎหมายที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ และกรอบการดำเนินการไว้อย่างชัดเจน

3.2 ระบบฐานข้อมูล

ระบบฐานข้อมูล เป็นระบบฐานข้อมูลที่มีการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ โดยจะทำการบันทึก รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ รายงาน การประเมินผลการดำเนินงานด้านต่างๆ รวมถึงคุณสมบัติของสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรายงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน องค์กรอื่นๆ รวมถึงประชาชนทั่วไป ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งระบบฐานข้อมูลนี้ถือเป็นกลไกที่สร้างความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย

3.3 ระบบการตรวจสอบภายใน (ฝ่าย)

ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

งานตรวจสอบภายในเป็นลักษณะงานสนับสนุน ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่งานตรวจสอบ จึงไม่ควรมีย่ออำนาจสั่งการหรือมีอำนาจในการบริหารงานในสายงานที่ตรวจสอบ และต้องมีความเป็นอิสระในกิจกรรมที่ตนตรวจสอบเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างอิสระทั้งในการปฏิบัติงานและทัศนคติของผู้ตรวจสอบ ความเป็นอิสระมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่

1. สถานภาพในองค์กรของผู้ตรวจสอบภายในและความสนับสนุนที่ผู้ตรวจสอบภายในได้รับจากฝ่ายบริหาร นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่ส่งผลกระทบต่อระดับคุณภาพ และคุณค่าของบริการที่ผู้ตรวจสอบภายในจะให้แก่ฝ่ายบริหาร ผู้ตรวจสอบภายในควรขึ้นตรงต่อผู้บริหารสูงสุด เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงานได้ในขอบเขตที่กว้าง และเพื่อให้ข้อตรวจพบข้อเสนอแนะต่างๆ จะได้รับการพิจารณาสั่งการให้บังเกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอการกำหนดสายการบังคับบัญชาให้ขึ้นตรงต่อผู้บริหารสูงสุด จะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในมีอิสระในการตรวจสอบ และสามารถเข้าถึงเอกสาร หลักฐาน และทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่ต้องได้รับการตรวจสอบ

2. ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรเข้าไปมีส่วนได้เสียหรือมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กร ในกิจกรรมที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องตรวจสอบหรือประเมินผล ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความเป็นอิสระทั้งในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบ ดังนั้นจึงไม่ควรเป็นคณะกรรมการใดๆ ในองค์กร หรือหน่วยงานในสังกัดอันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น

คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน

นอกเหนือจากคุณสมบัติตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ผู้ตรวจสอบภายในที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในวิชาชีพ และความรู้ในสาขาวิชาอื่นซึ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและต้องมีคุณสมบัติส่วนตัวที่จำเป็นและเหมาะสม ดังนี้

1. มีความเชี่ยวชาญในหลักวิชาพื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เช่น การบัญชี เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรทั้งจากภายใน และภายนอกองค์กร รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. มีความรู้ ความชำนาญในการปรับใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายใน และเทคนิคการตรวจสอบต่างๆที่จำเป็นต่อการตรวจสอบภายใน

3. มีความรอบรู้เข้าใจในหลักการบริหาร เทคนิคการบริหารงานสมัยใหม่ การวางแผนงาน การจัดทำและการบริหารงบประมาณ

4. มีความสามารถในการสื่อสาร ทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ การวิเคราะห์ การประเมินผล และการเขียนรายงาน

5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงาน

6. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี วางตัวเป็นกลาง รู้จักกาลเทศะ ยึดมั่นในอุดมการณ์ หลักการที่ถูกต้อง กล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ได้วิเคราะห์ และประเมินผลจากการตรวจสอบ

7. มีความอดทน หนักแน่น และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

8. มีปฏิภาณไหวพริบ มีความสามารถที่จะวินิจฉัยและตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เที่ยงธรรม

9. เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล ติดตามวิวัฒนาการที่ทันสมัยมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และมองปัญหาด้วยสายตาเยี่ยงผู้บริหาร

3.4 คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

คณะกรรมการส่วนท้องถิ่นควรเป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ จำนวนหนึ่งที่ได้รับการสรรหาจากท้องถิ่น โดยมีภารกิจและกิจกรรม ดังนี้

ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น

1. จัดตั้งสำนักงานสาขาและดูแลให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น

2. ศึกษาและพิจารณาโครงการของท้องถิ่นว่ามีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์หลักหรือไม่ ในขณะเดียวกันต้องคำนึงถึงบริบทและยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นด้วย

3. อนุมัติโครงการในระดับท้องถิ่น

4. รักษาทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาโครงการ
ในระดับท้องถิ่น

องค์ประกอบของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการควรประกอบด้วยตัวแทนภาคีต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ
องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในระดับท้องถิ่น โดยมี
สัดส่วนของคณะกรรมการ 1:1:2 (รัฐ: นักวิชาการ: ตัวแทนภาคประชาชน)

คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่น

1. กรรมการควรเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับ และได้รับการเสนอชื่อเพื่อเป็น
ตัวแทนของภาคีต่างๆ ในท้องถิ่น

2. กรรมการไม่ควรมีส่วนในการพิจารณาโครงการพัฒนาที่ตนเองมีส่วนได้เสีย

3.5 สภาท้องถิ่น (ฝ่ายนิติบัญญัติ)

สภาท้องถิ่น ประกอบด้วย ประธานสภาเทศบาล เป็นประธาน รองประธาน
เทศบาล เป็นรองประธาน และสมาชิกสภาเทศบาลเป็นกรรมการ

บทบาทหน้าที่ของสภาท้องถิ่น

1. ควบคุมดูแล หรือตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง

2. พิจารณาคำร้องขอของประชาชนที่ได้รับผลกระทบ หรือความเสียหายที่
เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ให้คำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้
การปฏิบัติงานเป็นไปตามกรอบของกฎหมาย

4. พิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ และให้ความเห็นชอบบุคคลใน
องค์กรตรวจสอบ และประเมินผลทั้งการประเมินผลภายใน (คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น) และ
การประเมินผลภายนอกภายนอก (คณะกรรมการประเมินท้องถิ่น)

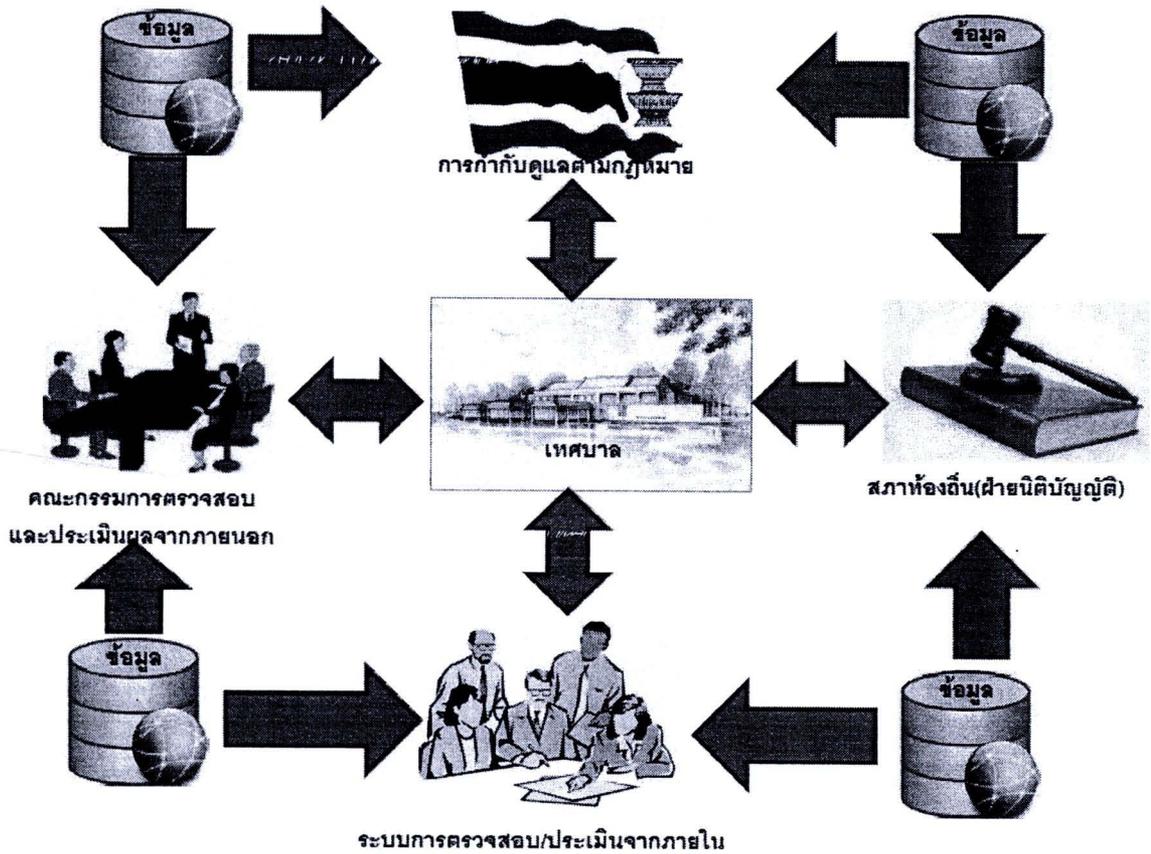
องค์ประกอบของสภาท้องถิ่น สภาท้องถิ่นประกอบด้วย ประธานสภา
เทศบาล รองประธานเทศบาล และสมาชิกสภาเทศบาล

คุณสมบัติของสภาท้องถิ่น

1. กรรมการควรเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากท้องถิ่น

2. กรรมการไม่ควรมีส่วนในการพิจารณาโครงการที่ตนเองมีส่วนได้เสีย

รูปแบบที่ 5 การกำกับดูแลเทศบาล โดยระบบคุณภาพ
(การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยระบบคุณภาพ)



ภาพ 31 รูปแบบที่ 5 การกำกับดูแลเทศบาล โดยระบบคุณภาพ
(การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยระบบคุณภาพ)

องค์ประกอบและรายละเอียด

1. หลักการ/แนวคิดของการบริหารจัดการควบคุมกำกับภาครัฐสมัยใหม่

เป็นการบูรณาการแบบแผนควบคุมการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการบริหารจัดการท้องถิ่น ภายใต้มาตรฐานในการจัดการโดยระบบคุณภาพ ซึ่งได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การประเมินคุณภาพ และการบริหารคุณภาพ ที่เรียกว่า “การกำกับดูแลองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) โดยระบบคุณภาพ (เน้นเครื่องมือการบริหารคุณภาพ) หรือการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) โดยทุกภาคส่วน”

2. ความสัมพันธ์กับหลักการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี (Good Governance)

การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยระบบคุณภาพ มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี ซึ่งประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า แต่อย่างไรก็ตามหากจะกล่าวถึงความสัมพันธ์ดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยระบบคุณภาพ จะมีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักการสำนึกรับผิดชอบ เนื่องจากการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยระบบคุณภาพนั้น เป็นการดำเนินงานโดยอาศัยการบูรณาการจากทุกภาคส่วนเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะจำเป็นการตรวจสอบ กำกับดูแล และประเมินผล ซึ่งกลไกดังกล่าวจะสามารถผลักดันให้เกิดการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยเฉพาะการผลักดันให้การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงหลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และหลักการสำนึกรับผิดชอบ

3. องค์ประกอบของระบบกลไก

3.1 ระบบการตรวจสอบของภาครัฐ

ระบบการตรวจสอบของภาครัฐ เป็นระบบการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายต่างๆ ภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็น กฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ รวมถึงกฎหมายลำดับรองอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา พระราชกำหนด กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่กำหนดให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินงานจะต้องเป็นไปตามกฎหมายที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ และกรอบการดำเนินการไว้อย่างชัดเจน

3.2 ระบบฐานข้อมูล

ระบบฐานข้อมูล เป็นระบบฐานข้อมูลที่มีการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ โดยจะทำการบันทึก รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการ รายงานการประเมินผลการดำเนินงานด้านต่างๆ รวมถึงคุณสมบัติของสมาชิกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรายงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน องค์กรอื่นๆ รวมถึงประชาชนทั่วไป ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและการดำเนินงานต่างๆ ซึ่งระบบฐานข้อมูลนี้ถือเป็นกลไกที่สร้างความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย

3.3 คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลจากภายนอก

คณะกรรมการประเมินท้องถิ่น (คณะกรรมการประเมินผลจากภายนอก) ประกอบด้วย ตัวแทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชนทั่วไป และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการสรรหาจากท้องถิ่น จำนวนไม่เกิน 12 คน ทั้งนี้คณะกรรมการจะต้องมีการประชุมเพื่อคัดเลือกประธาน และรองประธาน จากตัวแทนภาคส่วนต่างๆ

บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประเมินท้องถิ่น

คณะกรรมการประเมินท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ประเมินคุณภาพการบริหารจัดการ การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. สรุปผลการประเมินคุณภาพในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อนำผลสรุปที่ได้ไปทำการเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. ส่งรายงานผลการประเมินผลต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานมาตรฐานการปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรายงานสู่สาธารณชนและประชาชนในพื้นที่ต่อไป

4. มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมและประสานการทำงาน รวมถึงส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนทั่วไป ในการประเมินคุณภาพ และการพัฒนาการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์ประกอบของคณะกรรมการประเมินท้องถิ่น คณะกรรมการประเมินท้องถิ่นประกอบด้วย ตัวแทนจากภาครัฐ ตัวแทนจากภาคเอกชน ตัวแทนจากภาคประชาสังคม ตัวแทนจากภาคประชาชนทั่วไป และตัวแทนจากผู้ทรงคุณวุฒิ

คุณสมบัติของคณะกรรมการประเมินท้องถิ่น

1. กรรมการควรเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับและได้รับการเสนอชื่อจากภาคีต่างๆ ในท้องถิ่น

2. กรรมการไม่ควรมีส่วนในการพิจารณาโครงการพัฒนาที่ตนเองมีส่วนได้ส่วนเสีย

3.4 ระบบการตรวจสอบ/ประเมินจากภายใน (ฝ่าย)

ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

งานตรวจสอบภายในเป็นลักษณะงานสนับสนุน ผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่งานตรวจสอบ จึงไม่ควรใช้อำนาจสั่งการหรือมีอำนาจในการบริหารงานในสายงานที่ตรวจสอบ และต้องมีความเป็นอิสระในกิจกรรมที่ตนตรวจสอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างอิสระทั้งในการปฏิบัติงานและทัศนคติของผู้ตรวจสอบ ความเป็นอิสระมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน ได้แก่

1. สถานภาพในองค์กรของผู้ตรวจสอบภายในและความสนับสนุนที่ผู้ตรวจสอบภายในได้รับจากฝ่ายบริหาร นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่ส่งผลกระทบต่อระดับคุณภาพ และคุณค่าของบริการที่ผู้ตรวจสอบภายในจะให้แก่ฝ่ายบริหาร ผู้ตรวจสอบภายในควรขึ้นตรงต่อผู้บริหารสูงสุด เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติงานได้ในขอบเขตที่กว้าง และเพื่อให้ข้อตรวจพบข้อเสนอแนะต่างๆ จะได้รับการพิจารณาสั่งการให้บังเกิดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอการกำหนดสายการบังคับบัญชาให้ขึ้นตรงต่อผู้บริหารสูงสุด จะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในมีอิสระในการตรวจสอบ และสามารถเข้าถึงเอกสาร หลักฐาน และทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่ต้องได้รับการตรวจสอบ

2. ผู้ตรวจสอบภายในไม่ควรเข้าไปมีส่วนได้เสียหรือมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กร ในกิจกรรมที่ผู้ตรวจสอบภายในต้องตรวจสอบหรือประเมินผล ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีความเป็นอิสระทั้งในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบ ดังนั้นจึงไม่ควรเป็นคณะกรรมการใดๆ ในองค์กร หรือหน่วยงานในสังกัดอันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น

คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายใน

นอกเหนือจากคุณสมบัติตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ผู้ตรวจสอบภายในที่ดีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในวิชาชีพ และความรู้ในสาขาวิชาอื่นซึ่งจำเป็นต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในและต้องมีคุณสมบัติส่วนตัวที่จำเป็นและเหมาะสม ดังนี้

1. มีความเชี่ยวชาญในหลักวิชาพื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เช่น การบัญชี เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรทั้งจากภายใน และภายนอกองค์กร รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. มีความรู้ ความชำนาญในการปรับใช้มาตรฐานการตรวจสอบภายในและเทคนิคการตรวจสอบต่างๆที่จำเป็นต่อการตรวจสอบภายใน

3. มีความรอบรู้เข้าใจในหลักการบริหาร เทคนิคการบริหารงานสมัยใหม่ การวางแผนงาน การจัดทำและการบริหารงบประมาณ
4. มีความสามารถในการสื่อสารการทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆ การวิเคราะห์ การประเมินผล และการเขียนรายงาน
5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงาน
6. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี วางตัวเป็นกลาง รู้จักกาลเทศะ ยึดมั่นในอุดมการณ์ หลักการที่ถูกต้อง กล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ได้วิเคราะห์ และประเมินผลจากการตรวจสอบ
7. มีความอดทน หนักแน่น และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
8. มีปฏิภาณไหวพริบ มีความสามารถที่จะวินิจฉัยและตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง เทียบธรรม
9. เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล ติดตามวิวัฒนาการที่ทันสมัยมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และมองปัญหาด้วยสายตาเยี่ยงผู้บริหาร

3.5 สภาท้องถิ่น (ฝ่ายนิติบัญญัติ)

สภาท้องถิ่น ประกอบด้วย ประธานสภาเทศบาล เป็นประธาน รองประธานเทศบาล เป็นรองประธาน และสมาชิกสภาเทศบาลเป็นกรรมการ

บทบาทหน้าที่ของสภาท้องถิ่น

สภาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ควบคุมดูแล หรือตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. พิจารณาคำร้องขอของประชาชนที่ได้รับผลกระทบ หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. ให้คำแนะนำในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามกรอบของกฎหมาย
4. พิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ และให้ความเห็นชอบบุคคลในองค์กรตรวจสอบ และประเมินผลทั้งการประเมินผลภายใน (คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น) และการประเมินผลภายนอกภายนอก (คณะกรรมการประเมินท้องถิ่น)

องค์ประกอบของสภาท้องถิ่น

สภาท้องถิ่นประกอบด้วย ประธานสภาเทศบาล รองประธานเทศบาล และสมาชิกสภาเทศบาล

คุณสมบัติของสภาท้องถิ่น

1. กรรมการควรเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากท้องถิ่น
2. กรรมการไม่ควรมีส่วนในการพิจารณาโครงการพัฒนาที่ตนเองมีส่วนได้

ส่วนเสีย

ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 25 คน แล้วนำผลมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมาย ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การกำหนดสัญลักษณ์และความหมายทางสถิติ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมาย ดังต่อไปนี้

\bar{X} หมายถึง ค่าเฉลี่ย

S.D. หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 1 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยภาครัฐ (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีโดยภาครัฐ) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ผลการประเมินความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักหลักการ/แนวคิดของการรวมศูนย์อำนาจในการปกครอง มีความถูกต้องเหมาะสมกับบริบท	4.56	0.51	มากที่สุด
2. หลักการ/แนวคิดมีความเหมาะสมที่นำไปสู่การปฏิบัติ	4.52	0.51	มากที่สุด
3. รูปแบบมีความสัมพันธ์กับหลักการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี (Good Governance)	4.40	0.50	มาก
4. องค์ประกอบของระบบกลไกมีความเหมาะสม ครบคลุม	4.64	0.49	มากที่สุด
5. องค์ประกอบของระบบกลไก มีความครบคลุม	4.48	0.51	มาก
6. การตรวจสอบของภาครัฐมีความเหมาะสม	4.48	0.51	มาก
7. ระบบฐานข้อมูลมีความเหมาะสม	4.52	0.51	มากที่สุด
8. ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนกลางมีความถูกต้อง ครบคลุม	4.40	0.50	มาก
9. คณะกรรมการส่วนกลาง ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนภาคีต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน ตัวแทนท้องถิ่นภูมิภาค และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติ มีความเหมาะสม ครบคลุม	4.48	0.51	มาก
10. คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนกลางมีความเหมาะสม	4.44	0.51	มาก
11. คณะกรรมการส่วนภูมิภาค เป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้าน ต่าง ๆ ที่ได้รับการสรรหาจากระดับภูมิภาคมีความเหมาะสม	4.44	0.51	มาก
12. ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนภูมิภาคมีความเหมาะสม ครบคลุม	4.36	0.49	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการ	ผลการประเมินความ		
	เหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
13. คณะกรรมการส่วนภูมิภาค ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนภาคีต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในระดับภูมิภาค	4.40	0.50	มาก
14. สัดส่วนของคณะกรรมการส่วนภูมิภาค ซึ่งประกอบด้วย ภาครัฐ : นักวิชาการ : ตัวแทนภาคประชาชน มีสัดส่วนเป็น 1:1:2 มีความเหมาะสม	4.40	0.50	มาก
15. คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนภูมิภาคมีความเหมาะสมครอบคลุม	4.36	0.49	มาก
16. คณะกรรมการส่วนท้องถิ่น เป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ที่ได้รับการสรรหาจากท้องถิ่นมีความถูกต้องเหมาะสม	4.52	0.51	มากที่สุด
17. ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสม ครอบคลุม	4.52	0.51	มากที่สุด
18. คณะกรรมการส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยตัวแทนภาคีต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในระดับท้องถิ่นมีความถูกต้อง เหมาะสม	4.56	0.51	มากที่สุด
19. สัดส่วนของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย ภาครัฐ : นักวิชาการ : ตัวแทนภาคประชาชน มีสัดส่วนเป็น 1:1:2 มีความเหมาะสม	4.48	0.51	มาก
20. คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสม ครอบคลุม	4.60	0.50	มากที่สุด
ภาพรวม	4.48	0.29	มาก

จากตาราง 11 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 1 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยภาครัฐ (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาครัฐ) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 25 ท่าน พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 1 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยภาครัฐ (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาครัฐ) มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D.=0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมสูงสุด คือ องค์ประกอบของระบบกลไกมีความเหมาะสม ครอบคลุม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, S.D.=0.49) และ ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมต่ำที่สุด คือ ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนภูมิภาคมีความเหมาะสม ครอบคลุม และคุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนภูมิภาคมีความเหมาะสม ครอบคลุม โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.49)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 2 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยภาคประชารัฐ/ภาคประชาสังคม (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาคประชารัฐ/ภาคประชาสังคม) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ผลการประเมินความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักการ/แนวคิดของการแบ่งอำนาจในการปกครองมีความถูกต้องเหมาะสมกับบริบท	4.52	0.51	มากที่สุด
2. หลักการ/แนวคิดมีความเหมาะสมที่นำไปสู่การปฏิบัติ	4.48	0.51	มาก
3. รูปแบบมีความสัมพันธ์กับหลักการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี (Good Governance)	4.36	0.49	มาก
4. องค์ประกอบของระบบกลไกมีความเหมาะสม ครอบคลุม	4.60	0.50	มากที่สุด
5. องค์ประกอบของระบบกลไก มีความครอบคลุมตามภารกิจ	4.48	0.51	มาก
6. การตรวจสอบของภาครัฐมีความเหมาะสม	4.48	0.51	มาก
7. ระบบฐานข้อมูลมีความเหมาะสม	4.60	0.50	มากที่สุด
8. ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบภายในมีความถูกต้อง ครอบคลุม	4.52	0.51	มากที่สุด
9. คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในมีความเหมาะสม	4.60	0.50	มากที่สุด
10. คณะกรรมการส่วนภูมิภาค เป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ ที่ได้รับการสรรหาจากระดับภูมิภาคมีความเหมาะสม	4.48	0.51	มาก
11. ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนภูมิภาคมีความเหมาะสม ครอบคลุม	4.48	0.51	มาก
12. คณะกรรมการส่วนภูมิภาค ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนภาคีต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในระดับภูมิภาค	4.28	0.46	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	ผลการประเมินความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
13. สัดส่วนของคณะกรรมการส่วนภูมิภาค ซึ่งประกอบด้วย ภาครัฐ : นักวิชาการ : ตัวแทนภาคประชาชน มีสัดส่วนเป็น 1:1:2 มีความเหมาะสม	4.24	0.44	มาก
14. คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนภูมิภาคมีความ เหมาะสม ครบคลุม	4.28	0.46	มาก
15. คณะกรรมการส่วนท้องถิ่น เป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้าน ต่างๆ ที่ได้รับการสรรหาจากท้องถิ่นมีความถูกต้อง เหมาะสม	4.40	0.50	มาก
16. ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่นมีความ เหมาะสม ครบคลุม	4.40	0.50	มาก
17. คณะกรรมการส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยตัวแทนภาคีต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในระดับท้องถิ่น มี ความถูกต้อง เหมาะสม	4.48	0.51	มาก
18. สัดส่วนของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย ภาครัฐ : นักวิชาการ : ตัวแทนภาคประชาชน มีสัดส่วนเป็น 1:1:2 มีความเหมาะสม	4.44	0.51	มาก
19. คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่นมีความ เหมาะสม ครบคลุม	4.52	0.51	มากที่สุด
ภาพรวม	4.45	0.28	มาก

จากตาราง 12 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 2 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยภาคประชาชน/ภาคประชาสังคม (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาคประชาชน/ภาคประชาสังคม) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 25 ท่าน พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 2 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยภาคประชาชน/ภาคประชาสังคม (การบริหาร

จัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาคประชารัฐ/ภาคประชาสังคม) มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D.=0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมสูงสุด คือ ระบบฐานข้อมูลมีความเหมาะสม ระบบฐานข้อมูลมีความเหมาะสม และคุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในมีความเหมาะสม โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D.=0.50) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมต่ำที่สุด คือ สัดส่วนของคณะกรรมการส่วนภูมิภาค ซึ่งประกอบด้วย ภาครัฐ : นักวิชาการ : ตัวแทนภาคประชาชน มีสัดส่วนเป็น 1:1:2 มีความเหมาะสม โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D.=0.44)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 3 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยภาคประชาชา/องค์กรภาคประชาชน(การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาคประชาสังคม/องค์กรภาคประชาชน) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ผลการประเมินความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักการ/แนวคิดของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองมีความถูกต้องเหมาะสมกับบริบท	4.52	0.51	มากที่สุด
2. หลักการ/แนวคิดมีความเหมาะสมที่นำไปสู่การปฏิบัติ	4.44	0.51	มาก
3. รูปแบบมีความสัมพันธ์กับหลักการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี (Good Governance)	4.44	0.51	มาก
4. องค์ประกอบของระบบกลไกมีความเหมาะสม ครอบคลุม	4.36	0.49	มาก
5. องค์ประกอบของระบบกลไก มีความครอบคลุมตามภารกิจ	4.48	0.51	มาก
6. การตรวจสอบของภาครัฐมีความเหมาะสม	4.48	0.51	มาก
7. ระบบฐานข้อมูลมีความเหมาะสม	4.40	0.50	มาก
8. ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบภายในมีความถูกต้อง ครอบคลุม	4.40	0.50	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ผลการประเมินความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
9. คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในมีความเหมาะสม	4.56	0.51	มากที่สุด
10. คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งได้รับการเลือกโดยกระบวนการประชาคมมาจากกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ประชาชนจากคุ้ม ประชาชนจากกลุ่มอาชีพ/องค์กรในชุมชน (ถ้ามี) จากครัวเรือน ประชาชนชาวบ้านมีความครอบคลุม เหมาะสม	4.48	0.51	มาก
11. ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/ชุมชน มีความเหมาะสม ครอบคลุม	4.48	0.51	มาก
12. คณะกรรมการส่วนท้องถิ่น เป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ที่ได้รับการสรรหาจากท้องถิ่นมีความถูกต้อง เหมาะสม	4.48	0.51	มาก
13. ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสม ครอบคลุม	4.44	0.51	มาก
14. คณะกรรมการส่วนท้องถิ่นประกอบด้วยตัวแทนภาคีต่างๆ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคธุรกิจ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการยอมรับในระดับท้องถิ่น มีความถูกต้อง เหมาะสม	4.44	0.51	มาก
15. สัดส่วนของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย ภาครัฐ : นักวิชาการ : ตัวแทนภาคประชาชน มีสัดส่วนเป็น 1:1:2 มีความเหมาะสม	4.44	0.51	มาก
16. คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสม ครอบคลุม	4.32	0.48	มาก
ภาพรวม	4.45	0.20	มาก

จากตาราง 13 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 3 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยภาคประชาชาติ/องค์กรภาคประชาชน(การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาคประชาสังคม/องค์กรภาคประชาชน) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 25 ท่าน พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 3 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยภาคประชาชาติ/องค์กรภาคประชาชน (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยภาคประชาสังคม/องค์กรภาคประชาชน) มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45, S.D.=0.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมสูงสุด คือ คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในมีความเหมาะสม โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56, S.D.=0.51$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมต่ำที่สุด คือ คุณสมบัติของคณะกรรมการส่วนท้องถิ่นมีความเหมาะสมครอบคลุม โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32, S.D.=0.48$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 4 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยองค์กรของตนเอง (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยองค์กรของตนเอง) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ผลการประเมินความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักการ/แนวคิดของการปกครองตนเองมีความถูกต้องเหมาะสมกับบริบท	4.60	0.50	มากที่สุด
2. หลักการ/แนวคิดมีความเหมาะสมที่นำไปสู่การปฏิบัติ	4.64	0.49	มากที่สุด
3. รูปแบบมีความสัมพันธ์กับหลักการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี (Good Governance)	4.60	0.50	มากที่สุด
4. องค์ประกอบของระบบกลไกมีความเหมาะสม ครอบคลุม	4.52	0.51	มากที่สุด
5. องค์ประกอบของระบบกลไกมีความครอบคลุมตามภารกิจ	4.60	0.50	มากที่สุด
6. การตรวจสอบของภาครัฐมีความเหมาะสม	4.56	0.51	มากที่สุด
7. ระบบฐานข้อมูลมีความเหมาะสม	4.52	0.51	มากที่สุด



ตาราง 14 (ต่อ)

รายการ	ผลการประเมินความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
8. ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบภายในมีความถูกต้อง ครบคลุม	4.52	0.51	มากที่สุด
9. คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในมีความเหมาะสม	4.72	0.46	มากที่สุด
10. คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นซึ่งเป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ จำนวนหนึ่งที่ได้รับ การสรรหาจากท้องถิ่นมีความครบคลุม เหมาะสม	4.48	0.51	มาก
11. ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นมีความเหมาะสม ครบคลุม	4.44	0.51	มาก
12. สภาท้องถิ่น ประกอบด้วย ประธานสภาเทศบาล เป็น ประธาน รองประธานเทศบาล เป็นรองประธาน และสมาชิก สภาเทศบาลเป็นกรรมการมีความถูกต้อง เหมาะสม	4.64	0.49	มากที่สุด
13. บทบาทหน้าที่ของสภาท้องถิ่นมีความถูกต้อง ครบคลุม	4.68	0.48	มากที่สุด
14. คุณสมบัติของสภาท้องถิ่นมีความเหมาะสม	4.48	0.51	มาก
ภาพรวม	4.57	0.28	มากที่สุด

จากตาราง 14 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 4 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยองค์กรของตนเอง (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยองค์กรของตนเอง) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 25 ท่าน พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 4 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยองค์กรของตนเอง (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยองค์กรของตนเอง) มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57, S.D.=0.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมสูงที่สุด คือ คุณสมบัติของผู้ตรวจสอบภายในมีความเหมาะสม โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72, S.D.=0.46$) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมต่ำที่สุด คือ ภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน/คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นมีความเหมาะสม ครบคลุม โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44, S.D.=0.51$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 5 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยระบบคุณภาพ (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยระบบคุณภาพ) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ผลการประเมินความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. หลักการ/แนวคิดของการบริหารจัดการควบคุมกำกับภาครัฐสมัยใหม่มีความถูกต้องเหมาะสมกับบริบท	4.64	0.49	มากที่สุด
2. หลักการ/แนวคิดมีความเหมาะสมที่นำไปสู่การปฏิบัติ	4.76	0.44	มากที่สุด
3. รูปแบบมีความสัมพันธ์กับหลักการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี (Good Governance)	4.48	0.51	มาก
4. องค์ประกอบของระบบกลไกมีความเหมาะสม ครอบคลุม	4.60	0.50	มากที่สุด
5. องค์ประกอบของระบบกลไก มีความครอบคลุมตามภารกิจ	4.56	0.51	มากที่สุด
6. การตรวจสอบของภาครัฐมีความเหมาะสม	4.72	0.46	มากที่สุด
7. ระบบฐานข้อมูลมีความเหมาะสม	4.52	0.51	มากที่สุด
8. คณะกรรมการประเมินท้องถิ่น (คณะกรรมการประเมินผลจากภายนอก) ประกอบด้วย ตัวแทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชนทั่วไป และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการสรรหาจากท้องถิ่น จำนวนไม่เกิน 12 คน มีความเหมาะสม	4.76	0.44	มากที่สุด
9. คณะกรรมการประเมินท้องถิ่น (คณะกรรมการประเมินผลจากภายนอก) จะต้องมีการประชุมเพื่อคัดเลือกประธาน และรองประธาน จากตัวแทนภาคส่วนต่างๆ มีความเหมาะสม	4.72	0.46	มากที่สุด
10. บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประเมินท้องถิ่น (คณะกรรมการประเมินผลจากภายนอก) มีความถูกต้อง	4.44	0.51	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	ผลการประเมินความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
11. คุณสมบัตินี้ของคณะกรรมการประเมินท้องถิ่น (คณะกรรมการประเมินผลจากภายนอก)มีความเหมาะสม	4.52	0.51	มากที่สุด
12. ระบบการตรวจสอบ/ประเมินจากภายในมีความ เหมาะสม	4.72	0.46	มากที่สุด
13. ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน มีความเหมาะสม ครอบคลุม	4.64	0.49	มากที่สุด
14. คุณสมบัตินี้ของผู้ตรวจสอบภายในมีความเหมาะสม	4.56	0.51	มากที่สุด
15. สภาท้องถิ่น ประกอบด้วย ประธานสภาเทศบาล เป็น ประธาน รองประธานเทศบาล เป็นรองประธาน และสมาชิก สภาเทศบาลเป็นกรรมการมีความถูกต้อง เหมาะสม	4.56	0.51	มากที่สุด
16. บทบาทหน้าที่ของสภาท้องถิ่นมีความถูกต้อง ครอบคลุม	4.60	0.50	มากที่สุด
17. คุณสมบัตินี้ของสภาท้องถิ่นมีความเหมาะสม	4.64	0.49	มากที่สุด
ภาพรวม	4.61	0.26	มากที่สุด

จากตาราง 15 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 5 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยระบบคุณภาพ (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยระบบคุณภาพ) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 25 ท่าน พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย รูปแบบที่ 5 รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาล โดยระบบคุณภาพ (การบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี โดยระบบคุณภาพ) มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D.=0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมสูงสุด คือ หลักการ/แนวคิดมีความเหมาะสมที่นำไปสู่การปฏิบัติ และคณะกรรมการประเมินท้องถิ่น (คณะกรรมการประเมินผลจากภายนอก) ประกอบด้วย ตัวแทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชนทั่วไป และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการสรรหาจากท้องถิ่น จำนวนไม่เกิน 12 คน มีความเหมาะสม โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D.=0.44) และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยระดับความ

เหมาะสมต่ำที่สุด คือ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการประเมินท้องถิ่น (คณะกรรมการประเมินผลจากภายนอก) มีความถูกต้อง โดยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D.=0.51)

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย

การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทยในขั้นตอนนี้เป็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการท้องถิ่น จำนวน 15 ท่าน โดยนำผลมาสังเคราะห์และสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทยในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ ผลการสังเคราะห์ปรากฏผล ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 รศ.ดร. บัณฑิต พรหมพักพิง

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 4 เนื่องจากเป็นรูปแบบมุ่งเน้นการปกครองตนเองอย่างแท้จริง

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 4 เนื่องจากหากเราสามารถผลักดันรูปแบบที่ 4 ให้สามารถดำเนินการได้จริงก็จะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงการปกครองในรูปแบบการกระจายอำนาจที่ทำให้รูปแบบการปกครองของไทยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดยท้องถิ่น เนื่องจากการปกครองตนเองนั้นจะต้องเป็นการปกครองตนเองอย่างแท้จริง คือ ไม่มีหน่วยงานรัฐอื่นๆ เข้าไปเกี่ยวข้องหรือแทรกแซง ดังนั้นการกำกับดูแลเทศบาลในรูปแบบที่ 4 นี้ท้องถิ่นก็ควรที่จะดำเนินการด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีควรนำรูปแบบที่ 4 และรูปแบบที่ 5 มาบูรณาการร่วมกันเพื่อให้รูปแบบมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และสามารถตอบสนองต่อการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 ดร. สมพันธ์ เตชะอธิก

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 5 เนื่องจากเป็นการบูรณาการการควบคุมตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความครอบคลุมทั้งในส่วนของ การประเมินจากภายในและการประเมินจากภายนอก

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 5 เพราะมีกรรมการตรวจสอบภายในและคณะกรรมการตรวจสอบมาจากภายนอก

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดยภาคประชาสังคม

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีควรมีกรรมการ มาจากการเลือกตั้ง โดยการออกเทศบัญญัติให้มีคณะกรรมการตรวจสอบการบริหารจัดการที่ดีของ เทศบาล โดยมาจากการเลือกตั้งจำนวน 9 – 15 คน มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการบริหารจัดการที่ดี แต่วิธีนี้จะ เป็นไปได้ก็ต่อเมื่อทางคณะผู้บริหารและเทศบาลเห็นพ้องต้องกัน ว่าต้องการให้เทศบาลมี ความโปร่งใสตรวจสอบได้ มีการมีส่วนร่วมจากตัวแทนของประชาชน หรือจะต้องมีกฎหมายการ เลือกตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการบริหารจัดการที่ดี แต่ข้อจำกัดของการออกกฎหมาย คือ เป็น เรื่องยากและต้องใช้เวลา นานกว่าจะมีการยอมรับให้มีกฎหมาย

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 ดร. สุกิจ ขอเชื้อกลาง

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 4 เนื่องจากเป็นการกำกับดูแลโดยประชาชน และเป็น การกระจายอำนาจที่แท้จริง แต่รูปแบบที่ 4 นี้ อาจจะไปปฏิบัติยาก เนื่องจากปัญหา ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาทางด้านงบประมาณ และปัญหาอื่นๆ เช่น ปัญหาการมีระบบอุปถัมภ์ และปัญหาการคอร์รัปชัน

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 5 เพราะมีองค์ประกอบหลักอยู่สอง ส่วนคือ กรอบกฎหมาย และคำสั่ง ซึ่งการดำเนินงานต่างๆ จะต้องเป็นตามกรอบของกฎหมายและ สายการบังคับบัญชา และมีลักษณะเป็นการสั่งการจาก “บนลงล่าง” (Top-Down model)

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดย ทูกระดับ ตั้งแต่ระดับบนไม่ว่าจะเป็น รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด จนถึงคณะทำงานในระดับท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ มีอยู่ด้วยกัน 2 ประเด็น คือ

การประเมินภายนอกจะต้องเป็นองค์กฤษฎีการที่มีกรอบกฎหมายรองรับการดำเนินการให้ มีความเป็นอิสระไม่อยู่ภายใต้การเมือง มีอิสระในการเข้าไปตรวจสอบประเมินผลโดยการกำหนด กรอบการดำเนินการให้ชัดเจน และคณะกรรมการควรมาจากหลายภาคส่วน รวมถึงควรมีการเพิ่ม ภาคประชาชนในการเข้าไปมีส่วนร่วม องค์กฤษฎีการเฉพาะที่กล่าวถึงอาจมีรูปแบบคล้ายกับ สมศ. ของการศึกษา แต่ทำงานในด้านการตรวจสอบท้องถิ่นโดยเฉพาะ

ต้องมีการชี้แจงสู่สาธารณะให้เข้าใจ รวมถึงการชี้แจงต่อตัวท้องถิ่นเองว่าทำไมจะต้องมี การเข้าไปตรวจสอบและประเมินจากภายนอก

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 4 ดร. วสันต์ ปัญญาแก้ว

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 5 เนื่องจากรูปแบบที่ 5 เน้นในด้านการ ตรวจสอบประเมินผลจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผลการดำเนิน ต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 5 เพราะมีโครงสร้างชัดเจนและไม่แตกต่างจากโครงสร้างเดิมที่มีอยู่แล้วมากนัก

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดย 2 ภาคส่วนด้วยกัน คือ มหาวิทยาลัย (นักวิชาการ) และผู้นำท้องถิ่น (นายกเทศมนตรี, สภาเทศบาล) เนื่องจากการกำกับดูแลเทศบาลควรมีการดึงเอานักวิชาการเข้าไปมีส่วนร่วม และร่วมมือกันระหว่างนักวิชาการกับผู้นำท้องถิ่นในการกำกับดูแลเทศบาล

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ การพัฒนารูปแบบที่ 5 ควรมีภาคประชาชน ไม่ว่าจะเป็น เครือข่ายภาคประชาชน NGOs หรือภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับดูแลเทศบาล และควรมีการจัดตั้งองค์กรสำหรับอบรมผู้นำในระดับท้องถิ่น เพื่อให้การบริหารงานของท้องถิ่นเป็นไปในกรอบการทำงานเดียวกัน และมีผู้คนที่มีความรู้ในการพัฒนา และบริหารองค์กรให้สามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรที่ตั้งไว้

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 5 ดร. วิฑิตพล ภักดีวานิช

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 4 เพราะรูปแบบที่ 4 เน้นการปกครองตนเอง ซึ่งน่าจะเป็นทางออกที่ดีที่สุดของท้องถิ่น คือท้องถิ่นสามารถมีอำนาจในการจัดการตนเองได้อย่างแท้จริง

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 5 มีความเป็นไปได้เนื่องจากมีบริบทที่สอดคล้องกับปัจจุบัน ซึ่งทำให้การพัฒนารูปแบบจะสามารถนำไปปฏิบัติได้ง่ายกว่า รูปแบบที่ 4

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดย ผู้นำท้องถิ่น นักวิชาการ และภาคประชาชน

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ น่าจะมีเยาวชนเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจสอบดำเนินการ เนื่องจากเยาวชนจะสามารถพัฒนาประชาธิปไตยในท้องถิ่นให้เติบโต และยั่งยืนได้ อย่างไรก็ตามผู้นำท้องถิ่นเองก็ยังมีบทบาทที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมด้วย

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 6 ผศ.ดร. ณัฐพงษ์ จิตรนิรัตน์

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 5 เนื่องจากระบบการประเมินของราชการมีปัญหาอย่างหนึ่งคือการเข้าถึงระบบข้อมูล เพราะฉะนั้นแม้จะมีกฎหมายรองรับการเข้าถึงข้อมูลก็ต้องมีกลไกบางอย่างในระดับท้องถิ่นที่มีหน้าที่เข้ามาตรวจสอบ และถ่วงคานอำนาจในการดำเนินการต่างๆ ซึ่งอาจมีกลไกระดับท้องถิ่นที่เข้ามาเสริม เช่น สภาองค์กรชุมชน หรือสภาประชาชนท้องถิ่น

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 5 เนื่องจากมีจุดเด่นตรงที่มีระบบการตรวจสอบทั้งจากภายในและจากภายนอก แต่การตรวจสอบจากภายในมักจะมีปัญหาในเรื่องการ

ดำเนินการมักจะอยู่ภายใต้ฝ่ายบริหาร ซึ่งทำให้การทำงานของระบบการตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระในการดำเนินงาน

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดยท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ ระบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีอาจมีคณะกรรมการชุดหนึ่งที่ทำหน้าที่คล้ายกับ สมศ. ที่ประเมินมหาวิทยาลัย แต่อาจใช้กลไกระดับจังหวัดมาผสมผสานกับท้องถิ่นด้วยองค์ประกอบที่หลากหลายมากกว่า เช่น มาจากปราชญ์ ผู้นำชุมชน ตัวแทนภาครัฐ เป็นต้น

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 7 ผศ.ดร. สมบัติ โยธาทิพย์

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 4 เนื่องจากเป็นรูปแบบที่เน้นการปกครองตนเองของเทศบาล

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 4 เนื่องจากเน้นภาคีในการเข้าไปมีส่วนร่วมและส่วนตัวแล้วเชื่อในเรื่องมหานคร หรือนครรัฐ ที่ให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดการหรือปกครองตนเอง

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดย ผู้นำท้องถิ่น นักการเมือง เช่น นายกเทศมนตรี และคณะทำงานในระดับท้องถิ่น โดยไม่มีข้าราชการหรือภาครัฐส่วนอื่น เข้าไปเกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ -

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 8 ดร. ชิตชยางค์ ยมาภัย

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 4 เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลเทศบาลด้วยตัวเอง เพราะสอดคล้องกับปรัชญาการกระจายอำนาจ และแนวทางในการพัฒนาประเทศ โดยเป็นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง และให้ชาวบ้านได้จัดการตนเอง (Self Governance) ทั้งระบบ ซึ่งจะทำให้ชาวบ้านได้มีระบบประชาธิปไตยที่เรียกว่า Deliberative Democracy

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 5 เนื่องจากรูปแบบที่ 4 มีความเป็นไปได้น้อยกว่าเนื่องจากตัวแปรสำคัญ คือ กระทรวงมหาดไทยจะยอมคลายอำนาจ หรือคืนอำนาจให้แก่ชุมชนท้องถิ่นจริงหรือไม่ แต่ในส่วนของรูปแบบที่ 5 คือ การถ่ายโอนอำนาจจากมหาดไทยไปสู่มหาดไทยที่เกษียณแล้ว และถูกตั้งเป็นกรรมการอิสระลักษณะเดียวกับ สมศ. ของการศึกษา หรือ กสทช. อย่างไรก็ตามอำนาจการบริหารจัดการยังเป็นอำนาจของรัฐอยู่ ซึ่งจะไม่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดยประชาชนในท้องถิ่นเอง เพราะถ้าชุมชนท้องถิ่นสามารถสถาปนาสถาบันการตรวจสอบ กำกับดูแลอย่างมีเหตุมีผลได้ ชุมชนก็จะมีอำนาจที่แท้จริงในการปกครอง

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ ประเทศไทยมีสภาพสังคมแบบ “สังคมหัวคะแนน” ประชาชนมีโครงสร้างทางการเมืองที่ต้องการได้ผลประโยชน์ หรือมีอำนาจในการดำรงชีวิตของตน ดังนั้นรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี คือ การทำให้สังคมมีความเสมอภาคและเป็นธรรม ให้ประชาชนมีอิสระเสรี และอยู่ภายใต้กติกาเดียวกัน

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 9 ผศ.ดร. พนมสิทธิ์ สอนประจักษ์

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 4 เนื่องจากรูปแบบที่ 4 ใช้คนในชุมชน ได้แก่ คณะกรรมการระดับหมู่บ้าน คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น (คนใน) เข้าไปดูแลบริหารจัดการ โดยมีระบบคานอำนาจ คือ สภาท้องถิ่นทำหน้าที่นิติบัญญัติ เป็นรูปแบบการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งแตกต่างจากรูปแบบที่ 5 ที่ใช้คณะกรรมการตรวจสอบ และประเมินผลจากภายนอก การบริหารจัดการท้องถิ่นไม่ได้เกิดจากคนใน ซึ่งอาจจะไม่ทราบปัญหาอุปสรรคเหมือนคนในบริหารงาน

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 5 เพราะเป็นกลไกที่ส่วนกลางสามารถใช้อำนาจรัฐเข้ามาแทรกแซงและตรวจสอบการบริหารงานของแต่ละท้องถิ่นได้ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลจากภายนอก เพื่อให้ได้ผลตามที่ส่วนกลางต้องการ โดยอ้างความเป็นกลาง ไม่มีส่วนได้เสียกับท้องถิ่น

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดยคณะผู้บริหารที่มาจาก การเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น การกำหนดคุณสมบัติว่าผู้ที่ขึ้นมาทำหน้าที่ต้องเป็นคนที่ภูมิปัญญาหรือทำงานอยู่ในท้องถิ่นนั้นไม่ต่ำกว่ากี่ปี เพราะจะเข้าใจปัญหาของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีควรใช้ระบบผสมผสานที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทั้งในแง่การมีสิทธิ์เลือกคณะทำงานการเป็นคณะทำงาน และการตรวจสอบการทำหน้าที่ของคณะทำงาน โดยมีสัดส่วนของตัวแทนประชาชนมากกว่าครึ่งหนึ่ง ส่วนที่เหลือให้หน่วยงานภายนอกได้เข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาทในการมีสิทธิ์เลือกคณะทำงาน การเป็นคณะทำงาน และการตรวจสอบการทำหน้าที่ของคณะทำงานด้วยเช่นกัน เช่น เชิญนักวิชาการ ครู อาจารย์ แพทย์ พระ สื่อมวลชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เป็นต้น

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 10 ผศ.ดร. ทิวากร แก้วมณี

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 4 เนื่องจากการปกครองตนเองอย่างแท้จริง หากเป็นรูปแบบที่ 5 จะไม่สามารถเข้าหลักการปกครองตนเอง

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 4 เพราะประชาชนจะได้ประโยชน์ และได้เรียนรู้และได้รับผลประโยชน์จากการมอบอำนาจของตนเอง

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดยประชาชน

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีควรมีรูปแบบคณะกรรมการภายนอกที่ทำงานร่วมกับประชาชนในพื้นที่ เพื่อตรวจสอบการทำงานของเทศบาล และเป็นไปตามหลักการปกครอง รวมถึงภายนอกก็สามารถเข้าไปตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลได้

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 11 ผศ.ดร. วัลลภ สุขสวัสดิ์

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 5 เป็นรูปแบบที่มีความครอบคลุมและทำให้การประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 5 เนื่องจากการประเมินภายในตามรูปแบบที่ 5 ยังไม่มีใครเสนอแนวความคิดนี้

การนำรูปแบบไปปฏิบัติ ในส่วนของการประเมินภายในน่าจะเป็นหน้าที่ขององค์กรเฉพาะ เช่นเดียวกับ สมศ. แต่ต้องกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ ให้มีความเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ องค์ประกอบของคณะกรรมการควรแบ่งออกเป็น

เจ้าหน้าที่ประจำ เนื่องจากจะได้มีความเชี่ยวชาญ

บุคลากรผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกองค์กร

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ในระดับเดียวกัน

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 12 ดร. วศิน ปัญญาภูตระกูล

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 4 เนื่องจากการกำกับดูแลเทศบาลควรเป็นเรื่องของท้องถิ่น ดังนั้นการตรวจสอบเทศบาลโดยประชาชนจึงมีประสิทธิภาพมากกว่า และการดำเนินภารกิจของเทศบาลส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความต้องการของประชาชน เช่น การซ่อมถนน การสร้างสะพาน หรืออาคารสถานที่ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในเชิงปฏิบัติมากกว่าเชิงนโยบาย ดังนั้นการใช้ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกในการตรวจสอบอาจมาเข้าถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชน

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 4 เนื่องจากปัจจุบันการปฏิรูปการเมืองการปกครองที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจเริ่มปรากฏให้เห็นเป็นรูปธรรมบ้างแล้ว เช่น การมีจังหวัด

จัดการตนเอง การจัดตั้งสมัชชาสุขภาพ ดังนั้น รูปแบบที่มีคณะกรรมการภาคประชาชน จะ เป็นความต้องการที่แท้จริงของประชาชน และสามารถทำให้รู้ว่าประชาชนต้องการอะไร

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดยท้องถิ่น ในลักษณะที่เทศบาลมีหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในแง่การชี้แจงและให้อำนาจแก่ประชาชนและชุมชน และประชาชนและชุมชนก็มีหน้าที่ในการนำเสนอข้อมูล

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาลควรมีคณะกรรมการตรวจสอบทั้งจากภายในและจากภายนอก เนื่องจากหากมองโครงสร้างของรูปแบบที่ 4 อาจมีความเป็นประชานิยม เพราะขาดการตรวจสอบในเชิงระบบ ดังนั้นการตรวจสอบเทศบาลควรมีคณะกรรมการประเมินจากภายนอกแต่มีกรอบอำนาจหน้าที่เพียงการตรวจสอบในเรื่องดัชนีชี้วัดหรือตัวแปร เป็นต้น นอกจากนี้เทศบาลควรเพิ่มการตรวจสอบในเชิงระบบ คือ เทศบาลจะต้องพิจารณาใน 2 มิติ ประกอบด้วย มิติเชิงนโยบาย และมิติความต้องการของประชาชน โดยเทศบาลจะต้องเชื่อมโยงทั้งสองมิติดังกล่าวให้ไปพร้อมๆ กันและมีการประสานงานไปด้วยกัน เนื่องจากในปัจจุบันทั้งสองมิตียังไม่ไปด้วยกัน

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 13 ดร. รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 4 เนื่องจากเป็นการให้ชุมชนมีอำนาจในการปกครอง และตรวจสอบตนเอง

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 4 เพราะเชื่อมั่นในระบบชุมชนที่เน้นประชาธิปไตยในชุมชน โดยประชาชนในชุมชนมีจิตสำนึกในความเป็นประชาธิปไตย

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดยท้องถิ่น เนื่องจากรูปแบบที่ 4 เน้นการปกครองตนเอง ดังนั้นในทางปฏิบัติก็ไม่ควรนำเอาหน่วยงานอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ น่าจะให้ประชาชนในชุมชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 14 รศ.ดร. เสวียน เปรมประสิทธิ์

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 5 เนื่องจากรูปแบบที่ 4 เป็นไปได้ยากเพราะอาจเกิดการคอร์รัปชั่นทั้งระบบ เนื่องจากท้องถิ่นมีงบประมาณมหาศาล หากปกครองตนเองโดยไม่มีหน่วยงานอื่นเข้าไปตรวจสอบอาจเกิดระบบอุปถัมภ์ และเกิดการคอร์รัปชั่นในที่สุด

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 5 เพราะการดำเนินงานของเทศบาลจะต้องถูกตรวจสอบจากภายนอกเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และสามารถลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่นได้ในระดับหนึ่ง

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดยท้องถิ่น และคณะกรรมการประเมินจากภายนอก

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ ไม่มี

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 15 ดร. สุรศักดิ์ บุญเทียม

รูปแบบที่มีความเหมาะสม คือ รูปแบบที่ 5 เพราะเป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนและการ บูรณาการร่วมกัน ซึ่งถือเป็นเรื่องใหม่และน่าสนใจมากในตอนี้

รูปแบบที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด คือ รูปแบบที่ 5 เนื่องจากการที่รูปแบบที่ 5 มีทั้งการประเมินจากภายในและการประเมินจากภายนอก จะทำให้การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น อีกทั้งในส่วนของกระบวนการตรวจสอบการทำงานก็จะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การนำรูปแบบไปปฏิบัติควรดำเนินการโดย ภาคประชาชน หรือ NGOs

ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ ควรมีการกำหนดระบบกลไก ที่มีความชัดเจนว่าใครมีบทบาทหน้าที่แค่ไหน เพียงไร เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินการต่างๆ ทั้งในส่วนของ การสั่งการและการนำไปปฏิบัติ

จากการศึกษาการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทยในรูปแบบที่ 4 การกำกับดูแลเทศบาลโดยตนเอง และรูปแบบที่ 5 การกำกับดูแลเทศบาลโดยระบบคุณภาพ ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละประเด็น ซึ่งประกอบด้วย ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบที่มีความเหมาะสม รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ การนำรูปแบบไปปฏิบัติ และ ข้อเสนอแนะในการพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทยดังกล่าวมาสรุปเพื่อให้เห็นว่านักวิชาการแต่ละท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีทั้งสองรูปแบบ รวมถึงการแสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละรูปแบบดังตารางที่ 16 โดยมีรายละเอียดในแต่ละประเด็นความคิดเห็นดังนี้

ตาราง 16 สรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี

ชื่อ-นามสกุล (นักวิชาการ)	สังกัด	รูปแบบที่เหมาะสม		รูปแบบที่ เป็นไปได้	การนำรูปแบบไป ปฏิบัติ	ข้อเสนอแนะ
		รูปแบบที่ 4	รูปแบบที่ 5			
1. รศ.ดร.บัวพันธ์ พรหมพักพิง	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	✓		รูปแบบที่ 4	เทศบาล	ควรนำรูปแบบที่ 4 และ รูปแบบที่ 5 มาบูรณาการร่วมกัน
2. ดร. สมพันธ์ เตชะอธิก	มหาวิทยาลัยขอนแก่น		✓	รูปแบบที่ 5	ภาคประชาสังคม	ควรมีคณะกรรมการมาจากภาคการเลือกตั้ง
3. ดร. สุกิจ ขอบเชือกกลาง	มหาวิทยาลัยนเรศวร	✓		รูปแบบที่ 5	ทุกภาคส่วน	การประเมินภายนอกจะต้องเป็นองค์กรอิสระ และเพิ่มการมีส่วนร่วมภาคของประชาชนในการตรวจสอบประเมินผล
4. ดร. วสันต์ ปัญญาแก้ว	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		✓	รูปแบบที่ 5	นักวิชาการ และ ผู้นำท้องถิ่น	ควรมีภาคประชาชน (เครือข่ายภาคประชาชน NGOs หรือ ภาคประชาสังคม) เข้ามามีส่วนร่วม
5. ดร. รุติพล ภัคดิวนิช	มหาวิทยาลัย อุบลราชธานี	✓		รูปแบบที่ 5	ผู้นำท้องถิ่น นักวิชาการ และ ภาคประชาชน	น่าจะมีเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผล
6. ผศ.ดร. อนุพงษ์ จิตรนิรัตน์	มหาวิทยาลัยทักษิณ		✓	รูปแบบที่ 5	เทศบาล	คณะกรรมการตรวจสอบน่าจะมีโครงสร้างคล้ายกับ สมศ. ที่ประเมินมหาวิทยาลัย และองค์ประกอบของคณะกรรมการต้องมีความหลากหลาย



ตาราง 16 (ต่อ)

ชื่อ-นามสกุล (นักวิชาการ)	สังกัด	รูปแบบที่เหมาะสม		รูปแบบที่ เป็นไปได้	การนำรูปแบบไป ปฏิบัติ	ข้อเสนอแนะ
		รูปแบบที่ 4	รูปแบบที่ 5			
7. ผศ.ดร. สมบัติ โยธาทิพย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏ ยะลา	✓		รูปแบบที่ 4	ผู้นำท้องถิ่น นักการเมือง	-
8. ดร. ชิตชยางค์ ยมาภัย	มหาวิทยาลัยมหิดล	✓		รูปแบบที่ 5	ประชาชนในท้องถิ่น	การทำให้สังคมมีความเสมอภาคและเป็น ธรรม ให้ประชาชนมีอิสระเสรี และอยู่ ภายใต้กติกาเดียวกัน
9. ผศ.ดร. พนมสิทธิ์ สอนประจักษ์	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	✓		รูปแบบที่ 5	คณะผู้บริหารที่มา จากการเลือกตั้ง	ควรใช้ระบบผสมผสานที่ให้ประชาชนเข้า มามีส่วนร่วมทั้งภาคส่วนอื่นๆ เช่น นักวิชาการ ครู อาจารย์ แพทย์ พระ สื่อมวลชน เป็นต้น
10. ผศ.ดร. ทิวากร แก้วมณี	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	✓		รูปแบบที่ 4	ประชาชนในท้องถิ่น	คณะกรรมการภายนอกควรทำงานร่วมกับ ประชาชนในพื้นที่
11. ผศ.ดร. วัลลภ ฐิตสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์		✓	รูปแบบที่ 5	องค์กรเฉพาะ (ในส่วนของ การ ประเมินภายใน)	องค์ประกอบของคณะกรรมการควร ประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่ประจำ บุคลากรผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

ตาราง 16 (ต่อ)

ชื่อ-นามสกุล (นักวิชาการ)	สังกัด	รูปแบบที่เหมาะสม		รูปแบบที่ เป็นไปได้	การนำรูปแบบไป ปฏิบัติ	ข้อเสนอแนะ
		รูปแบบที่ 4	รูปแบบที่ 5			
12. ดร. วศิน ปัญญาจรฤต	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	✓		รูปแบบที่ 4	เทศบาล	ควรมีระบบการตรวจสอบทั้งจากภายใน และจากภายนอก และการตรวจสอบใน เชิงระบบ
13. ดร. รัตเกล้า เปรมประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	✓		รูปแบบที่ 4	เทศบาล	ควรมีการเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วน ร่วมในการตรวจสอบ
14. รศ.ดร. เสวียน เปรมประสิทธิ์	มหาวิทยาลัยนครสวรรค์		✓	รูปแบบที่ 5	เทศบาล	-
15. ดร. สุรศักดิ์ บุญเทียม	สำนักงานปฏิรูป ประเทศไทย (สปท.)		✓	รูปแบบที่ 5	ภาคประชาชน หรือ NGOs	ควรกำหนดกลไกให้มีความชัดเจนว่าใคร มีบทบาทแค่ไหน เพียงไร
สรุปจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความเห็น ในแต่ละประเด็น		รูปแบบที่เหมาะสม		รูปแบบที่เป็นไปได้		
		รูปแบบที่ 4 จำนวน 9 ท่าน		รูปแบบที่ 4 จำนวน 5 ท่าน		
		รูปแบบที่ 5 จำนวน 6 ท่าน		รูปแบบที่ 5 จำนวน 10 ท่าน		

ที่มา: การประชุมผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี

จากตาราง 16 สามารถสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในรูปแบบที่ 4 คือ รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาลโดยตนเอง และรูปแบบที่ 5 คือ รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาลโดยระบบคุณภาพ ในประเด็นต่างๆ ทั้ง 4 ประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด

จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยว่ามีความเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ รูปแบบที่ 4 การกำกับดูแลเทศบาลโดยตนเอง โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 ท่านที่เห็นด้วยกับรูปแบบที่ 4 เนื่องจากเป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการปกครองตนเองอย่างแท้จริง และยังสามารถคล้องต่อปรัชญาการกระจายอำนาจ และแนวทางในการพัฒนาประเทศในปัจจุบัน โดยอาศัยการกำกับดูแลโดยประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่น เพื่อให้การทำงานของเทศบาลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

นอกจากนี้ยังมีผู้เชี่ยวชาญอีกจำนวน 6 ท่านที่เห็นด้วยกับรูปแบบที่ 5 เนื่องจากเป็นการควบคุม ตรวจสอบ ประเมินผลการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความครอบคลุมทั้งในส่วนของ การประเมินจากภายในและการประเมินจากภายนอก ซึ่งสามารถทำให้การดำเนินงานของเทศบาลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประเด็นที่ 2 รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด

จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ามีความเป็นไปได้มากที่สุด ได้แก่ รูปแบบที่ 5 การกำกับดูแลเทศบาลโดยระบบคุณภาพ โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 ท่านที่ได้ให้ความเห็นว่ารูปแบบที่ 5 มีความเป็นไปได้มากที่สุด เนื่องจากรูปแบบที่ 5 มีกรอบโครงสร้างที่ชัดเจนและเป็นรูปแบบที่มีความน่าสนใจ กล่าวคือ มีการตรวจสอบ ประเมินผลทั้งจากคณะกรรมการประเมินภายในและคณะกรรมการประเมินภายนอก และการพัฒนารูปแบบยังมีความเป็นไปได้มากกว่าเนื่องจากไม่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง อีกทั้งยังเป็นรูปแบบที่มีความสอดคล้องกับบริบททางสังคมในปัจจุบัน เพราะเป็นรูปแบบที่มีกรอบกฎหมายและคำสั่งตามสายการบังคับบัญชา รวมถึงการตรวจสอบประเมินผลภายนอกยังส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นธรรม ความโปร่งใส และลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงยังส่งเสริมให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ยังมีผู้เชี่ยวชาญอีกจำนวน 5 ท่านที่เห็นว่ารูปแบบที่ 4 มีความเป็นไปได้มากที่สุด เนื่องจากมีความเชื่อมั่นในระบบการปกครองตนเองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถ

ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง รวมถึงทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของการกระจายอำนาจมาสู่ท้องถิ่นตามรูปแบบการปกครองของไทย

ประเด็นที่ 3 การนำรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีไปปฏิบัติ

จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีไปปฏิบัติ พบว่าผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการนำรูปแบบไปปฏิบัติ คือ เทศบาล และในประเด็นเดียวกันนี้ยังมีผู้เชี่ยวชาญอีกส่วนหนึ่งให้ความเห็นว่า ผู้นำท้องถิ่น ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม นักการเมือง องค์กรเฉพาะ และนักวิชาการ ควรมีบทบาทสำคัญในการนำรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีไปปฏิบัติตามลำดับ

ประเด็นที่ 4 ข้อเสนอแนะ

จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในส่วนของข้อเสนอแนะ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่ารูปแบบที่ 5 มีความเป็นไปได้มากที่สุดได้เสนอแนะการพัฒนา รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาลโดยระบบคุณภาพ กล่าวคือ การกำกับดูแลเทศบาลโดยระบบคุณภาพ ควรมีการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชน หรือภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบประเมินผล รวมทั้งการออกแบบกลไกการตรวจสอบที่มีความชัดเจนทั้งในส่วนของกรอบโครงสร้างการทำงานและกรอบอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงาน

นอกจากนี้ในส่วนของผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่ารูปแบบที่ 4 มีความเป็นไปได้มากที่สุดได้เสนอแนะการพัฒนา รูปแบบการกำกับดูแลเทศบาลโดยตนเอง กล่าวคือ การกำกับดูแลเทศบาลโดยตนเองควรมีการบูรณาการร่วมกันทั้งรูปแบบที่ 4 และรูปแบบที่ 5 โดยจำกัดบทบาทหน้าที่การตรวจสอบประเมินผลตามโครงสร้างการดำเนินงาน เช่น การประเมินภายในจะต้องมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ และในส่วนของ การประเมินภายนอกจะต้องมีคณะกรรมการประเมินที่มีกรอบอำนาจหน้าที่เฉพาะ เช่น การจัดทำดัชนีชี้วัด การกำหนดตัวแปร ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อให้การประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากผลการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี รูปแบบที่ 5 การกำกับดูแลเทศบาลโดยระบบคุณภาพ น่าจะเป็นรูปแบบที่มีความเป็นไปได้และมีความเหมาะสมมากที่สุด เนื่องจากรูปแบบที่ 5 เป็นรูปแบบที่มีกรอบโครงสร้างการกำกับดูแลเทศบาลที่มีความชัดเจนและยังไม่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างมากนัก ซึ่งเหตุผลดังกล่าวจะส่งผลให้การนำรูปแบบที่ 5 ไปปฏิบัติจะมีความเป็นไปได้และเหมาะสมกับการปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลในปัจจุบัน อีกทั้งยังสามารถส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กรในการนำไปปฏิบัติได้ดียิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามรูปแบบทั้ง 2 ยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการในการนำไปปรับใช้ทั้งในเชิงโครงสร้าง และในการนำไปปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดทางด้านความเป็นไปได้ในการนำไปใช้เนื่องจากบริบท และโครงสร้างทางสังคมของประเทศไทย ที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเปลี่ยนแปลง และข้อจำกัดในด้านความเหมาะสม โดยในบางรูปแบบยังมีความไม่เหมาะสมต่อระบบการบริหารจัดการในระดับท้องถิ่นในประเทศไทย ซึ่งข้อจำกัดดังกล่าวอาจทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมา อาทิ เช่น ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การเกิดระบบอุปถัมภ์ ฯลฯ และจากข้อจำกัดของรูปแบบที่พบดังกล่าว ยังต้องอาศัยระยะเวลาในการพัฒนารูปแบบและระบบการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการปรับตัวขององค์กรเพื่อรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในสังคมไทย รวมถึงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทขององค์กร และสภาพสังคมของประเทศไทยมากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

กรอบการสรุปผลการศึกษา

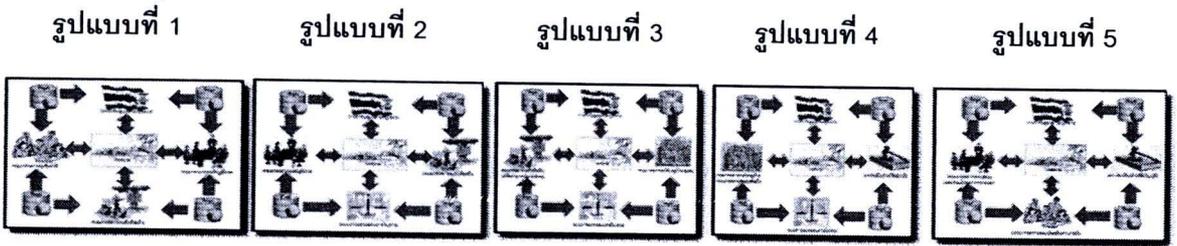
จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา “การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย” ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อค้นพบในการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย ผู้วิจัยได้ค้นพบเค้าโครงความคิดรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทยจากนักวิชาการ จำนวน 18 ท่าน จำนวน 18 เค้าโครง ดังนี้



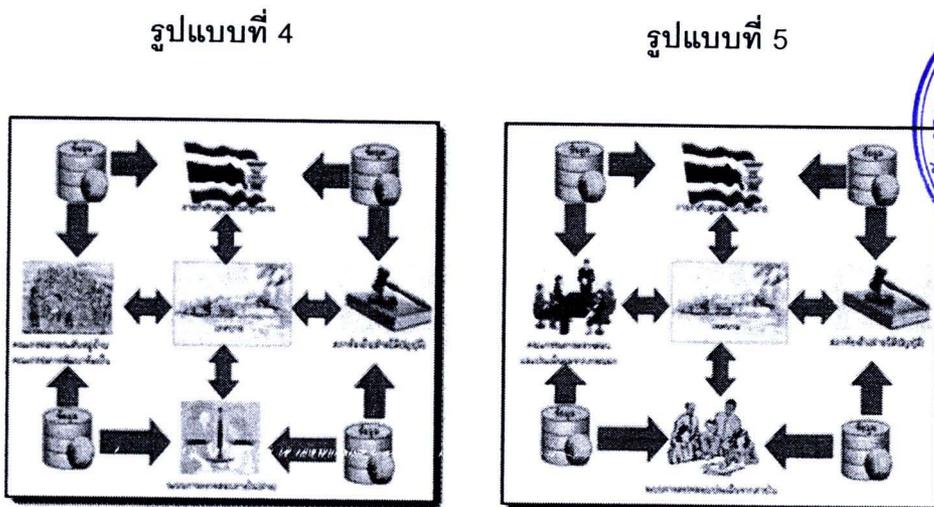
ภาพ 32 เค้าโครงความคิดรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย

2. การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย การศึกษาในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ค้นพบ (ร่าง) รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย จำนวน 5 รูปแบบ ที่ได้จากการสังเคราะห์เค้าโครงความคิดของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 18 ท่าน และนำร่างรูปแบบดังกล่าวมาทำการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย โดย (ร่าง)รูปแบบทั้ง 5 รูปแบบมีดังนี้



ภาพ 33 รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีที่ได้จากการสังเคราะห์เค้าโครงความคิดของผู้เชี่ยวชาญ

3. การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศไทย ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ค้นพบรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีในประเทศจำนวน 2 รูปแบบที่ได้จากการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดี จากนักวิชาการจำนวน 25 ท่าน ดังนี้



ภาพ 34 รูปแบบการบริหารจัดการท้องถิ่นที่ดีที่ได้จากการตรวจสอบความเหมาะสม